

FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 60.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVİÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 10.-S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

30. NOVEMBER 1984
NUMMER: 45

15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel.: 030/624 60 92

Postvertriebstück Gebühr bezahlt A1319D

Evren ve Özal'a 6 Kasım seçimlerinin yıldönümü armağanı

Avrupa Konseyi'nin yargısı: Türkiye'de demokrasi yok !

Türkiye, Çankaya'daki illegal toplantılarla yönetiliyor

● Yazısı Sayfa 3'de

6 Kasım seçimlerinin yıldönümünde Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin dönem başkanlığının Türkiye'ye verilmemesi ve Avrupa Parlamentosu'nun da Türkiye'ye yapacağı yardımları Ortak Pazar bütçesinden çıkartması, Evren ve Özal için uluslararası planda ağır bir darbe ol-

du. Hem Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulu hem de Avrupa Parlamentosu, bu kararlarını "Türkiye'de demokrasiye geçilmemiş olması" gerekçesine dayandırdılar. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin toplantısında, Konsey'e üye 21 ülkeden yalnızca Fede-

ral Almanya, İngiltere ve Belçika hükümetleri "Türkiye'de demokrasiye geçilmiş olduğunu" kabul ederlerken, Türkiye dışındaki öteki 17 ülkenin hükümetlerinin bu görüşte olmadıkları anlaşıldı.

Ortak Pazar'a üye ülkelerin seçilmiş temsilcilerinden oluşan Avrupa Parlamentosu'nda ise, Ortak Pazar'ın bütçesi oylanırken, Komünist ve Sosyalist parlamenterlerin önerileri benimsendi ve bütçeye her yıl konan Türkiye kredileri bu yıl bütçeden çıkartıldı. Komünist ve sosyalistlerin önerilerinde, bu karar da, Türkiye'de demokrasiye geçilmemiş olmasına dayandırılmıştı.

Başbakan Turgut Özal, Avrupa Konseyi'nin karar karşısında "Bu kurulun zaten bir önemi kalmamıştı" dedi.

● Yazısı Sayfa 3'de

**Türkiye
Postası
1 Aralık'ta
Duisburg'a
taşınıyor**

Yeni
adresimiz
ve
telefonumuz
belli oldu

Yeni adresimiz
Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Federal Almanya

Yeni telefonumuz
0203/34 03 97

• Yazısı sayfa 14'de

Kemal Özgül için Fransız işçi sınıfı ayağa kalktı

Fransa'da Pirault işçisi Kemal Özgül'ün sendikal saldırılarına patron ve adamları tarafından aplan yayılım ateşi sonucu öldürülmesi tüm işçi sınıfını ayağa kaldırdı. Fransız Komünist Partisi üyesi ve CGT militanı Türkiye emekçi Özgül'ün öldürülmesine bir yanıt olarak 13 Kasım Salı günü öğ-

leden önce Fransa çapında 15 dakikalık genel grev yapıldı. Genel grev eylemine 2 milyon 300 bin yerli ve yabancı emekçinin katıldığı bildiriliyor. Aynı gün öğleden sonra ise hemen bütün Fransız kentlerinde miting ve yürüyüşler düzenlendi.

• Yazısı Sayfa 12 ve 13'de

Flick Skandalı Federal Alman devletinin gerçek sahiplerini gözler önüne serdi

• Yazısı Sayfa 10'da

İtalyan Sorgu Yargıcı Martella, Papa'ya karşı gerçekleştirilen suikast girişimine ilişkin yeni iddianamesini hazırladı. Böylece "Ağca ve arkasındaki güçler" konusu tekrar güncelleşti.

Martella, hiçbir delil olmadığı halde yalnızca faşist Ağca'nın "İtirafname" dayanakları, bu suikast girişiminin arkasında "Bulgar parmağı" olduğunu ve işin ucunda KGB'nin bulunduğunu ısrarla iddia ediyor. O ede dursun, bu kanıtın iddianin ilgilili pazara çıkan çıktığı. Suikast girişimine ilişkin bütün ayrıntılar henüz ortaya çıkmış değil. Ama Ağca'nın "İtirafname" dayandırılan "Bulgar bağlantısı" kampanyasının bilinmedik ve anlaşılmadık hiçbir yanını da kalmadı. Batı dünyasının belli başlı basın ve yayın araçlarını yıllardır alet oldukları bu olayı "sıradan bir çamur atma olayı" değil, Amerikan yönetiminin, Sovyetler Birliği'ne ve diğer sosyalist ülkelere karşı dört yıldan beri sürdürdüğü genel psikolojik savaşın planlı bir parçası ve "gazete silahlarıyla terörizm" in çok çarpıcı bir örneğidir.

Sovyetler Birliği'ni ve sosyalist sistemi çökertmek... Reagan yönetiminin uluslararası politikasının hedefi hep bu oldu. Bu hedefe yöneyle olarak da, Sovyetler Birliği "dünyadaki bütün kötülukların yuvası" ilan edildi. Bir atom savaşını bile göze alan bu çığırın politikada, yalana ve demagogiye dayalı propaganda kampanyalarının da özel bir yeri var kuşkusuz.

"Sovyet tehdidi", "sosyalist ülkelerde ekonomik kriz", "Polonya", "Afghanistan", "terörün arındırılması Sovyetler", "Moskova'dan emir alan başınış hareketi"... psikolojik savaşın pro-

Gazete silahıyla terörizm

Ahmet KARDAM

paganda dalının ana vuruş noktaları bunlardır. Papa'ya yapılan suikast girişimine bağlı olarak yürütülen "Bulgar bağlantısı" ve "KGB planı" kampanyası da, işte bu bütünün parçasıdır.

Ağca, Papa'ya 13 Mayıs 1981 günü ateş etti, tutuklandı, apart-topar yargılandı ve ömür boyu hapse mahkum oldu. Önce mesele böyle kapatılmak istendi. Ama 7,5 ay sonra İtalyan gizli servisinin ki adamı Ağca'yı hücresinde ziyaret ettiler. Baş ay süren vaadler ve tehditler... Ve Ağca 1982 Mayıs'ında "herşeyi açıklıyacağımı" bildirdi. Ağustos'ta da CIA'nın basın alanındaki görevli ajanları Sterling ve Hanze "Bulgar bağlantısı" bombası fitilini ateşlediler. Televizyonlarıyla, radyolarıyla, gazete ve dergileriyle Amerikan propaganda bombası öyle bir patladı ki, Batı kamuoyu öne sürülen bu iddianın ispatlanmasını isteyeceği yerde, suçlanan Bulgaristan'ın ve Sovyetler Birliği'nin "suçsuzluklarını" ispat etmelerini bekler duruma getirildi.

Bir taşla çok kuş vurulacaktı. Birincisi, uluslararası terörün arındırılması Sovyetlerin olduğu böylece bir kez daha "ispatlanacaktı". İkincisi, çeşitli uluslardan Katolik kilisesine bağlı milyonlarca ve milyonlarca insan, liderleri Pa-

pa'nın "canına kasteden" Sovyetler Birliği'ne karşı kıskırtılacaktı. Hele Polonya halkı... Çünkü Papa yalnız Katalik değil, üstüne üstlük bir de Polonyalıydı. KGB, Solidarnos hareketini zaafılatmak için Papa'yı öldürmek istemiş olacaktı. Sonra, kapitalist ülkelerde başınış hareketine katılan milyonlarca insana da şu mesaj verilecekti: "Aranızdaki komünistlerden uzak durun. Onlar barışı değil, terörizm Moskova'yı savunuyorlar."

Ve nihayet, Dünyadaki bütün kötülukların yuvası olan Sovyetler'in yarattığı "tehdi" durdurmak için Amerika'nın Nikaragua'daki yönetimi yıkma çalışmasında, Grenada'yı işgal etmesinden, Lübnan'ı bombalamasından, Afganistan'daki karşı devrimci çeteleri örtülmeyip desteklemesinden ve NATO'yu daha çok silahlandırmasından başka çare var mıydı!

Ağca olayı, Batı ülkelerinin basın ve yayın araçlarını izlerken ne kadar utanç olmaları zorunda olduklarını gözüne bize bir kez daha gösteren çok çarpıcı bir örnek. Kapitalist dünyanın başını üzerinde öyle bir Amerikan tekelidir ki ve bu tekel içinde CIA öyle sağlam yerleşmiştir ki, Ağca olayında olduğu gibi, herhangi bir konuda yalana ve iftira kampanyası açmaya bir kez karar verildi mi, bütün dünyayı ayağa kaldıracak bir gültülü kompasını sağlamlaştırmak için "çocuk oyuncu" olur.

Uyanık, hem de çok uyanık olmak zorundayız. Yoksa Göbels'in propaganda yöntemlerini kullanan ve "haberleşme özgürlüğü" maskesi ardına gizlenen "gazetecilik silahıyla terörizm" in saldırıları karşısında beyinlerimizi yıklamaktan koruyamayız.

Ağca davasında Bulgar bağlantısına kanıt bulunamıyor

Papa Suikastı davası ile ilgili olarak İtalyan Savcı Hario Martella'nın iddianamesi nihayet açıklandı.

İddianamede bugüne kadar karanlıkta kalan bir çok nokta da aydınlatılmış oluyor. Bir istisna ile: Martella once çabalamasına rağmen suikastı

Bulgar bağlantısını kanıtlamayıyor. Bu konuda sadece Ağca'nın masalları var.

Buna karşılık Milliyet Gazetesi'nde Orsın Öymen'in aynı günlerde başlatıldığı yazı dizisi bu yalan çürüten çok değerli kanıtları içeriyor.

• Yazısı Sayfa 5'te

KIT'lerin kitlelere hizmet götürmesi yasaklandı

• Yazısı Sayfa 11'de

larda bulunarak katkı yapanlar" için düzenlenenen bir törende İstanbul Valisi Nevzat Ayaz'ın elinden onur ödülü aldı.

Bizim babalar atom bile satar

Esar'dan önceki kağıtlığında, uluslararası terörizmin en yüksek kademelerine kadar uzanan rüşyete kadar her türlü kılıcı ile buluşmuş Türk Mayası'nı **"Baba"**ların öyle ufak işlerle yetinmeyip **"Atom bombası"** bile satkurları ihali sürüldü. Bu işe adanmış Mayacılar**dan Bekir Çelenk**, her ne kadar **"Ben cahil, zavalı bir adamım, atom satmak benim neyime"** diye kendisine acındırması cayıstıysa da, İtalyan sorğu yargıcı Palermo'nun 38 anlık şanlı kağıtlığı davası için hazırladığı dosyada ve hazırlanan iddianame, sanıkların **"Üçüncü dünya ülkelerine, üç adet atom silahı da dahil olmak üzere, milyarlarca Dolari'lik silah pazarladıkları"** ileri sürüldü. Davanın 38 sanğı arasında, Türk **"Baba"ları** Onfa İsmail, Bekir Çelenk, Mustafa Vebül Erpöden, Nurettin Çantas, Çil ve İsmail Mesleher derler. Bu ya başlangıçta beş kişiyi kapsıyordu. Fakat bekir Çelenk, 1972'de öldüğü için dava, sanıkların Süveyş'e 924 milyon Dolara üç adet atom bombası, İrak'a bin adet Titan Füzesi, Somali'ye 116 tank ve 20 helikopter, Tayvan'a 238 tank ve daha birçok silah ile malzeme satkurları iddia edilüyor. Davanın diğer şanlı sanıkları arasında kimler yok ki? Amerikan Narkotik Büro ajanı açıklanan **Erdem Tekmen**, ve yine Büro ajanı **Henry Aras**

İtalyan gizli servisi eski başkanlarından Giuseppe Santivito, bizim babaların başlıca ortakları. Özal'ın "Hersey ticaret için, hersey satış için" diye özetlenebilecek ekonomik görüşünün en sadık izleyicilerinden ve yandaşlarının Babalar olduğu anlaşılıyor. Baksanza adamlar atom bile satmayı becermişler!

Biracıların yenilgisi gazozculara yaradı

İlk başta Türkiye'deki en önemli konuların biri televizyonda bira reklamlarının yasaklanması ve biraın alkolölü içki sayılarak satışının ruhsata bağlanmasıydı. Bir yönüyle büyük tekeller arasına sıkıştı, öte yarıya siyasal çevrelerdeki fanatik dinci-islamcı kanatlarla Batıcı-Ateist kanatların çatışmasını son yüzüne yansımsı olan "biraclar" olayı, geçtiğimiz dönem biracların yenilişi ve bira reklamlarının yasaklanmasıyla sona erdi. Yapılan araştırmalar, reklam yasaklaması ve ruhsata bağlama uygulamalarının biracları gerekten de büyük zarara soktuğunu, bira tüketiminde büyük bir düşüş gözlendiğini ortaya koyuyor. Televizyonda bira reklamlarının serbest olduğu 1983'den itibaren bira tüketicisi, bira bira 233 milyar litre ulaştı, geçen yıl 239 milyar lara olan toplam bira harcaması da bu yıl 28 milyar liraya gerilediği gözleniyor. DPT, bira tüketiminde azımla yavaşla karşılık geçen tüketim 17 milyon ardu olduğunu, biracların yenilişinin en çok gazozculara yaradığını sandığı,

İş yapmak isteyen herkese iş var. İnsanın
"Bari külfetmeyin!" diyesi geliyor.

dan iple asılmışlar ve çekip gitmişlerdi. Ölmek üzereyken, son dakikada yetisi-
npi kesen bir başka Türk arkadaşısı sayesi-
nde kurtulan Münim Çakar, bu olaydan
sonra Federal Almanya'da kalamayaca-
ğını belirtmiş ve Türkiye'ye kesin dönüş
yapmıştı. Ama bu arada sarhoş ve yaban-
cı düşmanı iki Alman'dan davacı ol-
muştu.

Mümin Çakar'ın açtığı dava geçtiğimiz günlerde sonuçlandı. Yargıç, iki saatinin "Çok bira içmiş, sarhoş olmuştuk. Mümin Çakar'a saka yapmak istedik. Ama o ciddiye aldı" yolundaki savunmalarını (!) kabul etti ve cinayete tam teşebbüs suçlusu Almanlardan Robert Selmeier'i 1500, Manfred Piller'i de 1000 Mark para cezasına mahkûm etti.

Böylece tarife de belli oldu: Ver 1000 Mark, as bir Türk! Ölmezse "şaka yaptık" dersiniz, ölürse "intihar etti..."

Ziraat doçentinden tarih profesörü !

Nasrettin Hoca'nın "eski aylan kırıp kırıp yıldız yapıyor" demesi gibi, Türkiye'de üniversite düzenini altüst eden ve her yapıyı uygulamaya fizikî tartışılmalara neden olan YÖK de, ziraat öğretmenlerinden tarih profesörü, büyük tüp dekanı, mühendisten edebiyatçı yapmayı sürdürüyor. Bugün Türkiye'de, hemen hemen bütün çevrelerin eleştirisini ve protestolarını toplayan, bir "garabet örneği" olarak anılan YÖK'ün yapılan tüp yanlışlarını sonuna kadar savunan, kendi üstünde hiçbir

Devlet eliyle işçi ticareti

"Özal'ın 'iş bitirile' bürokratları 'İcraat'larını bildikleri gibi yürütmeyi sürdü-
nyorlar. Son olarak İş ve İşçi Bulma Ku-
rumu Genel Müdürü Abdullah Gön-
Suudi Arabistan'da paçsacık iş adamları-
na "Kuruma işçi başına 10 bin lira öde-
mek koşuluyla" istedikleri kadar işçi götü-
rebilme olanağı sağladı. İş ve İşçi Bulma
Kurumu Genel Müdürü'nün koyduğu ku-
lala göre, işveren alıp Arap ülkelerine gö-
türeceği işçi başına kuruma 10 bin lira
ödeyecek. Oysa yasalar, her türlü iş ve
işçi bulma hizmetlerinin devlet tarafından
ücretsiz yapılmasını öngörüyor. İşsizliğin
4 milyona varacağı Türkiye'de, Arap ülke-
lerine işçi taşıdığında, hem alana, hem sa-
nanı memnun görünüyor. "Ver 10 bin,
görür Arabistan'ı istediğin işçiyi" anlay-
ışıyla hareket eden devlet de, bu ticaretten
avantajını alması oluyor.

Anayurtta yakacak fiyatları el yakıyor, can yakıyor, yürek yakıyor...

Bu tezek kulesi 100 bin lira

Aynı tezek, aynı gücü yıl 40-50 bin lira arasında tutturuyor!

Adıyaman, Bingöl, Elazığ, Diyarbakır, Gaziantep, Kahramanmaraş, Malazgirt, Mardin, Tunceli, Van, Batman ve Van'da kışın en azından 15 gün için

ANAVATANDA PAHALI KIŞ DÜŞÜNDÜRÜYOR

Tek odun ekmek fiyatına

Büyük kentlerde tonu 15-18 bin lira, sarıdan odunu 2 kilo 200 gramlık tamsi, 40 liraya geliyor

Havaların soğumuyla birlikte odun fiyatları hızla yükseliyor. Odun ve kömür piyasası derinden sarsılıyor

Özellikle kışın, yarı ortalama 15-20 bin lira tutturuyor

Zonguldak'ta kışın ortalama 25 bin lira tutturuyor

(Tunceli, Gaziantep)

Hayvan pisliğinin insandan değerli olduğu bir ülke

1944-1985 kıskıntı yılları sorunlarında biri de sınıma... Oदन, kömür, gaz, diğer yakıt fiyatları, bu yıl akıllıca düşünmüştü dercede fırladı. Büyük kentlerde zengin mahallelerinde bile yakarak yakıtı işleyen kaloriferler kömür döndürülürken, kömürün tonu 400 lira nara çıkarıyordu. Kömür arayan Zonguldak'la bile taşak kömürünün tonu 35 bin 600 Liraya satılıyor, kömür kentlerde odun tonu 15 bin ile 18 bin Lira arasında oynuyor. 2 kilo 200 gramlık bir köttük, 40 Lira, yarı bir ekmeğe parası... Vatandaş, "Bu oduna bu yakıtı nasıl kırp da soyaba sokacak" diye soruyor. Bu kıy yakacak maddeleri, "orta direği" yani emekli yoksul halkı gereketen de yapıyor. Soyaba pilisinden yapılan ve kırsal kesimlerde yakacak olarak kullanımla kokusu çok, emekli yoksulun da yakacağı bir yakıt. Yakılabilecek tezek bile kıymete bindi. Fotoğrafta görülen kömür, emekli yoksulun yakacağı yakıt. Emekli yoksulun (1) 100 bin bir ton kömür, 200 bin ton yakıt, 300 bin ton yakıt, 400 bin ton yakıt, 500 bin ton yakıt, 600 bin ton yakıt, 700 bin ton yakıt, 800 bin ton yakıt, 900 bin ton yakıt, 1000 bin ton yakıt, 1100 bin ton yakıt, 1200 bin ton yakıt, 1300 bin ton yakıt, 1400 bin ton yakıt, 1500 bin ton yakıt, 1600 bin ton yakıt, 1700 bin ton yakıt, 1800 bin ton yakıt, 1900 bin ton yakıt, 2000 bin ton yakıt, 2100 bin ton yakıt, 2200 bin ton yakıt, 2300 bin ton yakıt, 2400 bin ton yakıt, 2500 bin ton yakıt, 2600 bin ton yakıt, 2700 bin ton yakıt, 2800 bin ton yakıt, 2900 bin ton yakıt, 3000 bin ton yakıt, 3100 bin ton yakıt, 3200 bin ton yakıt, 3300 bin ton yakıt, 3400 bin ton yakıt, 3500 bin ton yakıt, 3600 bin ton yakıt, 3700 bin ton yakıt, 3800 bin ton yakıt, 3900 bin ton yakıt, 4000 bin ton yakıt, 4100 bin ton yakıt, 4200 bin ton yakıt, 4300 bin ton yakıt, 4400 bin ton yakıt, 4500 bin ton yakıt, 4600 bin ton yakıt, 4700 bin ton yakıt, 4800 bin ton yakıt, 4900 bin ton yakıt, 5000 bin ton yakıt, 5100 bin ton yakıt, 5200 bin ton yakıt, 5300 bin ton yakıt, 5400 bin ton yakıt, 5500 bin ton yakıt, 5600 bin ton yakıt, 5700 bin ton yakıt, 5800 bin ton yakıt, 5900 bin ton yakıt, 6000 bin ton yakıt, 6100 bin ton yakıt, 6200 bin ton yakıt, 6300 bin ton yakıt, 6400 bin ton yakıt, 6500 bin ton yakıt, 6600 bin ton yakıt, 6700 bin ton yakıt, 6800 bin ton yakıt, 6900 bin ton yakıt, 7000 bin ton yakıt, 7100 bin ton yakıt, 7200 bin ton yakıt, 7300 bin ton yakıt, 7400 bin ton yakıt, 7500 bin ton yakıt, 7600 bin ton yakıt, 7700 bin ton yakıt, 7800 bin ton yakıt, 7900 bin ton yakıt, 8000 bin ton yakıt, 8100 bin ton yakıt, 8200 bin ton yakıt, 8300 bin ton yakıt, 8400 bin ton yakıt, 8500 bin ton yakıt, 8600 bin ton yakıt, 8700 bin ton yakıt, 8800 bin ton yakıt, 8900 bin ton yakıt, 9000 bin ton yakıt, 9100 bin ton yakıt, 9200 bin ton yakıt, 9300 bin ton yakıt, 9400 bin ton yakıt, 9500 bin ton yakıt, 9600 bin ton yakıt, 9700 bin ton yakıt, 9800 bin ton yakıt, 9900 bin ton yakıt, 10000 bin ton yakıt, 10100 bin ton yakıt, 10200 bin ton yakıt, 10300 bin ton yakıt, 10400 bin ton yakıt, 10500 bin ton yakıt, 10600 bin ton yakıt, 10700 bin ton yakıt, 10800 bin ton yakıt, 10900 bin ton yakıt, 11000 bin ton yakıt, 11100 bin ton yakıt, 11200 bin ton yakıt, 11300 bin ton yakıt, 11400 bin ton yakıt, 11500 bin ton yakıt, 11600 bin ton yakıt, 11700 bin ton yakıt, 11800 bin ton yakıt, 11900 bin ton yakıt, 12000 bin ton yakıt, 12100 bin ton yakıt, 12200 bin ton yakıt, 12300 bin ton yakıt, 12400 bin ton yakıt, 12500 bin ton yakıt, 12600 bin ton yakıt, 12700 bin ton yakıt, 12800 bin ton yakıt, 12900 bin ton yakıt, 13000 bin ton yakıt, 13100 bin ton yakıt, 13200 bin ton yakıt, 13300 bin ton yakıt, 13400 bin ton yakıt, 13500 bin ton yakıt, 13600 bin ton yakıt, 13700 bin ton yakıt, 13800 bin ton yakıt, 13900 bin ton yakıt, 14000 bin ton yakıt, 14100 bin ton yakıt, 14200 bin ton yakıt, 14300 bin ton yakıt, 14400 bin ton yakıt, 14500 bin ton yakıt, 14600 bin ton yakıt, 14700 bin ton yakıt, 14800 bin ton yakıt, 14900 bin ton yakıt, 15000 bin ton yakıt, 15100 bin ton yakıt, 15200 bin ton yakıt, 15300 bin ton yakıt, 15400 bin ton yakıt, 15500 bin ton yakıt, 15600 bin ton yakıt, 15700 bin ton yakıt, 15800 bin ton yakıt, 15900 bin ton yakıt, 16000 bin ton yakıt, 16100 bin ton yakıt, 16200 bin ton yakıt, 16300 bin ton yakıt, 16400 bin ton yakıt, 16500 bin ton yakıt, 16600 bin ton yakıt, 16700 bin ton yakıt, 16800 bin ton yakıt, 16900 bin ton yakıt, 17000 bin ton yakıt, 17100 bin ton yakıt, 17200 bin ton yakıt, 17300 bin ton yakıt, 17400 bin ton yakıt, 17500 bin ton yakıt, 17600 bin ton yakıt, 17700 bin ton yakıt, 17800 bin ton yakıt, 17900 bin ton yakıt, 18000 bin ton yakıt, 18100 bin ton yakıt, 18200 bin ton yakıt, 18300 bin ton yakıt, 18400 bin ton yakıt, 18500 bin ton yakıt, 18600 bin ton yakıt, 18700 bin ton yakıt, 18800 bin ton yakıt, 18900 bin ton yakıt, 19000 bin ton yakıt, 19100 bin ton yakıt, 19200 bin ton yakıt, 19300 bin ton yakıt, 19400 bin ton yakıt, 19500 bin ton yakıt, 19600 bin ton yakıt, 19700 bin ton yakıt, 19800 bin ton yakıt, 19900 bin ton yakıt, 20000 bin ton yakıt, 20100 bin ton yakıt, 20200 bin ton yakıt, 20300 bin ton yakıt, 20400 bin ton yakıt, 20500 bin ton yakıt, 20600 bin ton yakıt, 20700 bin ton yakıt, 20800 bin ton yakıt, 20900 bin ton yakıt, 21000 bin ton yakıt, 21100 bin ton yakıt, 21200 bin ton yakıt, 21300 bin ton yakıt, 21400 bin ton yakıt, 21500 bin ton yakıt, 21600 bin ton yakıt, 21700 bin ton yakıt, 21800 bin ton yakıt, 21900 bin ton yakıt, 22000 bin ton yakıt, 22100 bin ton yakıt, 22200 bin ton yakıt, 22300 bin ton yakıt, 22400 bin ton yakıt, 22500 bin ton yakıt, 22600 bin ton yakıt, 22700 bin ton yakıt, 22800 bin ton yakıt, 22900 bin ton yakıt, 23000 bin ton yakıt, 23100 bin ton yakıt, 23200 bin ton yakıt, 23300 bin ton yakıt, 23400 bin ton yakıt, 23500 bin ton yakıt, 23600 bin ton yakıt, 23700 bin ton yakıt, 23800 bin ton yakıt, 23900 bin ton yakıt, 24000 bin ton yakıt, 24100 bin ton yakıt, 24200 bin ton yakıt, 24300 bin ton yakıt, 24400 bin ton yakıt, 24500 bin ton yakıt, 24600 bin ton yakıt, 24700 bin ton yakıt, 24800 bin ton yakıt, 24900 bin ton yakıt, 25000 bin ton yakıt, 25100 bin ton yakıt, 25200 bin ton yakıt, 25300 bin ton yakıt, 25400 bin ton yakıt, 25500 bin ton yakıt, 25600 bin ton yakıt, 25700 bin ton yakıt, 25800 bin ton yakıt, 25900 bin ton yakıt, 26000 bin ton yakıt, 26100 bin ton yakıt, 26200 bin ton yakıt, 26300 bin ton yakıt, 26400 bin ton yakıt, 26500 bin ton yakıt, 26600 bin ton yakıt, 26700 bin ton yakıt, 26800 bin ton yakıt, 26900 bin ton yakıt, 27000 bin ton yakıt, 27100 bin ton yakıt, 27200 bin ton yakıt, 27300 bin ton yakıt, 27400 bin ton yakıt, 27500 bin ton yakıt, 27600 bin ton yakıt, 27700 bin ton yakıt, 27800 bin ton yakıt, 27900 bin ton yakıt, 28000 bin ton yakıt, 28100 bin ton yakıt, 28200 bin ton yakıt, 28300 bin ton yakıt, 28400 bin ton yakıt, 28500 bin ton yakıt, 28600 bin ton yakıt, 28700 bin ton yakıt, 28800 bin ton yakıt, 28900 bin ton yakıt, 29000 bin ton yakıt, 29100 bin ton yakıt, 29200 bin ton yakıt, 29300 bin ton yakıt, 29400 bin ton yakıt, 29500 bin ton yakıt, 29600 bin ton yakıt, 29700 bin ton yakıt, 29800 bin ton yakıt, 29900 bin ton yakıt, 30000 bin ton yakıt, 30100 bin ton yakıt, 30200 bin ton yakıt, 30300 bin ton yakıt, 30400 bin ton yakıt, 30500 bin ton yakıt, 30600 bin ton yakıt, 30700 bin ton yakıt, 30800 bin ton yakıt, 30900 bin ton yakıt, 31000 bin ton yakıt, 31100 bin ton yakıt, 31200 bin ton yakıt, 31300 bin ton yakıt, 31400 bin ton yakıt, 31500 bin ton yakıt, 31600 bin ton yakıt, 31700 bin ton yakıt, 31800 bin ton yakıt, 31900 bin ton yakıt, 32000 bin ton yakıt, 32100 bin ton yakıt, 32200 bin ton yakıt, 32300 bin ton yakıt, 32400 bin ton yakıt, 32500 bin ton yakıt, 32600 bin ton yakıt, 32700 bin ton yakıt, 32800 bin ton yakıt, 32900 bin ton yakıt, 33000 bin ton yakıt, 33100 bin ton yakıt, 33200 bin ton yakıt, 33300 bin ton yakıt, 33400 bin ton yakıt, 33500 bin ton yakıt, 33600 bin ton yakıt, 33700 bin ton yakıt, 33800 bin ton yakıt, 33900 bin ton yakıt, 34000 bin ton yakıt, 34100 bin ton yakıt, 34200 bin ton yakıt, 34300 bin ton yakıt, 34400 bin ton yakıt, 34500 bin ton yakıt, 34600 bin ton yakıt, 34700 bin ton yakıt, 34800 bin ton yakıt, 34900 bin ton yakıt, 35000 bin ton yakıt, 35100 bin ton yakıt, 35200 bin ton yakıt,

Evren-Özal yönetimi Limni konusunda NATO'yu tehdit eder görünerek, pazarlık kızıstırıyor

ABD, Limni anlaşmazlığına NATO çıkarları doğrultusunda bir çözüm arıyor

FILIZ KARDAM

Bir süre önce Türkiye ile Yunanistan arasında Yunanistan'ın Limni adasındaki iki uçak filosunu NATO'nun emrine verdiğini açıklaması üzerine çıkan anlaşmazlık, Brüksel'deki NATO Genel Merkezi'nde sürdürülen temaslara gidilmeye çalışılıyor. İttifak üyesi ülkelerin, NATO Komutanlığı'nın denetimine verdiği kuvvetlerin eli alndığı Savunma İnceleme Komitesi'nin Kasım ortasında yapılan toplantısında, Yunanistan temsilcisi beş yıl için geçerli olacak kuvvet hedefleri programına Limni'deki filonun katılmasını istemiş-ti.

Son dönemde özellikle daha saldırgan yeni stratejiyi gereği müteffiklerinden örgüte daha çok silahlı kuvvet tahsis etmeleri isteyen NATO, şimdi de bunun sonucunda ortaya çıkan çekişlere uzlaşma-ya bir formül bulmaya çalışıyor. ABD'nin arabuluculuğuyla Kasım ayı içinde bir çözüme ulaştırılmasına halinde, ko-nunun 3 ve 6 Aralık tarihlerinde Brüksel'de toplanacak Bakanlar düzeyindeki NATO Savunma Planlama Komitesi'ne getirileceği ve burada yeni bir Türk-Yunan tartışmasının ortaya çıkacağı belirtiliyor.

1923 Lozan anlaşmasına göre Limni, Yunanistan'a silahlandırmak üzere veril-miştir. Daha sonra Limni adasının NATO manevralarına dahil edilememesi, Atina'na Ege'de sorun yaratmasına yol açmıştır.

NATO'nun tutumu

NATO'nun, "Batı savunmasının güçlendirilmesi" için çağınlatı yapıtı ve tüm müteffiklerinden yeni silahlanma harca-maları için öderi istediği bir dönemde, NATO'nun Limni'nin silahlandırılmasına hayır demesi mümkün görülüyor. Nite-kim "Amerika'nın Sesi" radyosunun ver-diği haberlere göre, NATO askeri çevreleri Yunan tekifihi olumlu karşılamışlardır. NATO Güney Kanalı Müteffik Kuvvetleri Başkomutanı Amiral William Small Na-

nın savunmasının NATO'ya ait olduğu-nu söylemiştir.

Ancak NATO yetkililerinin sorunu büt-yümeden, NATO'nun genel çıkarlarına uygun bir "hileli formül" bulmak ama-cında oldukları görülüyor.

"Bu sorunu NATO'nun değil, ilk ülkenin sorundur" deyip, aradan sayınla ve so-runu çözme ABD'nin arabuluculuğuna ve baskılarına terketmeyi daha uygun görmeğetedirler.

Türkiye pazarlık kızıstırıyor

Şimdiye kadar NATO İnceleme Komite-si'nin, NATO yetkililerine sunduğu uzlaş-ma formülü, Yunanistan'ın NATO emri-ne vermediği düşündüğü uçak filosunu kabul etmek, ancak Limni'nin adını anma-mak ve NATO belgelerine Limni adası-nın adını sokmamak. Türkiye simdi-kil bu formüle yanasmamakta, böyle bir ka-ra-ra'nın adanın silahlandırılmasına yol aç-acağı bunun da Lozan Anlaşmasına ay-kırı olduğunu söylemektedir. Türkiye'nin tirazı, NATO'ya yeni birlikler tahsis edilemesine değil, Yunanistan'ın Limni'yi silahlandırması noktasında odaklan-ıyor. Böylece Evren ve Özal'ın NATO po-litikasını sonuna dek savunmak aynı

1923 Lozan anlaşmasına göre Limni Yunanistan'a silahlandırılmak üzere verilmiştir. Daha sonra Limni adasının NATO manevralarına dahil edilememesi Atina'nın da manevralardan çekilmesine yol açmıştır. Şimdi ise, NATO'nun müteffiklerinden "Batı savunması için" özerki taleptiği bir dönemde Limni'nin silahlandırılmasına hayır demesi mümkün görünmüyor.

özel gayret gösteriyor. Özal'ın "Yunanis-tan'ın olursal güvenliğimizi tehdit etme-sine izin veremeyiz, gerekirse NATO'ya bile kısırlamalar getiririz" biçimindeki sözleri NATO ile "pazarlık kızıstırma" olarak yorumlanıyor. Bilindiği gibi, Evren-Özal yönetimi, Pentagon ve NATO'nun planlar çerçevesinde Doğu'da yeni ülerin açılması, mevcut füzelemler modernleş-tirilmesi gibi bir dizi projelere girişmiş durumdadır. Bunların bir kısmı ABD'nin yanı-sıra NATO'dan yapılacak tahsisatlar ile-bilmektedir. Ancak, Brüksel'deki NATO merkezinden yapılan çeşitli yorumlara göre, NATO'da silahlanmanın gücünde-rilmesinin söz konusu olduğu bu dönem-de, Türkiye'nin Limni konusundaki tutu-mu ittifakın politikasıyla ters düşmüş ve Türkiye güç bir konuma girmiştir.

Papandreou neyi amaçlıyor?

Yunanistan, Limni'yi silahlandırabile-ceğini söylerken Türkiye'nin tersine Lo-zan Anlaşması hükümlerine değil, 1936'daki Montrö anlaşmasına sığınıyor. Bu anlaşma ile Lozan Anlaşması'nın "Boğaz-lar Sözleşmesi" yürürlükten kalkmış ve Boğazlar Bölgesi'ni silahlandırmak yetkisi Türkiye'ye verilmiştir. Yunan hükümeti "Maden Türkiye Boğazları Bölgesi"ni si-

limni'deki filo NATO emrine tahsis edilebilir, adanın silahlandırılması ilk kez uluslararası bir belgede resmen yer alacak, böylece Papandreou NATO'ya sö-zünü geçiren ve "Doğu'daki düşman" Tür-kiye'ye karşı zafer elde etmiş bir kişi olarak ülkesindeki milliyetçi kesimleri, tam da seçimler öncesinde puanını topla-mış olacaktır. Öte yanda eğer Limni'nin silahlandırılması kabul edilmezse, o za-man da Papandreou zaten ABD ve NATO'nun her zaman Yunanistan'a karşı oldu-ğunu söyleyerek ülkesindeki anti-emper-yalist kesimlerden puan toplamaaya çalışa-caktır. Bu durumda, sonuç ne olursa ol-sun Papandreou'nun bunu kendi toplumu içinde puan toplamak amacıyla kulla-na-cığı, NATO'ya yeni birlikler tahsis etmek istediği için de NATO çevrelerinde prestij kazanacağına yönelik yanlış olma-yacaktır. Bir taraftan "NATO'dan çıkacak" diyen ve NATO saldırı planlarına karşı uyarı koyan Papandreou'nun, öte yandan NATO'nun emrine yeni birlikler sunması, politikasındaki çekişmeleri bir kez daha yansıtmıştır.

NATO'nun güç durumunda olduğu ap-kır, formülün şunları içermesi gerekme-ktedir: Yeni filolar NATO emrine alınma-bdır; Papandreou gibi sırasında NATO planlarına karşı çıkan bir müteffikin ülke-si içindeki konumlarını güçlendirmek ve eline koz vermemek gerekir. Ama öte yan-dan Türkiye gibi has bir NATO müteffiki de gücendirilmemelidir. Zorur, ama sim-diye dek bu tür konularda her NATO çıkarlarını ön plana koyan yetkililer buna uygun formülleri de bulmuşlar, şu ya da bu şekilde müteffiklerine dayatmışlardır. Araya ABD girecek, çeşitli recepteler sunu-lacak ve Limni sorunu NATO ve ABD çıkarlarına uygun olarak çözülecektir.

Hatırlanacağı gibi 1980 yılında da Tür-kiye "Rogers" anlaşması ile Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dömesini NATO'nun simdi-kil Başkomutanı Ameri-kal general Rogers'in Evren'e Ege soru-nunun çözülmesine dair verdiği sözlerle dayatarak kabul etmişti. Oysa daha sonra

Richard Perle

ABD'nin şahinlerinden Richard Perle bir kez daha Türkiye'de

- Perle, Doğu'daki Muş ve Batman üslerinin açılacağını ve Türkiye'deki nükleer füzelemler yenileneceğini vurguladı

Kasım ayının ikinci haftası içinde ABD Savunma Bakanı Yardımcısı Richard Perle Başkanlığında bir heyet Ortak Savunma Grubu'nun bu yılki ikinci toplantısını yapmak üzere Tür-kiye'ye geldi. Bilindiği gibi 1981 yıl-ında kurulmuş olan ABD-Türkiye Ortak Savunma Grubu'nda, ABD'li yet-kililer ile Türkiye'nin üst düzeydeki komutanları Pentagon ve NATO'nun savunma planlarının Türkiye'de nasıl uygulanacağını karara bağlıyorlar. Dağıtıcı yetkililerin verdiği bilgileri

Savcı'nın iddianamesi pek çok karanlık noktayı kanıtlarıyla aydınlatıyor ama...

Ağca davasında kanısız kalan tek iddia: Bulgar bağlantısı

Papa Suikasti Davası, İtalyan Savcı Ilario Martella'nın aylar, hatta yıllar süren araştırmasını tamamlayıp iddianamesini açıklamasıyla yeniden güncellik kazandı. Martella'nın 1243 sayfa tutan ve içindeki isim bolluğu yüzünden, bir gazetecinin deyişi ile "klasik Rus romanlarını gölgede bırakan" iddianame büyük ölçüde bilinenleri bir düzene sokmakla yetiniyor. Bu güne kadar çeşitli basın organlarında yer alan gerçekler, iddialar, yanlışlar iddianamede derli toplu ama gene bir arada yer alıyor.

Martella'nın iddianamesini açıklamasının ardından, hukuk kurallarına göre "sürmekte olan bir soruşturmanın gizliliğini zedeleme" sakıncası da ortadan kalktığı için, Türk basınında konuyla ilgili birbirinden ilgili yazıların yayınlanması olanağı doğdu.

Nitekim, henüz soruşturma sırasında İtalya'ya giderek Ağca ile konuşan Uğur Mumcu, Cumhuriyet gazetesinde, Ağca davasının bir başka "uzman" gazeteci Örsan Öymen de Milliyet gazetesinde ilginç yazı dizileri yayınladılar.

Uğur Mumcu, Savcı Martella'ya verdiği söz gereği bugüne kadar açıkladığı ama "Ağca ile hapislhanede yaptığı görüşmeyi" yayınladı. Umudunun aksine Mumcu'nun dizisinde önemli bir bilgi yer almadı. Dediği daha çok Mumcu'nun artık tam bir "saplantısı" haline gelmiş olan "Papa suikasti ile Bulgaristan'ın eski servisinin bağlantısı" ilişkin kanısız iddia ya da "sezgiler" yer alıyor.

Buna karşılık Milliyet gazetesindeki "Ağca Soruşturmasını Perde Arkası" başlıklı diğ. gazetecin övgüye değer bir gazetecilik ürünü. Tiz ve bunalıncı bir çalışmadan sonra Öymen, gerekten de "Perde arkası" nitelemesine uygun kanıt ve veriler yayınladı.

Öymen'in yazı dizisinde en önemli noktalardan biri Ağca'nın kendisine bu işi KGB ve Bulgar Gizli Servisi'nin yaptığını söylemiş iken çeviren dolandırıcı ile ilgiliydi. Papa suikastını yeni bir an-

MEHMET ALİ AĞCA
Bir faşist, bir katil, bir psikopat

nın çocukluk arkadaşları olmanın ibaret komando artıkları para ile bu görevi yönetirken, bir yandan da Katolik Kilisesi Piskoposlar Konferansı Genel Sekreteri mühenim peder Hoemeyer'i de görevlendiriyorlar ve Süleyman Yetkin'i dünya işleriyle ilgili olmaması gereken bu saygın (!) din adamı bu amaçla para veriyordu.

Böylesi ve benzeri çok ilginç ve somut kanıtlarla süren iddia, özellikle "Bulgar parmağı"nın ortaya çıkışı pek başarılı tanıtılıyor. Keskin gözlem yeteneğiyle Öymen, Ağca'nın "Bulgar parmağı" masalı'nı, cezaevi hücrelerinde düzenli izlediği Türkiye, İngilizce ve İtalyanca gazeteleri okudukdan sonra uydurmaya başladığını 'arkeştirmiş. Nitekim Sorgu Yargıcı Martella'ya, Bulgar ajanlarıyla ilgili ilk "itirafını" suikastın üstünden tam 17 ay geçtikten sonra, cezaevi hücrelerinde yapacak. Ama isimler tamamen uydurmadı. Kolef diyor. Bayramcı diyor, John (Nasıl bir Bulgar adıyla bu?) diyor. Kendisine içinde 56 Bulgar yurttaşının fotoğrafları bulunan bir albüm uza-

nın adlarını verebilmesi için Ağca'nın gazetemdeki en son haberleri (!) de okuması gerekecek, bu da yetmeyince İtalyan Gizli Servisi ajanlarından ikisinin kendisini hücrelerinde gülerce ziyaret ederek Bulgar ajanları konusunda ayrıntılı bilgilendirmeleri gerekecekti. Bu iki ajandan Blinbaşi Petruçelli ve Dr. Bonaguas, Ağca'ya Kolef, Bayramcı ve hele John gibi uydurma isimler yerine Ayvazof'u ve özellikle Balkan Hava Yolları Roma görevlisi Antonov'u anlatıyorlar; hem de evlerinin içine, içtikleri pipo tüütünün markasına varınca kapı. Ve savcı Martella yeniden cezaevine çağırılıyor ve faşist-psikopat katil Ağca ifadesine yeni eklemeler yapıyordu.

Ağca'nın eski ve yeni itirafları ile Papa Suikasti'nda dolaysız görevler üstlendikleri kanıtlanarak, Türkiye faşist hareketi militan olarak sıvırlığı ya da yönetici görevler üstlenmiş kişileri. Malayalı faşist katil ve uluslararası faşist hareketi vurucu timlerde görevli Oruç Çelik'in bunlardan biri. Bir de Batı Avrupa'daki MHP parantezinde Türk Federasyonu Başkanı Musa Serdar Çelebi'nin CIA ajanı Ruzi Nazar ve Alman gizli servisiyle bağı da aynı çerçevede açıklık kazanıyor.

Martella'nın iddianamesinin yayınlanmasından sonra yeniden güncellik kazanan Ağca Davası özetimizdeki günlerde başlayacak. Dolayısıyla sözünü ettiğimiz güncellik hem de tımarın arkasından çıkacak. Ağca'dan şimdi den yayınlanacak. Ama daha şimdiden söylenmesi gereken bir nokta var: Ağca'nın Türkiye faşist hareketiyle bağlantısı pek açık ve buna kimsenin itiraz edebiliği yok. CIA, İtalyan ve Federal Alman gizli servislerinin bu kirli işteki parçası da erbabın anlayılabileceği bir açıklıkta ortada.

Ancak Martella'nın önce çabasına tüm bir emperyalist propaganda aygıtının desteğine rağmen "Bulgar Parmakları" üs-

AYDIN ENGİN Tirmişik

Göç geri döner mi?

"Kalktı göç eyledi Avşar elleri..."

Peki sonra ne oldu?

Yüzyıllar ötesinden bize ulaşan bu güzelim türkü bundan sonrasını yazmıyor. O eski, güzel günlere acı dolu ağıtlar düzüyor, bir gün baba ocağı, ata toprağına dönme umudunu inatla yiniyor...ama kalkıp göç eyledikten sonra, on yıl sonra, yirmi yıl sonra ne olduğunu anlatmıyor.

Göç, Anadolu insanının kaderidir sanki, Türkiye İsa Ortasay'dan başlatılan göçü, Anadolu ve Trakya topraklarında da sürdürdüler. Kürtler, Ermeniler, Rumlar, Yahudiler, Çerkesler, Pomaklar, Gürcüler, Boşnaklar... Anadolu yarımadasının bin renkli, bin kültürlü alacasının halkları yüzyıllar boyu doğudan ve batıdan ve kuzeyden ve güneyden gelen iltisat dalgalarının önünde göçüp durdular. Osmanlı despotizmi, merkezi otoriteye başkaldıran yörelerde halkları göçe zorlayarak söndürmeye çalışıldı isyan ateşlerini. Güçlü ve acımasız Osmanlı ordusu önünde koskoca aşiretler, halklar kalkıp göç eylediler her gün.

Her göç "bir gün, er yada geç bir gün baba ocağına, ata toprağına geri dönüşleceği" umuduyla başlardı. Dicle boylarından Sakarya kıyılarına, Karadeniz'in sarp yamaçlarından Bayburt'un yüksek yayılarına, Toros eteklerinde Ege ovalarına göçe zorlanan, göçü dayatan padişah fermanlarıyla (iskāname) Anadolu'nun bir köşesinden bir ötekine savrulan halklar, aşiretler, boy-lar "dönüş umutları" hep diri tutmaya çalışırdılar.

Yürek yakıcı babalarından beri. Göç denkliri eğreti çözüldü hep. Yeni yurtlarkı eğreti kırıldı. Yeni doğmuş bebeklerin ninnisi, hep geride kalmış o güzelim toprakların yelinden yuğrultmuştu. Yayılar ellerini göçe uzatmış, "Allahım baba ocağına, ata toprağına dönüşümüzdü görmeyen alim canımı" diye va-

Az göçmen mi tanidik, on yıldır, on beş yıldır, yirmi yıldır, "Eh bir - iki yıl daha çalışayım sonra yer elini memleketim...", "Bu seneye değıle bile gelecek seneye mutlaka döneceğim..." deyip duran? On yıldır, on beş yıldır, yirmi yıldır hep bunu diyen ve artık bunları söylerken kendi de bu aldatmacaya gülen...

...

Hayatin kendisi de bunu doğru-lamıyor mu?

Federal Almanya'daki Türkiye göçmen işçi kitlesi bugüne kadar üç kez yığılsın bir kesin dönüşe tanık oldu. 1966-1967 yıllarındaki ekonomik bunalımdan etkilenen ilk kesin dönüş kuşağı oluşturdu-lar. 1974 petrol bunalımında ikinci kesin dönüş dalgasına tanık olundu. Sonuncusunu ise Eylül 1984 sonunda noktaldı. Dr. Faruk Şer'in yazdığı bir araştırmamın sonuçlarına göre her üç kesin dönüş dalgasının ardından da Federal Almanya'daki Türkiye göçmen işçi kitlesinde ciddiye alımlar bir ekleme, azalma olma-dı. Taze taze aratır gözlemler.

İlk iki kesin dönüş dalgasını bir yana bırakalım. Henüz hepimiz bel-belinde izleri pek taze olan son kesin dönüş bakalım.

1983 yılı sonu itibarıyla Federal Almanya'da yaşayan Türkiye göçmen işçi sayısı çok, çok, kadın çok, dede, torun 1 milyon 552 bin. Bunların 563 binini filen çalışmaktaydı. 117 binde işsizdi. Gene bun-ların 570 bin 16 yaşından küçük, yani henüz çalışma çağına olma-yın çocuklarını oluştuyordu.

1984 yılına işte bu sayısal veriler girirdi. Sonra malum, SPD-FDP hükümetinin başlatıldığı, CDU/CSU-FDP gerici/illğin uyguladığı "Kesin dönüşle özendirme önlemleri" uygulanmaya sokuldu. Kesin dönüş ya-pımları, pasaportları "öldürmek" koşullu-bu birtakım emsallik primleri...

trigün söylemesi için çevrilen doku-
larla ilgiliydi. Papa suikastını yeni bir
anti-komünist saldırı için kullanmaya plan-
layan emperyalist gizli servisler, Ülkü
Okcaları eski üyelerinden ve halen Fede-
ral Almanya'da "İşçi" (1) olarak çalışan
Süleyman Yetkin gibi tek özelliği Ağca-

du. Kendisi içinde 56 Bulgar yurttaş-
nın fotoğrafları bulunan bir albüm uza-
tılıyor ve işbirliği yaptığı Bulgar ajanları-
nı göstermesi isteniyordu. Ağca elini ras-
gele üç resmin üstüne koyuyordu.
Savcı Martella'ya gerçekten var olan
ve İtalya'da bulunan Bulgar yurttaşları-

bir emperyalist propaganda aygıtının
desteğine rağmen "Bulgar Bağlantısı" üs-
tünde Ağca'nın "İtirdi"nden başka
bir kanıt bulamıyorduk. İddianame bu yö-
nüle açı veremekte. Ötesini daha baş-
layıcı durumlara geçildiğinde hep bir-
likte izleyeceğiz...

ma, ata toprağında döndüğümüzü
görmeden almana canımı" diye ya-
karmışlardı Tanrı'ya. Göçülen yöre-
nin yerlileri ile kaynaşmamak için
denirdi hep. Gelenek ve görenek-
ler kıskançça korunmak istendi.

Ama göç geri dönmedi.

Dönemedi.

Umutları gittide soluğunu yitirir-
ken halkın bilgece yarışı yüzyılları
acı deneyimlerinin içinden süzülüp
geldi:

- Göç geri dönmez!

Yeni gelen göçmenleri gene den-
klerini eğreti çözer, gene yeni yurt-
laklarda eğreti yerleşirlerken, ön-
ceden gelenlerden püngümüş, dev-
ran geçirmiş yaşlılar bilgece gülüm-
suyordılar:

**- Yerleşmeye bakın yeğenim, di-
yorlardı, evlerinizin temelini sağ-
lamız kazan. Ağaç dikin. Deliceleri
apılayın. Tohum serpin. Toprağın-
ızı derin sürün... yerleşin.**

Yüreğinde henüz ata toprağının
ateşi yanık yeni göçmenlerin göz-
lemlerinin içine bakıyor ve yazımıza baş-
lık ettiğimiz halk deyişini yineliyor-
lardı sonra:

- Zira ki göç geri dönmez!

Bugün Batı Avrupa'da şu yada bu
nedenle (ekonomik yada politik)
göçmen olarak bulunan bizler, gele-
ceği göçlerle yüzyımların halkların
zon kusağıyız. Değerlerimiz, atala-
rımızın hiçbirinin hayal bile edeme-
yeceği dev bir göç dalgasının çocuk-
larıyız. Çaçımızdan tanık olduğu en
büyük göçlerden birinin dolayış
tanıklarıyız.

Çoğumuzun denkliri hâlâ eğreti
çözülmüş. Bu yabarı ellere eğreti
konmuşuz. Hemen hepimizden kırık
bir evi var; ama "yuvası", "ocağı"
yok bu ellerde. En yerleşik görü-
nenimizin yüreğinin bir yerlerinde
"bir gün anıyayacağımız" özlemi
saklı duruyor. Bir umut bu. Yaslanı-
lan, ülkünce sığınan, beslenip ko-
runan, yitirmekten korkulan bir u-
mut...

Oysa halk bilgeleri yüzyıllar önce-
sinden vermişler yantı:

- Göç geri dönmez!

Dönüyor zaten.

panlar, pasaportları "öldürmek"
koşulluyla birikmiş emeklilik primle-
ri, yapı sandıklarındaki tasarrufları-
nı, varsa işverenlerin yada devletin
özel primlerini de toptan ve bekle-
meksiz alın Türkiye'ye dönebile-
ceklerdi.

Sonra ne oldu?

Edinebildiğimiz sayısal bilgilere
göre bu önlendiren "yararlan-
rak" kesin dönüş yapanlar 94 bin
den ibaret. Aileleriyle birlikte düşü-
nürsek 250 bin göçmen kesin dö-
nüş yaptı.

Elbette bu önemli bir rakamdır.
Halifsenemez, küçümsenemez. Fe-
deral Almanya'daki Türkiyeli göç-
men işçi kitlelinin yaklaşık yüzde
16'sı geri döndü. Bu önemlidir.

Ama daha önemlidir ki: Yüzde
84'ü, yani 1 milyon 250 bini de
burada kaldı, geri dönmedi!

Bu saptama kanımızca önemlidir.
Çünkü Batı Avrupa'daki Türkiyeli iş-
çi kitlelinin ekonomik, demokratik
ve siyasal örgütlenmesine ilişkin
bugüne kadar süregelen yaklaşımlar-
ın "mantığında" köklü dönüşüm-
leri zorunlu kımaktadır.

Ve bizce bu çok önemli sorun, as-
nede pek sade anılatılacak bir
başka soruya ebekil ediyor:

**Kim, nasıl örgütleyecektir bu
milyonluk göçmen kitlelini?**

Her aznık gibi "cemastatlaşma"
eğilimleri gösteren, sımsıl farklık-
ları değil din, kültürel farklıklarla-
rını öne çıkarmaya yatkın bu kitleyi
dinci güçler mi örgütleyecektir,
sosyal demokratlar mı?
Yoksa komünistler mi?

Türkiye Komünist Partisi'nin bu il-
kesel soruya verdiği ilkesel yantı:
"Tek ülke, tek sınıf, tek parti" il-
kesinin bir kez daha altını çizmek
oldu. 1984 biterken, dönen dönüş,
kalan kalmışken, bu kitleyi "Kimin
nasıl örgütleyecektir" sorusu olaca-
kayıcılığı ile güncelledi. Sorunun
çözümü için işte bu ilkesel yantıya
yola çıkılması zorunludur. Ödev, bu
ilkeyi yaşama geçirmenin yolunu,
yöntemini tartışmaktır.

Bu davada sanık olmamasına rağmen Dikerdem izleyicilerin ön sırasındaydı

İkinci Barış Derneği Davası başladı

48 sanıklı İkinci Barış Derneği davası-
nın ilk duruşması, 19 Kasım günü İstan-
bul Sıkıyönetim 2 numaralı askeri mah-
kemesinde başladı. Bu ikinci davanın,
"yasal derneği bir sınıfın diğer sınıflar
üzerinde tahakkümümlü kurması için yasa
dışı örgüt haline getirdikleri" iddiasıyla
5 yildan 15 yıla kadar hapisleri istenen
sanıklar arasında Azlı Nesin, Profesör
Sadun Aren, yazar Asım Bezirci, yazar Ve-
dat Türkali, Milli Birlik Komitesi üyesi
ve Halkveçleri Genel Başkanı Ahmet Yıl-
dız, spiker Jülide Gülizar ve Erkan Oyal,
aktör Genco Erkal ve Tank Akın, eski
milletvekilleri Metin Tüzün, Mehmet Ali
Pestilli, Ertuğrul Günay ve birinci
barış derneği davası avukatlarından Ra-
sim Öz, Atilla Coşkun, Müslir Kaya Can-
bolat, Halit Çelenk ve Mustafa Özkan
da var.

Duruşmada iddianamesini okuyan as-
keri savcı yardımcısı Yılmaz Özyiğit, "Ba-
zı ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de
barış komiteleri adıyla kurulan dernekler
emperyalizmin destekleyip yönlendirdiği-
ni ve böylece Türkiye'de yönetimi ele ge-
çirerek dışa bağımlı bir oydu devlet haline
getirmek istediğini" söyledi. Savcı davan-
ın açılmasıyla "emperyalizmin bu oy-
nun bozulduğu"nu da sözlerine ekledi.

İkinci Barış Davası'nda yargılanan 48
aydınımızı, aralarında Yassıada duruş-
malarının başsavcısı Altay Egeşel'in de
bulunduğu 50 avukat sayıyoruz. Davanın
ilk celsesine katılan avukatlar ara-
sında, iddianamede arandığı söylenen
151 kişi arasında adı sayılan avukat Gül-
çin Çaylıgil de bulunuyor. Geçtiğimiz
günlerde tahliye edilen birinci davanın
sanıklarından Dernek Başkanı Mahmut
Dikerdem de, ikinci davanın bu ilk otu-
rumunda dinleyiciler arasındaydı. İddianame-
nin okunmasından sonra söz alan
avukatlar, bu davanın hiçbir yeni delil
olmaksızın, birinci davanın dosyasına
dayanılarak ve sıkıyönetim komutanlığı-

nın emri de olmadan savcılık tarafından
açıldığını söyledi.

Öte yandan, birinci davanın avukatları
bu davadan hala tutuklu bulunan 12
sanığın tahliye edilmelerini istedi. Bi-
lindiği gibi, İstanbul Sıkıyönetim komu-
tanlığı 2 numaralı mahkemesinde 8 Ka-
sım günü yapılan duruşmada, mahkeme,

Dernek Başkanı Mahmut Dikerdem'le
birlikte 5 sanığı "takdirin" tahliye eder-
ken, öteki 12 sanığın tutukluluk halleri-
nin devamına karar vermişti. Avukatlar
bu durumun sanıklar arasında ayırım ya-
pılmasına yol açtığını, öteki sanıkların da
tahliye edilmeleri gerektiğini belirtti-

Suç: Kitap okumak... ve kanıt: Kitaplar, kitaplar...

TIP yandaşı 20 genç tutuklandı

12 Eylül darbisiyle yasaklanan Türkiye İşçi Partisi'ni (TİP) "yeniden örgütlemek için
çalışmalar yaptıkları" iddiasıyla İzmir'den 20 genç tutuklandı. Yapılan resmi açıl-
mada, gençler Ege ve 9 Eylül Üniversitelerinde "kışkırtıcı propaganda eylemi" ya-
pma, "piyasada bulunmayan bazı yayınları satılma", "sendika yöneticileri ile il-
ki kurarak mahalefest oluşturma hazırlığı yapma" ve amatör bir tiyatro topluluğu
kurarak "bazı konuları sistemli şekilde işlemeyi tasarlama" suçlarıdır. Genç-
lerin basına dağıtılan fotoğraflarında, 12 Eylül öncesinde yasal olarak yayınlanan Yürü-
rüyüş adlı dergi, kalkınma planları ve Halkı bir kitap ve piyasada bugün de satılmakta
olan Marx'ın Kapital adlı yapıtı "suç aletleri" olarak gösterildi.

TUSİAV

BİR RÖPORTAJ

Türkiye'de terörist var, çok doğru: Generaller

Ayman Sosyal Demokrat Partisi'nin (SPD) Yunan asıllı Avrupa Parlamentosu Milletvekili Ayhan Savaş, Türkiye'de yeniden başlayan idamlar ve insan hakları konusunda Türkiye Postası'nın sorularını yanıtladı.

Türkiye Postası: Sayın Yannis, bir Avrupa Parlamentosu Milletvekili olarak, Türkiye'de yeniden başlayan idamlar ve insan hakları konusunda ne düşünüyorsunuz?

Ayman Savaş: Türkiye'de terörist olduğunu ben de söylüyorum. Ama bunlar, hapislerde, zindanlarda yatan politik tutsuklar değil, generallerdir, bakanlar, hakim ve savcı denen kişilerdir. Türkiye'de teröristlerin bu kişiler olduğu düşüncesinde ve görüşündeyim.

Bu konu ile ilgili olarak Avrupa Parlamentosu'na sunduğum dilekçe, Alman Hristiyan Demokratları, İngiliz

Federal Alman Doğa Bilimcileri Kongresi'nde savaşı amaçlarla araştırma yapmama andı içildi

Bilim adamları yalnız barışın hizmetinde

500 yaşını gerilerde bırakan Mainz Johannes Gutenberg Üniversitesi, 17-18 Kasım 1984 tarihlerinde tarihî bir olayın yaşandığı yerd. Bilim adamları bu tarihî toplantıyı Alman Sendikalar Birliği (DGB) Rheinland-Pfalz eyaleti ile birlikte düzenlemişlerdi. İki gün boyunca 2 bin kişinin büyük bir heyecanla izlediği toplantıda, İran-Irak savaşında kullanılan kimyasal silahların insanlığı verdiği zararı gösteren bir fotoğraf sergisi de yer alıyordu.

Mainz, Marburg, Köln, Heidelberg, Göttingen, Erlangen Üniversiteleri gibi, hem tarihte oynadıkları rol hem de günümüzdeki etkinlikler açısından önemli bazı üniversitelerin profesörlerinin girişimi ile düzenlenen bu üçüncü toplantıya, ABD, DAC ve Sovyetler Birliği'nden de bilim adamları katıldılar. Toplantı çağrısında, "Almanya, daha 1915 yıllarında kimyasal silahlar kullanmıştı. Bu silahların bulunmasında, zamanın Alman bilim adamları önemli rol oynamışlardı. Biz çağdaş bilim adamları olarak, bilimin bir kez daha kötüye kullanılmaması önlemeliyiz" deniyordu.

Köln Üniversitesi profesörlerinden Peter Starlinger, bazı politikacılar, "Bilim adamları, neden kendi meslekleri ile uğraşmıyor da politika karışıyorlar" de-melerine şu yanıtı veriyordu: "Biz ayrıcalıklı istemiyoruz. Bu nedenle, barışa karşı namusla davranan herkes ile birlikte çalışmak dileğindedir. Bizi meslekten arkadaşlarımızla bile aynı düşünceleri

Bilim adamları kongre sonuç bildirisinde silahlanmaya yönelik görevleri red kararı aldı

paylaşmışladır" oluyor. Ama biz, bizleri birleştiren bilim, yani barışın korunması ve içinde bulunduğumuz mesleki sorumluluğu konuşuyoruz." Profesör Starlinger, açık konuşmasında şunlara da değindi: "Barış tartışmalarını, yaşanan gerçekleri gözönüne alarak, hatırlayarak sürdürmeliyiz. 1930'lu yılların başlarında, Hitler seçim gezilerinde savaşı kışkırtmaları yapıyorlardı. Birçok kişi bu tehlikeyi görmüş, tartışmıştı. Ama bunlar, Hitler'in erki ele geçirmesini önlemeyemedi. Bir kaç yıl sonra, Hitler gerçekten savaşı başlattı

ve bu savaş, 50 milyon insanın ölümü ile sonuçlandı. Savaş sonunda, gene bizler gibi bilim adamlarının geliştirmiş olduğu atom bombası, yaşanan insanları üzerine atıldı. Bu nedenle, barış üzerine yapılan tartışmalar hep güncel kalmalı ve biz çalışmamızla hep geliştirmeliyiz. Bizim ana hedefimiz, tüm ülkelerin ellerinde bulunan nükleer silahları durdurması olmalıdır. Kendi hikmetimizden de Federal Almanya'ya yerleştirilen tüm silahların kaldırılması ve silahlanma harcamalarının durdurulmasını istemeliyiz."

Kongrenin ikinci gününde, Alman Sendikalar Birliği (DGB) ve doğa bilimcileri ortak toplantı düzenlediler.

Açılış konuşmasında, DGB-Eyalet Başkanı Lehlbach, bilim adamları ile, işçilerin sendikal örgütü olan DGB'nin bu ortak eylemlerini överek, bu girişimlerin artırılması için uğraş vereceğini açıkladıktan sonra, sendikaların barış savaşını vermek isteyen başkaca hiçbir konuda, örneğin işyerlerinin korunması, haftalık iş saatlerinin düşürülmesi v.b. gibi konularda başına sağlayamayacaklarını söyledi. Lehlbach "Alman Sendikalar Birliği olarak Amerika'nın nükleer yerleştirmesi olduğu kimyasal zehirli silahlanma ölkesine geri götürmesini ya da imha etmesini, Federal Hükümet'ten istedik. Federal Hükümet bu silahların yerleştirilmesine izin vermemekle Anayasa'yı çiğnemiştir. Bu konudaki çalışmalarımız, silahlar defolana dek sürdüreceğiz," dedi.

Daha sonra bilim adamlarının, barış araştırması toplantılarının, sendikaların konuşduğu toplantıların bu sonuç bildirisi hazırlanarak Federal Almanya'da otuzbeş profesör tarafından imzalandı.

Sonuç bildirisinde iki gün süren tartışmalar özetlendi; kimyasal ve biyolojik silahların içlerinde taşıdıkları gazların, en küçük bir ekinin bile öldürücü olduğu vurgulandı. Özellikle NATO tarafından "Roger Plan"ı olarak tanınan (FOFA) sisteminin, kimyasal-nükleer ve elektronik silahların birleştirilmesi amacıyla tasarıldığı, böylece yerlerimizde yeni tehlikeli oyunlara girişildiği vurgulandı.

Farklı siyasal görüşlere sahip olan bu bilim adamları, üç ana konuda asgari mükte-terlerdeki sözbirliği yaptılar. Bu üç nokta şunlar:

- 1) Bilim adamları olarak bizler, uğraş verdiğimiz bilim dalında, silahlanmaya yönelik görev kabul etmeyeceğiz.
- 2) Kimyasal ve biyolojik silahlanmaya yönelik her türlü araştırma reddediyoruz.
- 3) Bilim bilimleri adamları olarak, silahsızlanma ile ilgili, insanlara yararlı teknik ve tıbbi sorunların çözümünde görev yapmaktayız. Özellikle tehlikeli kimyasal silahların imha edilmesi yönünde çalış-

38,5 saatin işyerlerindeki uygulanış biçimleri ele alındı

IG-Metall'in 12. Temsilciler Konferansı toplandı

15-16 Kasım günleri Mannheim'da IG-Metall'in 12. "Temsilciler Konferansı" toplandı. Konferans'ın ana özelliği, ikibahar-daki büyük grevlerden sonra Federal Almanya düzeyinde ilk değerlendirme toplantısı olmasıydı. Konferans, grevin bir tartışma şeklinde geçti ve 38,5 saatlik iş haffası kazandı, 35 saatlik iş haffasına bir "gece" olduğu vurgulandı.

Konferans, IG-Metall Başkanı Hans Mayr'in konuşmasıyla açıldı ve Yürütme Kurulu raporunun okunmasıyla sürdüldü. IG-Metall'in izlediği politika, yüzde 100 bir çoğunlukla onaylandı. Yürütme Kurulu üyesi Karl-Heinz Janzen, yaptığı konuşmada bazı çevrelerce öngörülen "büyük konfederasyon" kar-

yönelişini belirterek, yeni işçi alımının gerçekleştirilmesi ve üretim zorlamasının önüne geçilmesi için 38,5 saatlik iş haffasının şu değişik biçimlerde uygulanması gereğini savundu:

- Her Cuma 1,5 saat önce işi bırakma,
- İlk haftada bir Cuma günü 3 saat önce işi bırakma,
- 26 gününde bir, bir tatil günü.

Temsilciler, bunu hayata geçirmede Betriebsrat'ların (işyeri işçi temsilcileri) üzerine büyük görevler düştüğünü ve sendika temsilcilerinin de onlara gerekli desteği ve yardımı göstereceklerini vurguladılar.

amantusuna na sunduğum dilekçe, Alman Hristiyan Demokratik, İngiliz Muhafazakarları ve gerici, faşistler tarafından desteklendi. Bunlar da küçük bir azınlık oluşturuyorlardı. Çoğunluğu oluşturan ve aralarında Yunan demokratlar, Hollanda, Fransa, Danimarka hristiyan demokratları, tarafsızlar, Yeşiller ve komünistler tarafından çoğunlukla kabul edildi.

Avrupa Parlamentosu'nun ve diğer kurumların oturdukları yerden Türkiye'deki olayları izleyemeyeceklerini dile getirdim. Türkiye'de sahte seçimlere başa gelen Özal'ın "genellerinin peşinde" olduğunu. Evren'in bir kukla olduğunu, onun tarafından idare edildiğini, yönlendirildiğini açıkça söyledim.

Şunu da vurgulamak isterim. Hapishanelerde yatan demokratlar, özgürlük için mücadele veren dostlarımız şunu aklarından çıkarmasınlar, bizler onlarla her zaman dayanışma içindeyiz ve elimizden gelen her türlü çalışma ve çabayı sürdürmeye devam edeceğiz.

Türkiye Postası: Sayın Yannis, siz seçim kampanyasında yabancı işçilerin sorunlarını Avrupa Parlamentosu'na götürmek, onların çıkarlarını savunmak biçiminde belgiler dile getirmiştiniz. Zimmermann'ın öngördüğü gerici yasayı da gözününe alırsak, yabancılara Federal Almanya'daki geleceklere konusunda ne düşünyörsünüz?

Yannis Sakellariou: Herşeyden önce Zimmermann'ın yabancılara politikasının, yabancı düşmanlığı güden bir politika olduğunu vurgulamak istiyorum. Yabancı düşmanlığını arttırmalarına yarayan bir nokta da, şu andaki ekonomik kriz ve işsizlik sorunudur. Bunlardan da istifade eden faşist güçler, Zimmermann'ın da desteğini alarak, çoğunluğu yasadaki maddeler, örneğin 6 şay stırnı. Anayasa maddeleriyle de çelişmektedir.

Bu gerici Kohl hükümeti yabancılara politikasını böyle sürdüremeyecek. Alman halkı sadece gerici eğilimli insanlardan oluşmuyor, tersine çoğu demokratik yapıya sahip insanlar. Önemli olan onlarla diyalogu sürdürebilmektir. Ben, partim ve kendi adıma Federal Almanya'daki Türküyel işçileri, burada ezi haklarına yayşacakları güvencesini verebilirim.

onaylandı. Önemli Kurulu üyesi Karl-Heinz Jansen, yaptığı konuşmada bazı çevrelerce öngörülen "büyük koalision"ı karşış çıkışını belirterek SPD'nin Yeşiller'le işbirliğini savundu. 38,5 saatlik iş haftasının çeşitli işyerlerinde uygulaması çimcilerinin tartışıldığı konferansa, temsilciler konuyla ilgili deneyim ve görüşlerini aktardılar. Bazı işverenlerin 38,5 saatlik iş haftasını, öğle tatillerinden 15'er dakika kısaltarak uygulamaya

lerini vurguladılar.

Konferans'ta yabancı işçilerin grev sırasında gösterdikleri savaşım kararlılığına büyük değeri biçildi ve yabancı işçilerin IG-Metal içinde "Personengruppe" (Şahıs Grubu) olarak tanınmasını kendilerine sendikal alanda yeni olanaklar sağlayacağı beirildi.

mak istiyoruz. Özetlemek istenilen kişiyi sifahları imha edilmesi yönünde çalışmak istiyoruz.

Salonu dolduranlar tarafından coşkuyla alkışlanan bilim adamları ve sendikacılar, hekimlerin yaptığı gibi, meslek adamları, gündümüz koşullarına uyarlanmışlardı.

SENDİKACI GÖZÜYLE

Ümit KÖSEOĞLU

Sıra çalışma izinlerinde

Kim ne derse desin, Federal Almanya'da (FAC) işsizler sayısı azalmıyor, tam aksine, artıyor, artacak da. Yeni teknolojinin, rasyonalleşmenin işyerlerimizi küçültme kaldırması önümüzdeki yıllarda daha da hızlanacak, keskinleşecek. Hem de bütün bunların futursu çalışanlara ödettirmek partlya. Yabancılar sayısını Başbakan Helmut Kohl'un tabiriyle "insancıl yollarla azaltmanın" bir metodu olan yeni yabancılara yasasının parlamentoda tartışılması sürdürsün, gerici çevreler sayı azaltmada aklı gelmektedir yeni metodlar deniyorlar. Son olarak denemekte olan metod, eski bir usulün yeni paketlenmiş şekli: Çalışma izinlerinin sınırlandırılması. Oturma hakkı konusunda çeşitli kereler açtığımız kampanya sonucu bu hakkı kazanan 3 milyon yabancından sadece 145 bin kişinin bu haktan yararlanmasını olmasından sonra bugün de "Çalışma izni" konusunda değineceğiz. Ainalan bilgileri göre, FAC'nin çeşitli yerlerinde çalışma izni yabancılara sayısını azaltmada vasıta olarak kullanılmaktadır. Bildiğimiz gibi üç tür çalışma izni vardır. Hak değil izin diyoruz, çünkü "demokratik, sosyal, hukuk devleti" olduğu her fırsatta söylenen FAC'de çalışabilmek herkes için henüz doğal bir hak değildir.

1. FAC'ye yeni gelen veya burada ilk kez iş alanlara bir yıl süreli olarak, belirli bir bölge, şehir ve işyeri için ve FAC'nin iş piyasası gözününe alınarak verilen çalışma izni.
2. Özel çalışma izni. (Besondere Arbeitserlaubnis). 5 yıllık çalışma izni demektir, FAC'de en az 5 yıl çalışmışlar verilir. (Türküyeliler buna 4 yıldan sonra hak kazanırlar).
3. Süresiz çalışma izni. (Unbefristete Arbeitserlaubnis). FAC'de 8 yıl çalışmış olanlara verilir.

Daha başlangıçtan itibaren pratikte uygulama ise şöyledir:

1. FAC'ye yeni gelenlere veya burada ilk defa iş alanlara, örneğin işçi ailesi olarak gelip, 4 yıl beklemeye süresini doldurmuş olanlara genellikle bir yıllık çalışma izni verilir. Bu sürenin dolmasından

sonra çalışma izinleri birer veya ikişer yıllık olmak üzere uzatılarak ilk 5 yıl böylece doldurur. Bu tür çalışma izni alma zorunda olanların sayısı çok az.

İkinci 5 yılın dolmasından sonra yabancı işçi için "özel çalışma izni" alma hakkı doğmasınla rağmen, bu hak kendisine, eğer kendisi başvuru yapmazsa verilmeyebilir.

3. Çalışanlar olarak sayılan 2 milyonu geçen yabancılar arasında ezici çoğunluğu FAC'de 8 yılı çoktan doldurmuş olması nedeniyle "Süresiz çalışma izni"ni hak edenler oluşturmalarına rağmen, yine ezici çoğunluk süresiz çalışma iznine değil, özel, yani 5 yıllık çalışma iznine sahiptir.

Şimdi hak ettiğimiz halde çalışma izni süresiz alınmasını şakıncılara bir bakalım:

A) Çalışma iznimiz 5 yıllık, oturma iznimiz ise belirli yıllarla sınırlı ve tesadüf, bakaın ki, her iki izni de bitim tarihleri aynı zamana rastlamakta. Bu arada işsiz kalıyoruz. Çalışma ve oturma izinlerimizin de süresi doluyor. Oturma izni için yabancılara dairesine başvuruyoruz. "Gilt çalışma izni uzattır, ondan sonra gel vereyim" diyor. Arbeitsamt'a gidyoruz. "Oturmanı uzattır ki, çalışmanı uzatayım" diyor. Ondan sonrasını siz düşünün artık. Eğer çalışma iznimiz süresiz ve oturma hakkımız olsaydı bunlar gelmeyecekti başımızda.

B) 15 yıldır FAC'de bulunuyoruz, her ne sebeptense çalışma izni süresiz almamız, son çalışma iznimiz 5 yıldır. Oturma iznimiz ise belirli yıllarla sınırlı ve süresiz (befristet). Fakat oturma hakkımız (Berechtigung) henüz yok. Bu arada işsiz kalıyoruz. İşsizliğimiz uzun sürüyor. Bu durumda herkes gibi biz de bir yıl süre ile işsizlik parası (Arbeitslosengeld) alıyoruz. Bu bir yıl süre içinde "Çalışma izni Yönetmeliği"ne göre FAC'deki çalışma hayatımıza ara vermiş sayılmıyoruz. İşsizlik parası aldığımız bir yıl sürenin dolmasından sonraki 3 ay içerisinde, hala çalışacak bir işyeri bulamamışsak, bu 3 aylık sürede de FAC'deki çalışma hayatımıza ara vermiş sayılmıyoruz.

Fakat 3 ayın dolmasından sonraki her işsiz olarak geçen gün, yine Çalışma izni Yönetmeliği'ne göre FAC'deki çalışma hayatımıza "ara verme" olarak kabul edilecektir. Bunun sonucu olarak da, bir işyeri bulup Arbeitsamt'a çalışma izni alma başvurusu yapılmışsa, FAC'deki 15 yıllık hizmetimiz gözününe alınmadan, "çalışma hayatınıza ara verdiğiniz" gerekçesiyle çalışma izni verimine sıfırdan başlanarak, FAC'ye yeni gelmiş gibi işlem görerek ve size bir yıllık çalışma izni verilecektir.

Konu bu kadarla da kapanmıyor. Bu arada "Çalışma izni konusunda hata ettim, aynı hatayı oturma hakkı konusunda yapmayayım" diyerek oturma hakkı için yabancılara dairesine başvuru yapıyoruz, bu hakkın alınabilmesi için gerekli olan imzamızın gerekçesiyle başvurunuz geri çevrilecektir. Diğer bir deyişle, en az 5 yıl daha FAC'de çalıştıktan sonra yeni bir çalışma iznine sahip olduğunuzda oturma hakkı için yeniden başvuru yapmanız gerekecektir.

Bütün bunlar olurken Zimmermann'ın yeni yabancılara yasasını tasarlanan şekliyle yürürlüğe girdiğini düşünmek olursak, sizleri nelerin beklediğini tahmin etmek için müneccim olmaya hiç gerek kalmıyor. Ve yine bütün bunlar 8 yıldır FAC'de bulunulanan çalışma izinlerinin süresiz olması, oturma hakkı almış olmaları halinde başına gelmeyecektir.

Yukarıda önekerlerini verdiğimiz olaylarda "Kesinlikle böyle sonuçları" diye bir iddiamız yok. Fakat "Böyle şey olmaz canım" diye de kimsa iddia edemez. Bu nedenlerle tavsiyemiz, FAC'de 8 yıldır çalışmakta olanların vakit geçirmeden süresiz çalışma izni ve onunla birlikte oturma hakkı almak için ilgili dairelere başvurmalıdır. Ayrıca bu konularda demokratik kitle örgütlerine, Türküyel ve diğer yabancı ülke işçilerine yardımcı olma büyük görevler düşmektedir.

Danimarka Komünist Partisi temsilcisi Niels Rosendal Jensen konuşuyor

Danimarka'da işsizlik bir konferansta tartışıldı

Danimarka'da, başkent Kopenhag'da, 13 Kasım'da düzenlenen "İşsizlik ve İstihdam Sorunları" konulu bir konferans yapıldı.

Danimarka Parlamento binasında yapılan konferansa hemen tüm göçmen örgütleri, siyasi parti temsilcileri, belediye, iş bulma kurumları ve konuyla ilgili bakanlıkların temsilcilerinden oluşan 130 delege katıldı. Danimarka'da göçmen emekçiler arasındaki işsizlik, istihdam darboğazı, göçmen işçilere yönelik olumsuz tutumların etc. ele alındığı konferansta tüm göçmen işçiler adına konuşan Mahmut Erden, şunları söyledi:

"... Herkes bilir. Yıycecek birşeyler almak için süpermarkete girdiniz. Süt, yağ, kahve, peynir, yumurta gibi paketinin üstünde son kullanma tarihi yazılı bir mal alacaksınız. Hemen tarihi kontrol edersiniz. Bayat mı? Daha yeni tarihli bir paket var mı? Mallar taze mi? Alseyiştir herkes aldığınıza taze olmasını ister.

İşgücü denen meta için de geçerlidir bu kural. Onun da kullanılabacağı zaman taze ve kaliteli olması gerekir. Bir farkla, işgücünün taşıyan işçiler bayatlayınca çöpe atılmazlar. Onanıp, düzeltip yeniden kullanılırlar. Ama böyle günler yavaşyor ki, yeniden istihdam edilebilirleri için caba

- vashlanma zorunluktur.
- Göçmen örgütleri ortaklaşa savaşılabilmelidirler.
- 35 saatlik çalışma haftası istemi desteklenmelidir.
- Çalışma Bakanlığı'nda istihdam konusunda göçmen örgütleriyle ilişki için özel bir komisyon kurulmalıdır. İş ve işçi bulma kurumlarında göçmen görevliler de çalıştırılmalıdır.
- Çalışma Bakanlığı'na göçmenlerin haklarını ve onlara sağlanan olanakları anlatan bir el kitabı çıkarılmalıdır.
- Göçmen örgütlerine daha çok devlet yardımı ve maddi destek sağlanmalıdır.

- Konsolosluklara çağrılarak tehdit edilen Türkiye'li öğretmenlere eski Milli Eğitim Bakanı Hasan Sağlam'ın imzasını taşıyan "gizli" ibareli bir belge veriliyor

Konsoloslukların, Batı Berlin'de hazırlanan ders kitabı değil, cuntanın gönderdiği kitapları okutmaları için Niedersachsen ve Bremen eyaletlerinden görevli Türkiye'li öğretmenleri tehdit ettikleri öğrenildi.

Sözkonusu eyaletlerde Türkiye'li çocukları için ayrı bir ders kitabı basılmadığı için öğretmenler, Batı Berlin'de hazırlanmış olan kitabı benimsemiş, ve bunun eğitim programına alınması için girişimde bulunmuşlardı. İncella Özhan ve Adnan Binyazar'ın yazmış olduğu bu kitap, Niedersachsen ve Bremen eyaletleri kültür bakanlıklarından da uygun görülmüştü. Bunun üzerine kitabı ismarlamaya başlayan öğretmenler teker teker konsolosluklara çağrılarak tehdit edildiler.

Parasal olanakları kısıtlı olduğundan kitabı ismarlayamayacak durumda olan öğretmenler de konsolosluk kitaplarını almak için Hannover Başkonsolosluğu'na gittiklerinde aynı uygulamayla karşılaştılar ve ellerine "gizli" ibareli bir belge verildi. Ulosa hükümetinin Milli Eğitim Bakanı Hasan Sağlam'ın imzasını taşıyan belgede, Batı Berlin'de hazırlanan kitap eleştiriliyor ve okutulmaması için "gereklini yapılması" isteniyor. Kitapta ileric, demokrat yazar ve şairlerin eserlerine yer

Batı Berlin'de hazırlanan kitabın okutulmaması için baskı yapılıyor

Hannover Başkonsolosluğunca Cunta'nın ders kitapları dayatılıyor

verildiği için "dil" ve "ifade" yönünden de "eleştirildikten" sonra "gizli" belgede: "...Çocuklara, ülkeleri hakkında gerçekleri yanı sıra mayan bilgiler verilmeye çalışıldığı, onları karamsarlığa itecek ve aşağılık duygusu yaratacak, ülkelerine ve insanlarına karşı olan sevgi bağlarını zayıflatacak tabloların çizildiği, zengin-fakir temasının gereğinden fazla ve dikkat çekecek bir şekilde tekrar: ekrar işlendiği, çocuklarda sınıf sorunu uyandıracak özelliklere çokça yer verildiği, yazarların özellikle politik görüşlerini açıkça ortaya koyuyor şiir ve öykülerinden örneklerin kitaba aktarıldığı...Kitapta Türk edebiyatında isim yapmış ve kendisini toplumumuzun her kesimine kabul ettirmiş değişik yazarların tanıtılması beklenirken, özellikle aynı görüşü paylaşan yazarların eserlerinden örnekler seçildiği...müşahade...edilmiş bulunmaktadı"r deniyor.

Bunlara örnek olarak da Bekir Yıldız, Talip Apaydın, Mahmut Makal, Ülkü Tamer, Süleyman Bulut, Melih Cevdet Anday, İsmail Uyaroğlu, Sabahattin Ali, Süreyya Berfe, Abdulkadir Budak, Fikret Ötügen, Aziz Nesin, Ahmet Naim, Bedri Rahmi Eyüboğlu ve Nazım Hikmet'e ait kitapta yer alan şiir ve romanlar gösteriliyor.

Niedersachsen ve Bremen eyaletlerinden olduğu gibi Batı Berlin Eğitim Senatörlüğü'nce de benimsenen bir kitabın okutulmaması için baskı yapan Hannover Konsolosluğu'nun, emrindeki konsoloslardan ve eğitim müavirinin, çağrıldıkları öğretmenlere, "Eğer başına bir iş gelmesini istemiyor, bizimle iyi geçinmek istiy-

yorsan Berlin'de basılan kitapları okutmayacak, sınıfa koymayacaksın" dedikleri bildiriliyor.

Bu eylemlerde görevli öğretmenler, bunun ilk baskı uygulaması olmadığını, konsoloslukların öğretmenleri parçalamak, onları kendilerine kapı kapı yapmak için her yola başvurduklarını belirtiyorlar.

Metal işçilerinin bir kazanımı

Darmstadt'daki Eyalet Mahkemesi, 35 saatlik iş haftası savasını sırasında "soğuk lokavt" a uğrayan işçilere "kısa çalışma parası" verilmesi gerektiği kararını aldı. Ünlü Franke Kararnamesi böylece yasadışı sayılmış oldu. Hatırlanacağı gibi Federal Çalışma Dairesi Başkanı Franke, grev olmayan işyerlerinde işten çıkarılan, yani "soğuk lokavt" a uğrayan işçilere Arbeitsamt'ların "kısa çalışma parası" ödemesi için kararname çıkarmıştı. IG-Metall Sendikası'nın mahkemeye başvurması sonucu bu uygulamayı durdurma kararı alınmış, işçilere ödeme yapılmaya başlanmıştır. Hessen İşverenler Birliği de buna ilaz edip Eyalet Mahkemesi'ne başvurmuştu. Son kararına göre, henüz ödeme yapılmamış 3 bin işçiyi daha "kısa çalışma parası" verilecek.

Bir devrimci, bir hümanist, göçmen işçilerin sorunlarına sahip çıkan bir demokrat: Peter Schütt

Yabancı düşmanlığına karşı bir halk hareketi yaratabilmek

Türkiye Postası okurlarına, göçmen işçilerin sorunlarına bir Alman demokrati olarak sahip çıkan Peter Schütt'le yapılan söyleşiyi sunuyoruz. Peter Schütt, bir hümanist ve bir enternasyonalist olarak göçmen işçilerin sorunlarına yazılarıyla, aktif eylemleriyle katılan bir

Yabancı düşmanlığına karşı bir halk hareketi yaratabilmek

...kullanılmırlar. Ama öyle günler yasınız kızı, yeniden istidham edilme için caba gösterileceğine kimi işçi grupları kaba yöntemlerle bir yana, bir çeşit çöplüğe itiliyor.

En azından göçmen işçiler açısından izlenimlerimiz, gözlemlerimiz budur. Sanki birinci kuşak denilmez görece yaşlı göçmen işçilerden artık umut kesilmiş gibidir...

İşsizlik olgusuna rağmen işverenlerin hala biz göçmenlerin işgücüne ihtiyacı var. Halen Danimarkalıların çalışmak istemediği birçok iş, çalışanların çoğunluğunun göçmen olduğu fabrikalar vardır. Bu zaten hep böyle sürmektedir. Göçmenler, Danimarkalıların istemediği, kabul etmediği en kötü ve en düşük ücretli işlerde çalışıyorlar. İşsizlikle ilgili istatistikler, göçmen emekçilerin, Danimarkalıların işlerini ellerinden aldıkları yönündeki iddialarını açıkça doğrultuyor. İşsizliğin ilk önce vurduğu ve ası vurduğu kesim göçmen emekçilerdir..."

Mahmut Erdem'in kimi bölümlerini açtığımız bu konuşmasıyla açılan konferansta, Danimarka'da sosyal haklarda geri cü hükümetçe gerçekleştirilen kısıtlamalar, yutunmadaki azalma ve tutarı bir göçmen politikasının bulunmaması eie alınan başlıca konular oldu.

Konuşmacılar yabancı emekçilere kurtarıcı "reçete" olarak sunulan "Danimarkaca öğrenimi" üstünde de durdular. Danimarkaca öğrenmenin hiç de otomatikman iş bulmayı sağlamadığı, ayrıca bu dili öğrenmek için kimi gereklilerin bulunması (meslek eğitimi, daha iyi bir iş bulabilme gibi) üstünde duruldu.

Konferansta eie alınan konuların en önemlilerinden biri de gerici hükümetçe hazırlanan yeni yasa tasarıları oldu. Yeni yasa tasarılarına göre, işsizlik parası ödenmesinde ve işçi bulma kurullarının işyeri gösterme yükümlülüklerinde, işçiler karışık olumsuz kısıtlamalar getirilmekte. Konuşmacılar bunun öncelikle ve ağırlıklı göçmen emekçileri etkileyeceğini belirttiler.

Konuşmacılar, Danimarka iş sendikalarının savunmakta olan ulusal düzeyde 35 saatlik çalışma haftası istemini işsizliğin azaltacak etkili bir önlem olarak değerlendirdiler. Konferansta değeri gönderen Danimarka Vasofas İşçiler Sendikası sözcüğü konuşmasında İND-Sam ile daha yoğun ve sıkı işbirliğine gireceklerini açıkladı.

Konferansın sonunda kabul edilen istemleri İND-Sam temsilcisi şöyle özetledi:

- Göçmen ve yerli işçilerin birlikte sa-

ğançmaları sorunlarına yazılarak, aktif eylemlerle katılan bir sanatçı-savaşçı. 1939'da küçük bir köyde doğmuş; savasın bombalı, öldümlü günlerini tanımış. Köyünde, okulunda, yaşamında hep yabancılarla işçile ovmuş, onların sorunlarını yakından görmüş, yaşamış bir insan. Her şeyden evvel insanı seven, ona saygı duyan insan. Alman gericiğini, burjuvazisine ve emeğe, insana düşman olanların tutumuna yiğitçe karşı koyan Peter Schütt'ü, dünyanın "her milli-bahri'sinde" olan dostlarımızdan birini tanıtıyoruz.

Türkiye Postası: Bize yaşamınızdaki kesitlerle, kendinizi tanıtır mısınız?

Peter Schütt: Küçük bir köyde doğdum. Babam köy okulunun tek öğretmeni idi. Bir nazıydı, faşistti, Alman şoveniydi. Babam, mutsuzluğun, şanssızlığın her kötülüğünü, Yahudilerden, Fransızlardan, yabancılardan geldiğine inanıyor, onlara kin duyuyor, köyü davanıyordu. Eğitim aracı se sayıydı. Bizleri döverdi. Çocuklarını yüksek okullara gitmesini istemiyordu. O zamanlar onların vahşiliğine kin duyuyor, ailemden, doğduğum köyden, bu dar küçük işkilerden nefret ediyordum. Tüm babama bu çevreden dışarı çıkabilme için. İçinde yaşadığım çevreye, aileme ilk tepkim, mezhep de-ğiştirmek oldu. Ailem, köyüm protestandı. Köyümüzde katolikler vardı. Katolikler yerlerinde sürülmüş, bizim onlara gömülmüşlerdi. Yabancıydı, dil, eziliyor, her görüyorlardı. Yani bir yanda yerliler ve bir yanda da göçmenler... Yerli köylüler sonradan gelenleri kabul etmiyorlardı, onları ikinci sınıflıydılar. Ben de durumu protesto ederek mezhep de-ğiştirip göçmenlerin yanına yer aldım. Din de-ğiştirmem sonra işime yaradı. Cizvit okulluna gittim. Buradaki eğitimcim 5 yıl Nazitoplama kampında kalmış, iyi bir insandı. O, bany hareketine katılmamda etkin oldu. Orada komünistlerle tanışma olağın oldu. 1966'dan beri DKP (o zamanlar illegaldi) üyesiyim.

Türkiye Postası: Yabancılarla tanışma- nız köyde başladı, onların sorunlarına ilgi duymazdınız daha sonra nasıl gelişti?

Peter Schütt: Üniversite öğrenciliğim sırasında enternasyonal bir öğrenci yurdunda kalmaya başladım. Köyden gelmiş, işçi kapalı bir öğrenci yurdundan ilkin Alman arkadaşları geldi. Çünkü Alman öğrencilerin hepsi ki- birli zengin çocuklardı. Onlarla ilişki kurmak zordu. İlk arkadaşlarım özellikle Üçüncü Dünya ülkelerinden öğrencilerdi, yabancydılar, onlar da

her görüyorlardı. O zaman kurduğum arkadaşlarlık benim için çok önemlidir ve hala devam ediyor. Geçen yıl Senegal, Nijerya, Kongo Halk Cumhuriyeti'ne gittim. Beni davet edenler, öğrencilikten tanıştığım arkadaşlarımdı.

Türkiye Postası: Yazmaya ne zaman başladınız?

Peter Schütt: 1964'de öğrencilik dönemi- mden sonra Hamburg Üniversite- si edebiyat bölümünde asistanlığa başladım. Hamburg Üniversitesi sömür- geleri inceleme amacıyla kurmuştu. Bahçesinde Hermann Von Wassmann'ın heykeli vardı. O, tipik sömür- geç, beyaz efendiyi temsil ediyordu. 1967'de ben bu heykelin boyunu ya- rı dolayı, aşağı efendiyi temsil ediyordum. Polis beni tutukladı. Sonra üniversiteye gir- meme yasak kondu, asistanlıktan ol- dum. Meslek yasağı kondu, mahkeme- ye verildim vs... O yıllardan itibaren yazmaya başladım.

Türkiye Postası: Göçmen işçiler, yabancılara üzerine yazmanız nasıl başladı, siziz özellikle bu konuya iten motif neydi?

Peter Schütt: Ben yaşamım boyunca yabancılara birlikte yaşadım çünkü bir Amerikalıya evliydim. İlk işçi etimle kemiliğime yaşadım. Her görülenim se olduğuna biliyorum. Bu nedenle kişisel tepki duydum. İlk kitabım Viet- nam üzerine. Vietnam'a dayanasma günlerinde davet olarak kaldım. Sa- vaştan sonra davet edilen ilk beyette ben de vardım. Oradaki izlenimleri yalnızca kendime saklayamazdım. Ge- zi notları olarak yayınlandım. Artık FAC'da işçi sınıfının çekirdeği de-ği- miştir. Oport fabrikasında 7 haftalık bir grev yapılıyordu. 56 ulustan işçi greve katılmıştı. Hemen hemen tüm dünya temsil edildiyebiliriz bu. Eğer Al- man ve yabancı işçiler arasında dayas- ma-birlik olmasaydı grev başarıya ulaşmazdı. Özellikle belirtmek iste-

diğim, Türkiye işçilerin sınıf bilinci- nin, disiplininin, dayanışma anlayışı- nın çoğu zaman Alman işçilerden faz- la göze karşıtı... HDW'deki büyük mücadele bunun en çarpıcı örneke- rinden biridir. Tüm buna benzer eylemler bölgelerini aştı, işçi hareketini güçlendirdi. Alman ve yabancı işçiler bölme, parçalamak başlanmadı. İşçilerin ulusu ne olursa olsun düşmanı biridir. 35 saatlik mücadelede aynı ne- denle başarıya ulaşmıştır. Yabancı düşmanlığını yemede sınıf dayanışma- sını önemli bir işleve sahiptir.

Almanlar ve göçmenler arasında ki beraberlik, bany sorunuyla yakından ilgili. Alman burjuvazisi tarihhe süre- li bir "İç düşman" yaratmıştır. İkinci Dünya Savası sırasında iç düşman Yahudiler, komünistlerdi, şimdi de göçmen işçiler. Bu nedenle bany hareketi, yalnızca atom roketlerine karşı bir mücadeleyle sınırlanılmama- lı, iç banyı Almanya için çok önemli. Halklar arasında ki dostluk düşüncelerine yaygınlaştırmak istiyorlarsak, kapı- zımdan önünden başlamalıyız, çalışma- ya. Alman ve yabancılara biraraya ge- tirebilecek birşeyler hazırlamalı. Bunlar mahallede yapılacak eylemlerle, komşuluk ilişkilerinin, ev ziyaretleri- nin geliştirilmesi şeklinde olabilir. Aradaki önyargıları, duvarları yıkmak ancak insanlar birbirini tanıdıkdan sonra gerçekleşebilir. Kanım şu ki; bizim yabancı düşmanlığına karşı güc- lü bir halk hareketine ihtiyacımız var. Söz konusu olan Demokratik İnsan Haklarının savunulmasıdır. Kanımca, Almanlar ve yabancılardan insan hakla- rı, vatandaşlık hakları birbirinden farklı birbirinden bağımsız değildir.

Şimdi yabancıların hakları sınırlandı- rılırsa, bunu diğer yarıf grupların hakla- rına yönelik baskılar, sınırlanmada cabaları olacaktır. Örneğin: kadın haklarını, işçilerin haklarını, politik göçmenlerin haklarını vs. Bunun so- nuu gelmez? Bu Almanya'da yaşayan to emekçilere yönelik bir tehdittir.

Türkiye Postası: Çıkarılmak istenen ye- ni düşüncelere, sınırlamalara karşı ne düşünüyorsunuz?

Peter Schütt: Kanımca bu konuda sen- dikalara çok fazla iş düşüyor. Son za- manlarda sendikalar bu konuda iyi acılamalar yapılar. Ancak bunun pratik- te yayınsması sınırlı kalıyor. Taban bu konuda daha ilerdi. Şimdi günlüklen- dikler çalışmalarda herkes daha fazla caba harcamalıdır. Bana göre, yabancıl- arın hakları için genis, yığınsal bir ha- reket yaratılmalı. Bunsuz olmaz!

Türkiye Postası: Bunu pratikçe geçirmek bir çok güçlüğü içeriyor, bu güçlükleri aşma konusunda ki düşünceniz nedir?

Peter Schütt: Bu bize de bağlı, örneğin 1978'de Federal Almanya'da kimse 3-4 yıl içinde bu kadar güçlü bir bany hare- keti yaratılabileceğini söyleyemezdi, illeleri güçlü bu sorunun önemini kav- rayıp ortak hareket etmeye başladık- tan sonra bany hareketi gücüne bugün- kü boyutlarına ulaştı. Yabancılar konusunda da böyle bir hareketin oluşması ancak yabancının sorununu, ba- nany sorunu kadar önemli olduğunun kavranıp, göçmen işçi örgütleriyle ortak hareket edilmeye başlanmasından son- ra gerçekleşebilir.

Ulusal kültürle sosyalist kültürün örnek bir sentezi ülke sanatını zenginleştiriyor ve yığinsallaştırıyor

Bir komşu ülke, bir ortak kültür: Azerbaycan

Sovyetler Birliği'nin 15 Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nden biri. 86.600 kilometrekare. 6 milyon nüfus. Başkenti Bakı. Konuşulan dil azeri türkesi. Her iklimin birlikte yaşadığı, Kafkaslar kar yağarken aşağı vadilerinde ılıman iklim bitkilerinin, çayın, pamuğun, her türlü sebze ve meyvenin yetiştiği, Hazer Denizi boylarında deniz havası koklanırken biraz ötede çöllerin uzandığı, Kura vadisinde, Hazer kıyılarında yazın sıcağın durulmazken Nahçıvan dağlarında ısıtın eski 30'a düştüğü bir ülke. Azerbaycan'ın bir Fransız gazetesi şöyle anlatıyor: "Denizleri, dağları, hiç erimeyen karları, havayarı -hem de sıyah havayarı-, petrolleri, şarapları, çayları, dünyanın tüm iklimleri uzayıp giden kumsalları, Sovyetler Birliği'nin en güzel başkentlerinden biri, satranç şampiyonları, demirleri, kursunları uzun bir tarihleri, büyük ozanları, ünlü müzisyenleri, hayal gibi dansözüleri, mükemmel halıları, eski el yazmaları, kendi dilleri, gelenekleri, müzeleri, tiyatroları, pamukları, yüz yaşını aşmış insanları, camileri, Türkiye ve İran'la sınırları, Doğu'da Kazakistan, Batı'da Ermenistan ve Gürcistan, Kuzey'de Rusya, eski devrimleri ve devrimci şehitleri var... Azerbaycan bir karışıklık ülkesi değil. O bu karışıklıklarla yaşıyor. Bu onun çekişiciliği ve gururu. Bir yanıyla bohem, doğulu, öte yanıyla güneyli ve biraz da İranlı..."

Ve eklemek gerekir ki dilinden töresinden, kültüründen sanat geleneklerine kadar pek çok Türk...

Tarihinin en eski dönemlerinde beri Azerbaycan toprakları üzerinde pek çok ırklar, pek çok halklar geçip gitti. Persler (İranlılar), Türkler, Moğollar, Romalılar ve Araplar; ve Araplarla birlikte Müslüman din. Bugün 6 milyonluk Azerbaycan'da 70'den fazla milliyet yanına yazar. Azeriler nüfusun yüzde 78'ini meyi-

Azeri halk müziği ve geleneksel müziği aletlerinden fasıllarına, türlerinden, adlarına, konularına kadar Türk müziğiyle öz kardeşler. Günümüzde ise bu müzik tüm gelenek ve motiflerden beslenerek çok sesli bir müziğe dönüşmüştür. Azerbaycan'ın çağdaş müziğinin ustaları tüm yeryüzünde saygınlık kazanmışlardır.

İnsanları insanlarınıza, kültürleri kültürümüze, geçmişleri, geçmişimize benziyor. Ama bugün sosyalizm bayrağı altında, her alanda olduğu gibi sanat ve kültürde de büyük atılımlar, büyük gelişmeler kaydediyorlar.

Strasbourg'da "Dünü ve bugünüyle Azerbaycan" kollokyumu düzenlendi

Strasbourg'ta, "Dünü ve Bugünüyle Azerbaycan" konulu bir kollokum düzenlendi. Kollokumunu, Fransa-Sovyetler Birliği ve Sovyetler Birliği Fransa Dernekleri'nin de katılımıyla Strasbourg İnsan Bilimleri Üniversitesi'yle Azerbaycan Bilimler Akademisi ortaklaşa düzenledi. 12-14 Kasım tarihleri arasında üç gün süren toplantıyı Profesör Paul Dumont'un sekreterliğinde Strasbourg Türk Etüdleri Enstitüsü Müdürü Iréne Mellick yönetti.

12 Kasım tarihindeki açılışta, açış konuşmalarından sonra Strasbourg Türk Etüdleri Enstitüsü Profesörlerinden Server Tanilli ünlü Azeri şairi Resul Rza'nın "Elmden Gelsin" adlı şiirini okudu. Açılış izleyen 13 ve 14 Kasım günlerinde Azerbaycan kültür ve sanatına ilişkin çeşitli bildiriler sunuldu ve tartışıldı. "Azerbaycan ve Türkiye: İki Dil Politikası", "Azerbaycan Halıları", "Azeri Şairi Şah İsmail Hatayi", "Azerbaycan'da Kadın Edebiyatı", "Horasan Azerileri Üzerine", "Azerbaycan'da Ulusal Politika", "Azerbaycan Ekonomisinin Gelişmesi ve Uluslararası İlişkileri" ve çeşitli konulardaki başka tebliğler yanında, Server Tanilli'nin "Azeri ve Osmanlı Edebiyatlarının ortak temsilcisi olarak Fuzuli" adlı tebliği büyük ilgi gördü.

Azerbaycan hali sanatının ilginç örneklerini içeren bir halı sergisinin de sunulduğu kollokum, Azerbaycan sanatçıların 13 ve 14 Kasım akşamı Strasbourg'da verdikleri müzik şölenleriyle sürdü. Geniş bir izleyici kitlesinin katıldığı toplantılar gerek içerik gerekse organizasyon ve yönetişil açılarından örnek bir kültür etkinliği oldu.

40 den fazla miniyet yanyana yapılmış. Azərli nüfusunuz 75 ində meydanı gətirir, ikinci və üçüncü böyük qrupu Erimenler ve Ruslar oluşturuş. Dağıstanlılar, Taşkırlar, Tatarlar, Avarlar Ukraynalılar 70 ayrı milliyet ve halkın bir bütünü.

Azerbaycan halkının zengin bir kültür ve sanat mirası var. Bu mirasın korunması için bugün çok şey yapıyor. Haliçlik, mücevher işleciliği, seramikçilik, deri işleciliği ve "Sebeke" denen çivi ve zamlık kullanılarak yapılan tahta arabesk sanatı bu geleneksel el sanatlarından bazıları...

Ateş ülkesi

Azerbaycan, çok eski dönemlerden beri "ateş ülkesi" olarak adlandırılmıştı. O zamanlar henüz petrol bilinmiyordu. Ama İsa'dan önce 9. yüzyılda Zaratuştra'nın ateşe tapanları, bugünkü Bakı yakınlarında ateş tapınaklarını kurmuşlardı. İsa'dan önce ikinci yüzyılda, bölgeye "Ateş ülkesi" deniyordu. Marco Polo, seyahat notalarında yanan siyah renkli bir sıvıdan gökleri uzanan alevlerden söz ediyordu.

Altay'lardan inen göçebe Türk kavimleri önce ülkeyi kasıp kavurdular ama sonra feshettiler! Ülkenin halkına kanşılar, yerleşik hayata başladılar ve böylece Türk dilini konuşan Azeri halkı oluştu. Çağımızın 8. yüzyıldan itibaren yavaş yavaş İslam dinine geçtiler. Azeri halkıyla Türk halkı arasındaki ortak dil, kültür, sanat kökleri buralardan kaynaklandı.

Azeri hatıraları İsa'dan önceki yüzyıllara uzanan bir geleceği yansıtır

Saz, ut, kemence, zurna... Müzikteki yerleri, adları, yapıları hep Türk geleneksel ve halk müziğindeki gibi.

1417'de Halep'de derisi diri dizi soyularak ölümüne mahkûm edilen şair Nesimi bir Azeri şairiydi. Edebi dilin Farsça olduğu bir çağda Nesimi Azerice yazıyor ve saray dili olan Farsça'yı anlamayan geniş halk yığınlarına kendi dilleriyle sesini duyuyordu. Nesimi, bağnaz İslamla ve Timurlenk'in dayanılmaz zulmüyle mücadele eden hurufi mezhebini'den. Ama hurufiler ve şeyhler, Timur'un emriyle kılıçtan geçirilmiş, Nesimi hareketin ilkerliğini aldı. Baskılar karşısında vatani terkidep Orta Doğu'nun çeşitli bölgelerinde doktrinini yayarak gezginci bir hayat sürmeye başladı. Dönemin toplumu, haksızlıklara ve zulme karşı amansız ve derin bir isyan yarağı olan Nesimi'nin şiiri, düşüncesi sahiplerini, onu diri dizi dersinin yüzölçümüne mahkûm edecek kadar hursuz etti. Nesimi'nin şiiri insana,

insanın düşünce yeteneğine, yüceliğine bir övgü; dogmacılığa karşı bir savaş çağlığı; insanı bilinçlenmeye çağırın bir davettir. Amaç, insanı tüm korkaklıklardan, küçük hesaplardan, iki yüzlülükten cehaletten kurtarmak, onu hak ettiği yere, yani hayatın ve yaratılışın merkezine koymaktır. Nesimi'nin şiiri 14. yüzyıldan günümüze halk şairlerinin dillerinde dolaşan aşkların sazlarına sözlerine geçmiş bir halk şairidir ve Türk halk edebiyatını da etkilemiştir.

Hanedanlar, aşıkalar, sazadeler...

Azerbaycan geleneksel müziğinde hanedelerin, aşıkaların, sazadelerin yeri Türk müziğindekiinden hemen hemen aynıdır. Adları da öyle... Bu geleneksel müziğin kuralları 12. yüzyılda Nizametdin Gencevi koymuş, makamları belirlenmiş,

ve tüm Azeri müziğinin temeli olan Gazel'in formunu bulmuş, ilkelerini koymuştur. Azeri aşıkalarının altın çağı 16-18. yüzyıllar arasındadır. Aşık kendi şiirlerini kendi eşliğinde okurken "saz"ıyla emporizasyonları yapıyor. Çoğu kez "balaman" denilen bir müzik aletinin eşliğinde aşık acıları yanında halkın ezilmişliğini, acılarını, umutlarını da dile getirir. Azeri halk müziği ve Azeri geleneksel müziği, müzik aletlerinin fassılanna, türlerinden adlarına, genel havasından temalarına kadar Türk müziğiyle hemen hemen eş de nebilcek benzerlik gösterir. Bayağı, Uşak Rast makamları bu geleneksel müziğin tipik Türk müziği gibi en çok kullanılan makamlardır.

Günümüze modern azeri müziği tüm bu geleneklerden ve motiflerden yararlanarak bunların temelinde gelişmiş bir çok sesli müzik türü ve sadece Sovyetler Birliği'nde değil, dünya çapında sayılan besteciler, orkestra şefleri vardır. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sırasında kültür hamlesi ve devrimci atmosfer içinde, Sultan Hacıbekov, çağdaş Azeri müzik ekolünün şefi sayılabilir. Azeri müzik, Filiz Amirov, Arif Melikov, Ünlü orkestra şefi Niyazi Azerbaycan'ın hareketleri ve İleri çağdaş müzik hayatının başla gelen adlarıdır.

Azerbaycan, halk sanatlarından müziğine, dilinden klasik edebiyatına kadar, kendi dilimizi, kültürümüzü, sanatı, müziği ve edebiyatımızı daha iyi anlamamız açısından, bize en yakın kültürlerden birine sahip bir ülke olma özelliği taşıyor.

gerek organizasyon ve yöneticiler açısından örnek bir kültür etkinliği oldu.

ÖZETLE

Essen'de yerli ve yabancı on ressam ortak sergi açtı

Federal Almanya'da Essen kentinde 10 yerli ve yabancı ressamın katılmıyyla açılan bir ortak sergide Aydın Karahasan, Sabahattin Şen ve Mustafa Çakır da yer aldılar. Sergide ayrıca Elisabeth Schlanstein, Luisa Fimmers-Trujillo, Marlies Carrasco-Toll, Sonja Yolu, Ferdinand Bahnen, Hannelore Thilker, John Wazek'in yapıtları da sunuluyor.

Federal Almanya'nın Kuzey Ren West-falye eyaletinde etkili gressoren San-Der (Türk Sanatçılar Birliği) tarafından düzenlenen sergi "Krefeldli Sanatçılar Grubu" adı ile sunuluyor. Açılış günü Türk ressamları üstüne bir da gösterisinin de sunulacağı serginin adresi şöyle: Friedrich-Ebert-Strasse 37, Essen

dirents

YAZIN

AVRUPA BİR ÇİZİM TUTULU	AVRUPA'DAKİ TÜRKİYE'LİLERİN FİKRLERİ ANLATILARAK HALİ ÇAIK
AVRUPA'DAKİ ÇİZİM İÇERİĞİNİN SÖZLÜK SÖZLÜKLERİ SERİLERİ	TARİHİNİZDE BİR GÖRÜŞ VE DİĞ. BİR KİŞİ SERİLERİ
KANALIKI YANANCI ERKAN BİR	LOKALİZASYONUN İLAKI YUCUL FETİCİLERİ
HABERİ FETİCİLERİN NATİRLERİ	DEKUPAJI SANAT FETİCİ SÖZLÜKLERİ
REHBERİTİ ÖZGİRNE YAZILAR DEMİR ETE	
YILMAZ YILMAZ SERVAT YILMAZ	
ATYONLAR VE BARİS BİR MİSİN	
YAZILAR ve Büro adresi dirents YAZIN Maastricht str. 147 6000 Frankfurt 1 tel:(0432) 449090	

Elimden gelse

Ben isterim ki
Bulutlar ağlasın,
Ama çocuklar ağlamasın;
Hiç biri öksüzlük, yetimlik nedir
duymasın.

Ben isterim ki
Konuşan her çiçek kendi dilince;
Ama illahları kesilsin ses.

Ben isterim ki
Kapanmış bütün kapılar karanlıgı;
Ama gözler kapanmasın
Sözler kapanmasın.

Ben isterim ki
Yanğınlar sönsün,
Ama umutlar sönsün;
Erişsin her meyvaya kendi dalında,
Yüreklere acı bir söz değmesin.

Ben isterim ki
Eğilim dalılar bereketten;
Ama insanoğlu başını eğmesin
Utancın ya da güçsüzlükten.

Ben isterim ki
Gözyaşı gibi aksın parıltılar,
Toprağın üzerinde yurda bırak;
Ama pinarlar gibi akmasın gözyaşı,
Yeryüzünden hiç bir yerinde.

Ben isterim ki
Bir yıldızlar kalsın uykusuz
Göküzünün derinliklerinde;
Ama insanlar yatıp dinlensinler,
Taze bir gülece bağlamak için
Güzel sabahlara,
Aydınlık sabahlara.

Ben isterim ki
Her şey [redacted]
Her şey [redacted]
Her şey eğilsin insanın önünde;
Ama insan, insana tutsak olmasın,

Ben isterim ki
Sevinç bol olsun,
Mutluluk bol olsun
Ülkeden ülkeye giden yol olsun.

Reşul İZMA

(Dünyadan yükselen ses:) Amerika Nikaragua'dan ellerini çek!

Geçtiğimiz günlerde dünya kamuoyunda yükselen güçlü protestoları karşı, Reagan yönetimi Nikaragua'ya denizden kuşatma anlamına gelen askeri gövde gösterilerini sürdürüyor. Öte yanda Reagan yönetiminin işgal hazırlıkları karşısında Nikaragua halkı yurdunun egemenliğini, devrimin kazanımlarını silah elde savunmak için gerekli hazırlık çalışmalarına etkin bir biçimde devam ediyor. Kasım ayı ortasında Sandinist yönetimi yeni bir politik girişimde bulundu ve hükümet koordinatörü Daniel Ortega ABD'ye gerginliklerin giderilmesi amacıyla görüşme teklifinde bulundu. Verdiği demetçe Ortega, "Biz ABD'yi ziyaret edebileceğimizi biliyoruz, Başkan Reagan'ı Nikaragua'da kabul etmeye hazırız" dedi.

Bilindiği gibi Nikaragua'da Kasım ayı başında yapılan seçimlerde Sandinist Cephe'nin oyları çoğunluğu alıp devrim hükümetinin yasalık kazanması üzerine ABD yöneticileri işgal planlarında açıkça söz etmeye ve bölgedeki silahlı kuvvetlerini bu amaçla güçlendirmeye başladılar.

12 Kasım günü ABD komşu ülke Honduras'a yeni askeri birlikler aktardı. ABD Silahlı Kuvvetlerinin 101. Hava Indirme Birliği'nin Honduras'daki üslerine yerleşmesi ile ABD askerlerinin sayısı iki bine yükseldi. ABD'nin Çevik Kuvvetlerine bağlı 101. Hava taarruz tümeni ve özel komando birlikleri almana geçirilmiş du-

runda. Şu sıralarda Nikaragua kıyılarında 40 kadar ABD savaş gemisi devriye geziyor. Bu gemilerin arasında atom silahları taşıyan "Iowa" gemisi ile "Nimitz" nükleer uçak gemisi de yer alıyor.

Bölgeye yeni askeri güçler gönderiliyor

Nikaragua'nın dört yanında ABD silahlı kuvvetlerinin yürüttüğü yeni manevra devam ederken, bunların bir tanesini Cebel, İngiltere ve Federal Almanya'nın da katıldığı açıkladı. NATO'nun operasyon alanı dışında olan bu bölgedeki manevraya NATO müfettişlerinin de katılması geniş tepkilere yol açtı.

ABD'nin özgür bir ülkeye karşı açık sal-

dın ve işgal hazırlıklarını aralıksız sürdürmesi kamuoyunda protestolara yol açarken, birçok ülke hükümeti de Amerika'nın devlet terörizmi uygulamaları karşısında duyduğu tepkiyi dile getirmeye devam ediyor. Bulgaristan yeralan İspanya, Norveç, Fransa, İsveç Dışişleri Bakanlarının yaptığı açıklamalarda, bir devlet karasalları ve hava sahaları ihlal etmek devletler hukukunun aykırı altınmasıdır denilerek, silah ve tehdit dünya barışı açısından tehlikeleri üzerinde duruldu. Öte yanda Dünya Sendikalar Federasyonu, üyesi olan tüm örgütleri Nikaragua emekçileri ile dayanışmaya çağırırken, 14 Kasım Nikaragua'ya uluslararası dayanışma gününde Latin Amerika ülkelerinde, sosyalist ülkelerde, Avusturalya, Japonya, ABD, Batı Avrupa ve Ortadoğu'da yapılan çeşitli eylemlerde ABD yönetimini kınadı. Nikaragua olayı dünya barış güçlerinin önündeki bir numaralı sorun olma durumunu koruyor.

Nikaragua'da olaüst bir saldırıya karşı koyabilmek için halka silah dağıldı. Çeşitli kesimlerde gönüllü birlikler işletmeleri, büroları, tarımsal alanları, stratejik binaları korumak üzere örgütlenirken, önemli kavşaklar ve endüstri bölgeleri hava saldırıları ve hava indirmelerine karşı korunmak üzere zirhli birliklerle tutuldu.

ABD Nikaragua'ya beş bölgeden saldırabilir

Nikaragua'ya işgal hazırlıkları yapan ABD'nin bu saldırıda kullanabileceği beş bölge ülkenin dört yanını sarıyor.

Honduras: Nikaragua'nın komşusu olan bu ülke son yıllarda ABD tarafından yüz milyonlarca Dolar harcanarak mükemmel bir askeri üsse dönüştürülmüş durumda. Bu ülkede donanma, hava ve kara kuvvetlerine ait 20 askeri üs, üç uzun menzilli radar istasyonu ve Honduras ordusunun eğitilmesi için hazırlanmış bir eğitim kampı bulunuyor. Bu kampa şu anda beş bin Honduras askeri ABD uzmanları tarafından eğitiliyor. Ayrıca bölgede Nikaragua karşı devrimcilerin eğitimi için 17 kamp açılmış durumda.

Panamá: 80 yıl önce ABD tarafından işgal edilmiş Panama Kanalı Bölgesi'nde bugün ABD'nin Latin Amerika'daki ana güçleri üslemlendirilmiş durumda. Burada, "ABD'nin Latin Amerika'daki çıkarlarını korumak" için yapılan askeri eylemleri koordine etmekle görevli sekiz stratejik komutanlık bulunuyor. Bölgenin en büyük haberleşme merkezi de burada yer alıyor. Son 18 ay içinde Panama'da üslenen ABD askerlerinin sayısı 20 bine yükseldi.

Guantanamo: Burada, 1901 yılından beri tüm uluslararası kurallara aykırı olarak bulunduran askeri üs ABD'nin Latin Amerika'ya müdahale planlarında ana rolü oynuyor. "Önceden planlanmış çatışma hallerinde" ABD'nin buradan duruma müdahale etmesi planlıyor. Deniz piyadelerinin önde gelen eğitim üssü olan Guantanamo'da 112 kilometre karelik bir alan üzerinde iki havaalanı, yeraltı radar ve izleme cihazları ve uçak gemileri dahil 50 gemi barındırabilen bir modern liman bulunuyor. Haden yeni bin askeri üslenmiş olan bu üssün altıyapısı 50 milyon Dolarlık harcama yapılarak geliştiriliyor.

Porto Riko: 1898 yılından beri işgal altında bulunan Porto Riko'da ABD'nin Karib Bölgesi'ndeki ana üssü bulunuyor. Pentagon'un bu bölgede yaptığı harcamaların yüzde 50'si bu küçük adaya gidiyor. 4500 askerin üslemlendiği Porto Riko'daki üster bugüne dek ABD'nin Dominik Cumhuriyeti'ne ve Grenada'ya karşı müdahalelerinde kullanıldı. Bahama Adaları: Küba'ya karşı kullanılmak üzere planlanmış olan bu adalarda iki hava ve deniz üssü üslerinde de uzun menzilli radar cihazları bulunuyor.

ABD-Sovyet silahsızlanma görüşmeleri gelecek yıl başlayabilir

Kasım ayının üçüncü haftasında TASS ajansı tarafından yapılan açıklamalara göre Sovyetler Birliği ve ABD nükleer ve uzay silahları da içinde olmak üzere yeni başlatılacak silahsızlanma görüşmelerinin ön hazırlığını yapma konusunda anlaşılır. Buna göre, 7-8 Ocak 1985'de Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Gromiko ile ABD Dışişleri Bakanı Schultz silahsızlanma konularında sürdürülecek görüşmenin çerçevesini çizmek, çeşitli konularda karşılıklı tavir ve hedefleri belirlemek üzere biraraya gelecektir.

NATO'nun yeni stratejisi daha

Federal Almanya'ya her hafta bir Pershing-II geliyor

Tanımış İngiliz askeri dergisi "Jane's Defence Weekly"nin verdiği habere göre, yeni ABD atom füzesinin Batı Avrupa'ya yerleştirilmesi olağanüstü hızlandırılmıştır. NATO çevrelerinden alınan bilgiler göre Federal Almanya'ya yerleştirilecek olan 108 Pershing-2 füzesinin 45'i yerleştirilmiş bulunmaktadır. Pershing-2'lerin ilk bölümü Ekim ayında Mutlangen Üssü'ne getirilmişti. Halihazırda ise Federal Almanya'ya her hafta bir Pershing-2 füzesi getirilmekte ve dokuz haftada bir füze birliği tamamlanmaktadır.

Öte yanda geçtiğimiz günlerde Batı Avrupa'ya yerleştirilecek füzesinin durumu ilk kez NATO Başkomutanı tarafından açıklandı. Rogers yaptığı açıklamada 572 atom füzesinin 93'ünün nakledildiği-

ni söyleyerek, bunlardan 45 Pershing-2'in Federal Almanya'ya, 32 Cruise füzesinin İngiltere'ye ve 16 Cruise füzesinin ise İtalya'ya yerleştirildiğini belirtti. Federal Almanya'da füzesilerin yerleştirildiği yerler konusunda ise açıklama bulunmadı. Rogers, füzesilerin getirilmesinin hızlandırılma gerekçesi olarak da Sovyetler Birliği'nin sahip olduğu SS-20 füzeslerini katarlara taşıyarak füzeleştirmesini ileri sürdü.

Bu arada, ABD ordusunun hava savunma füzesi olan "Patriot" türünden ilk füzesinin Federal Almanya'ya nakledildiği açıklandı. Bu füzer aynı anda elb hedefi vurabilme ve çok yüksek isabet gücüne sahip olma özellikleri nedeniyle ABD'nin ilk vurucu stratejisinde önemli bir rol oynuyorlar.

Kasım ayı başında Brüksel'de yapılan ve 9 Kasım günü sona eren NATO Savunma Konseyi ve Kuzey Atlantik Asamblesi toplantılarında gündemde NATO'nun yeni konvansiyonel savaş doktrini de yer aldı. Savunma Konseyi'ndeki Aralık ayında yapılacak Bakanlar toplantısında ele alınacak olan yeni doktrin konusunda görüş birliği vardı. "Air-Land Battle", ya da "cephe gerisindeki güçlere saldırı" (Follow on forces attack-P.O.F.A) adı verilen savaş doktrini NATO'nun yeni genel sekreteri Lord Carrington'un toplantıda yaptığı konuşmanın de önemli bölümlerinden birini oluşturdu.

Lord Carrington'a göre NATO'nun eski "Esnek Mukabele" stratejisi değişmesi ve yeni strateji sadece taklik alanda bazı değişiklikler getirmişti. Genel Sekreter, yeni stratejinin yapıtını tedirginliği yatırmak amacıyla NATO'nun halen resmi stratejisi olan "Esnek Mukabele"nin arda sığdığına da, askeri uzmanlara göre yeni strateji eskisive çelmekte ve pek çok önemli değişiklik içermektedir. Bunların en önemlilerinden biri, yeni stratejinin saldırı hareketlerini (offensive operations) ağırlık vererek savaş olasılığı, nükleer bir savaş da dahil olmak üzere artırmasıydı.

Yeni strateji, nükleer ve kimyasal silahların kullanımını da vurgulamaktaydı

NATO Başkomutanı Rogers gibi, Carrington da bir yandan yeni teknolojilerden yararlanılmasını vurgularken, öte yandan da konvansiyonel silahların modernleştirilmesinden yana olduğunu belirtmişti. Konvansiyonel silahlara öngörülen modernleştirmeyle gerçekleştirilmek için ise NATO ülkelerinin önümüzdeki on yıl içinde 30 milyar Dolarlık bir ek harcama yapmaları gerekecekti. Bu tutar, sadece silahların satın alınması için denmesi gerekli paradır. Öte yanda modernleşme, yeni personel yetiştirilmesi gibi bazı harcamaları da gerektirecekti. Lord Carrington'un Kuzey Atlantik Asamblesi'ndeki konuşması tüm bu harcamaların yanı sıra alt-yapı ve lojistik alanlarında da yeni harcamaların NATO yöneticileri ve ABD tarafından müteakikler dayatılacağına bir belirti olarak değerlendirilebilir.

Gözcüler, ekonomik bunalımdan kurtulmayan, kamu borçları her gün kabaran Batı Avrupa ülkelerinin bu harcamalara dayanma gücü konusunda şüphe belirtmektedirler. Örneğin, Belçika gibi kamu borçlarının gıyısırlı ulusal hasılları yüzde 89'una erişmiş bir ülkenin askeri harcamalarını nasıl artıracakı sorusuna yanıt vermek gerekince güçtür. Bu sorunların başında Türkiye'nin komşularına ilişkilerinin bozulma olasılığı gelmektedir.

ya gelecektir. Bu kadar kısa bira süre önce Amerikan (NBC) televizyonuna bir demecı veren Sovyetler Birliği devlet Başkanı Çernenko, iki ülke arasında ki ilişkilerin normalleşmesi için Washington yönetiminin soyut sözler yerine vazgeçir, pratik adımlar atması gerektiğini belirtmiş; somut öneriler üzerinde sonuclara yönelimisi halinde iki ülkenin üst düzeydeki yöneticileri arasında görüşmelerden yana olduğunu söylemişti. Kendisine yöneltilen bir soru üzerine Çernenko şu anda görüşmelerde olumlu sonucları alınması sağlayacak bir ortamın varolmadığını inandığını da belirtmişti.

Dünyada gerginliklerin azaltılması yönünde bir adım atılması sağlayacak olan Sovyet-ABD ikili görüşmelerinin yeniden başlayabilmesi, Reagan yönetiminin bu önemde sihlazışlanma konularında Sovyetler Birliği'nin yaptığı somut önerileri elinde biçimde ele almasına bağlı. Bu önerilerin en önemlisi ise "atom silahlarna ilk basıyran ülke Almanya konusunda garanti" oluşturu. Geçtiğimiz günlerde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda tekrar gündeme getirilen bu öneriyi ABD, Federal Almanya ve NATO ülkeleri-nin çoğu reddettiler.

Şili: 27 ve 28 Kasım protesto gösterileri

Şili'de, diktatör Pinochet'le ödeke olağanüstü durum idip, özellikle işçi semtlerinde toplu tutuklamalar sürdüürken, 16 Kasım günü Şili Piskoposlar Konferansı, Santiago Başpiskoposu Fresno'nun yayınladığı bir mektubu kabul etti ve mektup Patruvayı sırasında tüm katolik kiliselerinde okundu. Şili'deki son durumun, toplu tutuklamaların kinadığı mektupda Fresno, Pinochet'in kiliseden aforoz edilebileceğini söyleyerek, ülkede olağanüstü duruma son verilmesini istedi. Katolik Kilisesi de Şili halkını 23 Kasım günü oruç tutmaya ve kiliselerde dua ederek Pinochet rejiminin baskılarına karşı çıkmaya çağırdı. Toplumda önemli bir rolü olan Şili Katolik Kilisesi darbeden bu yana ilk kez halki faşist yönetime karşı bir eylem yapmaya çağırıyor.

Bu arada Pinochet'in son halledarları artdığı tedbirler kişinin tutuklanıp, stadyumuna doldurulmasıyla doruğuna ulaşırken, polis Şili demok-

ratik Halk Hareketi (MDP)'nin Başkanı Manuel Aymedda hakkında da tutuklama kararı çıkardı. Öte yanda tüm baskıya karşı direnişler sürdüürüyor. Kasım ortasında Şili'nin sekiz üniversitesinde öğrencilerin boykotu gımlinesin ardından, birçok polise ve sendikal örgüt de 27 ve 28 Kasım tarihlerinde halki yeni bir protestoya çağırdılar.

Öte yanda faşist rejim Kasım ayı sonunda yapılacak yeni direnişleri engellemeye çalışırken Şili'nin en büyük tic muhalefeti örgütü de ortak bir girişimde bulunarak, Birleşmiş Milletler'den Şili'ye bir gözlemci gönderilmesini istedi. B.M. e yapılan başvuru, Şili'de insan haklarının ayaklar altına alındığı, bunun yerine izlenip dünya kamuoyuna daha geniş capta duyurulması için gözlemci gönderilmesini önemli dile getirdi.

İsrail Güney Lübnan'dan çekilmiyor

8 Kasım'da Güney Lübnan'ın Nakura kentinde Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Cuellar'ın önerileri ve Güvenlik Konseyi'nin kararları çerçevesinde İsrail'in Güney Lübnan'dan çekilmesi üzerine görüşmeler başlatıldı. BM'nin Lübnan'daki barış kuvvetlerinin Merkez Komutanlığında yapılan ve İsrail ile Lübnan'ın ordu delegasyonlarının katıldığı görüşmelerde henüz bir sonuca vianlamadı. Bu arada askeri görüşmelerin eşliğinde ABD'nin bölgedeki askersel eylemlerinde bir hareketlilik gözlenmişti ve "Independence" uçak gemisinin Lübnan açıklarına geldiği bildiriyor.

Görüşmelerde Lübnan askeri delegasyonu İsrail'in 1982 yılında işgal ettiği Güney Lübnan'daki askeri kuvvetlerini hiçbir koşul öne sürmeden geri çekmesini ve bu bölgedeki hasarın İsrail tarafından karşılanması istedi. Ancak İsrail delegasyonu şimdiye dek bu taleplere olumsuz yanıt vermiş

durumda. İsrail bölgedeki kuvvetlerini çekmek için üç koşul öne sürüyor:

İsrail kuvvetlerinin çekilmesinden sonra Güney Lübnan'da polis kuvveti olarak İsrail tarafından eğitilen ve silahlılandırılan General Antoine Lahad komutasındaki paralı askerlerin tamamlaması

İsrail ordularına bu bölgede "İsrail'in istediği düzen ve güvenliğ" sağlanması için her zaman bölgeye girme ve tüm Lübnan hava ve deniz hasasını kontrol etme hakkının verilmesi

Suriye'nin Filistin Kurtuluş Savışçılarına karşı jandarması rolünü üstlenmesi

Görüşmeleri bu yolla uzatarak işgali süreklili hale getirmek isteyen İsrail, Lübnan'da komşuların normalleşmesini, ülkede birlik ve bütünlüğün sağlanmasını engelliyor. Ortadoğu'da sorunlara başanlı çözüm bulunmasını güçleştiren İsrail, aynı zamanda bölge halkı üzerindeki baskıları da arttırıyor.

Bir barış yürüyüşü belgisi: "Kendilerini Flick'e satanlar, bizi de Reagan'a satıyorlar"

Kanlı servetin varisi Flick: "Tiger" tanklarından "Leopard" tanklarına

Baba Flick ve rüşvet geleneği

Baba Flick, Krupp'lar Thyssen'lerle birlikte Hitler'in erke gelmesini sağlayan ve milyonlarca insanın ölmesine neden olan savaşın büyük kârlar elde eden firma patronlarından biriydi. Ünlü Nürnberg Duruşması'nda yargılanmaktan kurtulmayan Flick hakkındaki verilerden birkaçı şöyle:

1920'li yıllardaki krizden etkilenen Flick maden işletmelerinin hisse senetlerini satılığa çıkarmış ama alıcı bulamamıştı. Zamanın Brüning's hükümeti derhal imdadına yetişmiş ve devlet 25 milyon Mark değerindeki hisse senetlerini 100 milyon Mark ödeyerek satın almıştı. Hem de 5 milyon işsizini çalıştırırken bir dünemde... Flick, politikacılar mükafatlandırmış ve mükafatlandırılanlar da onun çeşitli yolsuzluklarına göz yummuştu. O yıllarda Flick gerici partilere 1,5 milyon Mark "bağış", cumhurbaşkanlığı seçim kampanyası için Hindenburg'a 1 milyon, Başbakan Brüning'in bizzat kendisine de 150 bin Mark vermişti. Hitler erke geldikten sonra da Flick, faşist parti NSDAP'ye 150 bin Mark, cellat bakanlardan Himmler'e de 200 bin Mark hediye etmiş, böylelikle her geçen amacına, devletin kendisine siyah siparişleri vermesi amacıyla ulaşmıştı. 2. Dünya Savaşı'nın büyük vurgunu vuran Alman silah tedarikçileri arasında Flick de üretip satmış "Tiger" tanklarıyla kendisine düşen payı almış, savaşın son yıllarında silah sanayinin en güçlülerinden biri haline gelmişti. 1944 yılında geldiğinde Flick'in çalıştığı işçi sayısı 50 bin kişiyi buluyordu. Bunların arasında savaş tutsakları ve toplama kamplarına doldurolanlar da yer alıyordu.

Rüşvet geleneğini sürdüren bu kanlı servetin varisi Flick ise bugün Federal Almanya'daki en güçlü tekellereinden biri

geçiyor ve politikacıların patronları arasında yapılan gizli görüşmelerle ve anlaşmalarla konular yer alıyor. Bunlardan ortaya çıkan sonuç şuydu: Hemden tüm milletvekilleri, bakanlar ve devlet başkanları tekellerden aldıkları rüşvetlerin karşılığında onun yasadışı uygulamalarına göz yummuşlar, onların onayı ve bilgisi dışında en ufak bir "personel değişikliği" dahi yapmışlar, meclis yasa tasarılarına mışlardı. Politikacıların tekellere sağladığı

- Hükümetin tekellere silah ihracatı için izin vermesi.
- Tekellere, faiz oranlarını yüksek olduğu ABD'ye sermaye kapatabilmeleri için herhangi bir bahaneyle izin çıkarılması.
- Örneğin bu yolla, hem de bir fenik vergi ödemek zorunda kalmadan sermaye kapıran Flick, 1 milyar Mark'la şu anda ABD-

Savaş zenginini baba Flick, fabrikalarında savaş tutsaklarını ve toplama kamplarına doldurulanları çalıştırıyordu. Nürnberg Duruşması'nda yargılanmaktan kurtulmuş, dünya haklarını taşıdığından "savaş suçları" ile edilmemiş. Solda, "gelenekleri" sürdüren Flick

Flick'in tam 330 firmada hissi var. Bunlardan 14'ünde hissesinin oranı yüzde 90'ın üzerinde, 8'i ise tamamen kendisine ait. İstidham ettiği işçi sayısı 45 bin, yıllık ciro ise 9 milyar Mark. ABD'deki en güçlü yabancı sermaye, 1 Milyar Mark'la Flick'in.

Flick'in, ülkenin politik ve ekonomik yaşamında en fazla söz sahibi olan patronlardan birisi sayılmasının ana nedeni ise, Federal Almanya silah sanayindeki ağırlıklı konumundan ileri geliyor. Hissesi bulunan firmaların üçü, konvansiyonel silahlarla üstlülük elde etme kababında Federal hükümetin bugün en fazla gerçek-simn duyduğu silahları üretiyor. MTU firmasında savaş uçakları, Daimler-Benz'de top mermileri, Krauss-Maffei'de "dünyanın en gelişkin tankı" olarak bilinen Leopard tankları yapıyor. Bir tanesi-

nin yapımı 2,7 milyon Mark'la malolan "Leopard-3" tanklarından Savunma Bakanı Wörner'in Flick'e 4 bin adet sipariş vermesi öngörüldüğü gözönünde alınca, vann Flick'in karlıları ve elde edeceği siyasi ödünleri göz düşünün.

Flick'in silah ihracatında, özellikle bugünkü CDU/CSU-FDP hükümeti döneminde önemli artış kaydedildi. Yarıdğı rüşvetler, örneğin Suudi Arabistan'a Leopard tankı satması için hükümetten izin almasını kolaylaştırdı.

Flick tekelinin, bütün tekeli devlet kapitalizminin egemen olduğu ülkelerde özgü bir özelliği de, bir dizi milletvekilinin, firmalarının yönetim kurullarında oturuyor olması. Flick'in eski müdürlerinden van Brauchtsch ise bugün Federal Almanya'nın en büyük bankası tekeli Axel Springer'in servetini yönetiyor.

Örneğin Strauss, geçtiğimiz yıllarda "kendi yolda yere düşen Flick'e bu konuda "damsmanlık" yaptığını ve böylelikle Flick'in vergi yükünün hafifletildiğini iftihar etmişti. ABD'de yaptığı yatırımlar sayesinde Federal Almanya'ya "yeni teknoloji getirileceğini" ilginç olarak Flick'e bir belge düzenlenmiş, ancak bu "teknoloji liberalite" hiçbir zaman gerçekleşmemişti. Flick'in, ABD'de yapacağı yatırımın yüzde 56'sını vergi dairesine ödemekten kurtulması, zamanın SPD hükümetini kayıplandırmış, belgeyi düzenleme konusunda tereddüt göstermişti. SPD'ye ait Friedrich-Ebert Vakfı'nı Flick tarafından yapılan 4,5 milyon Marklık bağış, işi halletmişti.

Savcılığın soruşturmayı derinleştirmesi, Flick'e ilgili bir yolsuzluğu daha gün ışığı çıkarmış ve bu da geçtiğimiz yıl FDP'li Ekonomi Bakanı Lambsdorff'un istifasına yol açmıştı. Lambsdorff'un "özel yardımlarıyla" Flick, Daimler-Benz hisse senetlerinin karını vergilendirmekten kurtulmuştu. "Kamu yararına yatırım yapma" gerekeceği 1,9 milyar Mark elde ettiği sözkonusu satışın 840 milyon Mark tutandaki vergisini ödememişti.

Bu arada firmaların bürolarında bakanlıkların en "gizli" belgelerine rastlanırken, çeşitli politikacıların patronlara yazdığı "rica mektupları" bile ele geçirildi. Bu mektuplarda "Bize şu kadar para verin-siz sizin şu işinizi hallederiz" deniliyordu. Ele geçen notlarda rüşvet aldıkları saptanan politikacılar arasında Başbakan Kohl, Dışişleri Bakanı Genscher, İçişleri Bakanı Zimmermann, Devlet Bakanı Möllemann, CDU eski Genel Sekreteri Biedenkopf, Posta Bakanı Schilling, CDU Başbakan Strauss, eski Devlet Başkanı FDP'li Scheel ve yeni Devlet Başkanı CDU'lu von Weizsäcker de yer alıyorlar

Alan razı veren razı: Af

"Flick olayı" adıyla anılan rüşvet skandalının patlak vermesinden bu yana, mecliste üç kez "af" girişimi olmuş, hepsi başarısızlıkla sonuçlanmış. İlk olarak 1979'da partilerin "kamu yararına kuruluş" statüsüne geçmeleri, dolayısıyla başlıkların vakıflar aracılığıyla değil, doğrudan partilere yapılırsa amaçlanırsa, ancak Anayasa Mahkemesi tasarıyı reddetmişti. Daha sonra 1981'de SPD'nin desteyiyle bir af tasarısı gündeme getirilmiş, hem partiler, hem rüşvet ve bağış veren tekeller temiz çıkarmak istemiş, ancak savcılığın olayın üzerine ciddi bir biçimde eğilimi olması meclis partilerine geridamı attırmıştı. Geçtiğimiz aylardaki son af

nazıranınması rağmen demokratik kamuoyunun uyanıklığı. Yeşiller, SPD milletvekillerinin ve FDP tabanının sert tepkileri karşısında suya düşmüştü. Tasarının yasalaşması halinde, rüşvet yiyen politikacılar kendi oylarıyla kendilerini temizlecekler, milyonluk vergi yolsuzluğu yapan tekellerin eski suçları da af kapsamına alınacaktı.

Bu arada, 1983 yılının sonunda, CDU/CSU FDP ve SPD çıkardıkları bir yasayla yine de bir "başan" elde ettiler. Partiler, "kamu yararına dayalı kuruluş" statüsünü kazandılar. Böylelikle başlıkların artık vakıflar aracılığıyla yapılmasına gerek kalmadı. CDU/CSU ve FDP burada da geçmekteki uygulamaların hesabı katılmasını, tekellerin temiz çıkılmasını denedilerse de herşeyin aydışı çıkması olmasından çekinirken ve sağduyulu politikacılar bu girişimin önüne geçtiler.

Meclis Başkanı Barzel'in istifası ve parlamentoda tüm partilerin temsilcilerinden oluşan komisyon önünde ifade vermesi, Flick skandalıyla ilgili en son gelişmeler.

Bilindiği gibi Barzel'in, 70'li yılların başında CDU başkanlığına Kohl'e bırakması karşılığında Flick tekelinden 1,7 milyon Mark rüşvet aldığı saptanmıştı.

Gelişmelerin nereye varacağı bilinmemekle birlikte, Flick skandalı ile ilgili olarak şimdiye kadar gözler önüne serilen gerçekler, sermayenin egemen olduğu toplumlarda ne "demokratik cumhuriyet" in, ne de "seçim hakkı"nın "demokrasi" anlamına gelecekçeğini bir kez daha kanıtlamış oldu.

Yine Flick skandalı, CDU/CSU-FDP hükümetinin, sosyal ve demokratik haklara saldırı, savaş yanlı politikasını gerçek suçlularını göstermesi açısından büyük önem taşıyor.

Yasa gücündeki kararnamelemlerle kamu kuruluşlarının örgüt yapıları ve faaliyet amaçları baştan aşağı değiştirildi

KIT'lerin kitlelere hizmet götürmesi yasaklandı

● Milyonları ilgilendiren bu kadar önemli kararlar alınırken, Evren-Özal ikilisi rejimin kurumlarını bile işletmeyerek yasa gücünde kararname yoluna başvurdular.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin (KIT) faaliyetlerini düzenleyen bütün yasalara geçersiz kılınarak, bu kuruluşların örgüt yapıları, faaliyet amaçları değiştirildi ve bunların, kamu yararına çalışmaları ve kitlelere hizmet götürmeleri yasaklandı. Bu-

yük bir operasyonla KIT'lerin örgüt yapıları ve faaliyet amaçları değiştirildi ve bu kuruluşlarda görev yapan tüm liberal ve demokrat yöneticilerin işlerine son verilirken, Evren-Özal ikilisi yine siyasi partiler ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni (TBMM) işletmedi ve milyonlarca insanı ilgilendiren bu kadar önemli kararlar alınırken, yeni yasa çıkarma yerine yasa gücünde kararnamelerle yoluna başvurdular.

Resmî Gazete'nin 8 Kasım tarihli sayısında yayınlanan yasa gücündeki kararnamelerle, KIT'lerin "kamu yararına ve kitlelere hizmet götürmek amacıyla faaliyet göstermeleri" ilkesine son verildi ve bunun yerine, bu kuruluşların kararnameliyle uygulanan esasları getirildi. Örneğin, yeni uygulamaya göre köylüye hizmet götüreren KIT'ler eliyle tarım kesimine yapılan sübvansiyon (yardım) uygulamaları ortadan kaldırıldı ve böylece, gübre, petrol, sulama, tarımsal ilaçlar, tarımsal amaçlı araç ve gereçlerin kısmen ucuza sağlanması için kurulan ve faaliyet gösteren KIT'lerin bu amaçla çalışmaları yasaklandı.

Ekki uygulamaya göre ve yasal gereği, Ziraat Bankası ve Halk Bankası'nın görevleri, üretici köylüye, esnaf ve zanaatkarlara düşük faiz oranıyla kredi vermek ve bu iki banka, yüzde 20-25 faiz oranıyla üreticilere kredi açıyorlardı. Yeni uygulamaya ile her iki bankanın bu ilkeye göre çalışması yasaklandı ve yerine, normal faiz oranlarıyla çalışmaları esasları getirildi.

Tarımsal amaçlı kamu kuruluşlarının yanısıra, Et Balık Kurumu, Gıma, Devlet Demiryolları, Deniz İşletmeleri, Sümerbank ve benzeri KIT'lerin kitlelere hizmet götürmesi yasaklanırken, tekelciler çıkarına yeni düzenlemeler yapıldı. Örneğin, Türkiye Vakıflar Bankası ile Anadolu Bankası'nın menmurlara, esnaf ve zanaatkarlara, sermayenin değişik kesimlerine kredi vermeleri yasaklandı. Yeni uygulamaya

göre, her iki banka da yalnızca dışsatım- ci büyük holdinglere dışsatım kredisi verecekler.

Herşey temelden değiştirildi

Evren-Özal ikilisi yasa gücündeki kararnamelerle dayanarak KIT'lerin örgütlenme biçimini de temelden değiştirdi ve bu kuruluşların yeniden örgütledi. KIT'lerle ilgili eski yasal düzenlemeye göre, bu kuruluşların en yüksek yönetim ve karar organını, 25 ile 50 kişi arasında değişen "Genel Kurul" oluşturuyor ve bunların yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve yardımcıları bu kurul tarafından seçiliyor bu karar Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanları'nın onayıyla yürürlüğe giriyordu. Yine eski düzenlemeye göre, KIT'lerin uygulayacağı ekonomi politikalar genel kurul kararı, Bakanlar Kurulu ve Cumhurbaşkanları'nın onayıyla sapıyorlardı. KIT'lerin bu örgütlenme biçimi çerçevesinde, bu kuruluşların yönetimlerinde Evren-Özal ikilisi gibi düşünmeyen liberal ve demokrat kişilerin yer almaması önemli bir ve Evren-Özal rejimi, KIT'lerin yönetim organlarına tam egemen olmaları ve bunlara her istediğini yaptırıyorlardı.

Yeni uygulamaya göre, yasa gücündeki kararnamelerle KIT'lerin genel kurulları temelli tasfiye edildi ve böylece, burada çalışan bütün üst bürokratların işine son verilerken, yönetim kurulları, genel müdür ve yardımcıların seçimine işbaşına getirme kuralı ortadan kaldırıldı ve yerine atama ile görevlendirme esasları getirildi. Aynı yeni uygulamaya göre, KIT'lerin üst yönetim organları 5 ile 7 kişi arasında değişen yönetim kurulu, bir genel müdür ile iki yardımcısı şeklinde oluşturuldu ve Resmî Gazete'nin 9 Kasım tarihli sayısında yayınlanan bir kararnameli ile bu kuruluşların bütün üst yönetim organlarına yeni atamalar yapıldı.

Bunların yanı sıra, Devlet Memurları Yasası'ndaki "Devlet Memurları görevlerini başkisi ile yapamazlar ve gelir elde etmek için başka bir işte çalışamaz-

lar" biçimindeki açık hükme rağmen, Bakanlar Kurulu ve Kenan Evren'in imzalarıyla rejime bağlı bazı üst bürokratlar görevlerine ek olarak KIT'lerin yönetim kurullarına atandı ve böylece, bu kişilerin bir masa başında, Örneğin, bu kararnameye göre, Turgut Özal'ın kardeşi DPT Müsteşarı Yusuf Özal Emlak Kredi Bankası Yönetim Kurulu üyeliğine; Em-

niyet Genel Müdürü Saffet Arkan Bedük (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı) (TPAO) Yönetim Kurulu üyeliğine; İşçileri Bakanlığı Müsteşarı Galip Demirel Makina Kimya Endüstrisi Yönetim Kurulu üyeliğine ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarı Yardımcısı Emre Dinçmen TPAO Yönetim Kurulu üyeliğine atandı-

Türkiye Anayasası ve yasalarla değil, Evren-Özal hanedanının kararnameleriyle yönetiliyor

ÖZETLE

Enflasyon Özal'ın hedefini katladı

Özal Hükümeti'nin 1984 yılı için öngördüğü yüzde 25'lik enflasyon oranı, bu hedefi iki kattan fazla aşarak yüzde 60'a merdiven dayadı. Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanı Nihat Güner'in yaptığı açıklamaya göre, Ekim 1983-Ekim 1984 döneminde kapsayan bir yıl- lik sürede enflasyon oranı yüzde 58,1 olarak gerçekleşti.

Devlet köylüye borcunu ödemiyor

Ziraat Odaları Birliği'nden yapılan açıklamaya göre, hükümet ve ça- lımlarından bu yana yarar görmeyen köylülere, köylüye ürün bedellerinin yarısı bile ödenmedi ve devletin hükümet ve ça- lımlarına borcu 40 milyar liraya ulaştı. Yapılan açıklamada, 16 milyar liralık hükümet alımına karşılık 6 milyar liralık ödeme yapıldığı ve devletin hükümetine 10 milyar lira borçlu olduğu belirtildi. Aynı şekilde, 57 milyar liralık ça- lımlarına karşılık 27 milyar lira ödeme yapıldığı ve devletin ça- lımlarına borcu 30 milyar lira borçlu olduğu açıklandı.

ABD'nin en büyük silah alıcısı Türkiye

ÖZLEM ÖZGÜR Gündem

Hanedan buyruğu

Rejimin sahiplerince, Türkiye'de demokrasiye geçişin adımları olarak anılan Anayasası'nın yürürlüğe girmesi, sivil yönetime geçiş kararı, siyasi partilerin örgütlenmeleri ve faaliyetlere başlamalarının bu yana kıs- amlamayacak bir süre geçmesi, bu adımların en önemlisi sayılan 6 Kasım seçimleri ve bu seçimle işbaşına gelen Özal Hükümeti birinci yini doldurmuştur.

Evren-Özal ikilisinin bir yıllık yönetimi, rejime sivil kıf bile gelebilemeyeceğini göstermiş, göstermelik bir demokrasi oyununun bile sahneye konamayacağı açık- k kazanmıştır. Rejimin dayanaklarını oluşturan Anayasa ve yasalar sürekli çığırnmış ve rejim, göstermelik demokrasinin kurumları olarak oluşturduğu organları bile işlemlerine bzin vermemiş, verememiş; siyasi partiler, TBMM, hükümet partisi ANAP ve hatta Özal Hükümeti'nin dahi göstermelik birer piyon oldukları görülmüştür.

Ekonomik, sosyal ve siyasal kararların alınmasında ve uygulamaları- nın hayata geçirilmesinde, devlet yönetiminde, yasama ve yürütme yetkisinin kul-

On ayda elektrik fiyatları

1984 yılında 4 milyar 444 milyon dolarlık silah alımıyla, Türkiye'nin ABD'den silah alımı ülkeleri arasında birinci sıraya yükseldiği açıklandı. ABD kaynaklarından yapılan açıklamaya göre, Türkiye'ye 2 milyar 675 milyon dolarlık silah alımına Saudi Arabistan ve bu ülkelerin de Hollanda, Mısır ve İngiltere izledi.

1985 de zamlar yılı olacak

Özal Hükümeti'nin hazırlayarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunduğu 1985 yılı bütçesinde, önümüzdeki yıl Kamu İktisadi Teşebbüsleri'nin (KIT) ürettiği mal ve hizmetlere 820 milyar Liralık zam yapılması öngörüldü. KIT ürünlerine yapılacak 820 milyar Liralık zammın, 1985'de enflasyon oranının yüzde 25 ve Dolara'nın 475 Lira olacağı varsayımına dayandırılarak hesaplandığını belirten ANKA ajansının uzmanlara dayanarak verdiği habere, önümüzdeki yıl Dolara'nın 700 Lira ve enflasyonun da yüzde 50 dolaylarında olacağı ve bu nedenle, Özal Hükümeti'nin KIT ürünlerine yapacağı zamların çok daha büyük miktarlara ulaşacağı öne sürüldü.

Borç ödemedene en ağır dönem

BBC'nin 5 Kasım 1984 tarihinde verdiği bir habere göre, IMF Türkiye'nin dış borçları ile ilgili olarak yayınladığı yeni bir raporda "Türkiye için 1985-1988 döneminin dış borç ödeme açısından en tehlikeli ve en ağır dönem olduğu" belirtildi. Raporda, Türkiye'nin önümüzdeki yıl için 1984'te 11 milyar 697 milyon Dolar dış borç ödeyeceği kaydedilerek, "1984 yılı başında ana para olarak 18 milyar Dolar olan Türkiye'nin dış borçları, 1989 yılında 25 milyar Dolarla ulaşacak" denildi. IMF'nin raporunda, Türkiye'nin 1980 yılından bu yana dış borç ödemelerinde başanlı olduğu kaydedildiğinden sonra, Türkiye'nin önümüzdeki yıl için 1984'te borç ödeme de zorlukla karşılaşılabileceği halinde, doğan güvenin birden bire yok olacağı bildirildi.

On ayda elektrik fiyatları üç kat arttı

Özal Hükümeti zam fırsatını sürdürerek, elektrğin kilovatsaatini 2 Lira artırdı ve böylece, elektrğin kilovatsaatini 32 Lira 85 kuruştan 34 Lira 85 kuruşa yükseltildi. Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) yetkilileri tarafından açıklanan yeni zamli fiyatlarla birlikte, Özal Hükümeti'nin on ayda elektrğe yaptığı zamların sayısı yediyi buldu ve ilgili dönemde, kilovatsaat 11 Lira 90 kuruştan 34 Lira 85 kuruşa yükseltilen elektrğin fiyatı yaklaşık üç kat artmış oldu.

Aralık 1983-Kasım 1984 dönemi kapsayan 10 aylık sürede, elektrğe yapılan zammın kitlelere getirdiği ek yükün 150 milyar Lira dolayında olduğu belirtildi. TEK yetkililerinin yaptığı açıklamaya göre, geçtiğimiz yıl 13 milyar Lira zarar eden TEK, bu yıl 120 milyar Lira zarar edecek. Öte yandan, uzmanların yaptığı açıklamaya göre, elektrğe yapılan zamlar pekçok ürünü maliyetini etkileyecek ve içinden ilgili herşeye yeni zamlar gelecek.

Batı Tekstil Fabrikası'nda hiçbir tazminat ödemedene işlerine son verilen işçilerden bir grup

İşten çıkarmalar üç bini aştı

Sıkıyönetim komutanlıklarının ardarda yayınladıkları bildirilerle işçi çıkarmak için gereken "izin alma şartı"nın ortadan kaldırılmasından sonra, tek tek veya toplu işten çıkarmalar yoğunlaştı ve üç hafta içinde işlerine son verilen işçilerin sayısı üçbini aştı. En büyük toplu işten çıkarma Adana Sümerbank İplik Fabrikası'nda oldu ve hiçbir gerekçe gösterilmeden fabrikanın üretimi durdurularak bir kişinin işine son verildi. İşlerine son verilen tekstil işçileri, kapatılan fabrikanın önünde toplanarak oturma eylemine başladılar.

Öte yandan, işlerine son verilen işçilerin büyük oldukları sendikaların yetkililerinin yaptıkları açıklamalara göre, işverenler işten çıkardıkları işçilerin çoğuna yasal hakları olan kıdem tazminatlarını da ödemediyorlar. İzmir'deki Batı Tekstil Fabrikası'nda işlerine son verilen 145 işçi adına açılan yapan Teksit Sendikası İzmir şubesi başkanı Hidayet Gürbüz, "İşveren işten attığı 145 işçiyi bir kuruş ödeme yapmadı" derken, Türk-Metal ve Der-iş Sendikası yetkilileri de yaptıkları açıklamalarda "İşverenlerin keyfi olarak ve hiçbir tazminat ödemedene işçi çıkarmaları sürdürdüklerini" belirttiler.

Sendika yetkililerinin yaptıkları açıklamalara göre, son olarak Turizm Bakanlığının bağlı İstanbul Kalyon Oteli'nden 118, Ayvoğlu Madeni Eya Sanayi'i'nden 11, Elifkân A.Ş.'den 7, Bordan Boru Sanayi'i işçilerinden 2, Yıldız Villa Sanayi'i'nden 20, Şahlan Elektrik Çiğazları Fabrikası'ndan 5 işçinin sözleşmeleri tek taraflı feshedilecek işlerine son verildi.

Ekonomik, sosyal ve siyasal kararların alınmasında ve uygulanmasında, kurulmuş, devlet yönetiminde; yasa ve yürütme yetkisinin kullanılmasında, denetlenmesinde; siyasal partiler, TBMM, benzeri kuruluşlar ve hatta çoğu kez Özal Hükümeti devre dışı bırakmış; ve ülke, rejimin kendi getirdiği Anayasa, yasa ve kurumlara değil; Evren-Özal hanedanı tarafından emir ve karanamelerle yönetilmistir.

Örneğin, KIT'lere, devlet sektöründe ve ekonomiyi yönlendiren yüzlerce yasa, bir günde ortadan kaldırılmıştır; KIT'lere ve devlet sektörünün yapısı, örgütleniş biçiminden faaliyet amaçlarına kadar herşey bir günde değiştirilebilir. Ama, nasıl? Ulusal ekonomi için hayati önem taşıyan ve milyonlar yakından ilgilendiren bu temelden değişiklikler, rejimin kurumları işleterek, yeni yasalar çıkartarak mı yapılır? Yoksa, Evren-Özal hanedanı tarafından hazırlanan ve adına yasa gücünde kararname denilen buyruklarla.

Resmî Gazete'nin 8 ve 9 Kasım tarihli sayılarında yayınlananak yürürlüğe giren ve adına yasa gücünde kararname denilen; ama, rejimin kendi Anayasa ve yasalarnı çıkınyerek KIT'lere gerekletirilen bu büyük operasyonda neler mi yapılmıştır? Birincisi, yasalar gereği kamu yararına faaliyet gösteren KIT'lerin bu amaçla çalışmaları ve kitlelere hizmet götürmeleri bütünüyle yasaklanmış ve bunların aynen özel sektör gibi yalnızca karlı amacıyla çalışmaları esası getirilmiştir.

Sözgelimi, yasalar gereği yüzde 20-25 gibi düşük faiz oranıyla üretici köylülere, esnaf ve zanaatkarlara kredi veren Ziraat ve Halk Bankası'nın bu doğrultuda çalışmaları yasaklanmıştır. Yeni uygulamaya göre, bu bankalar normal faiz oranlarıyla kredi verebileceklerdir. Bu, köylülerin, esnaf ve zanaatkarların ancak yüzde 100'lere varan faiz oranıyla kredi kullanabilmeleri demektir.

Aynı şekilde, dayanıklı ve dayanıklı tüketim malı üreten, ulaştırma hizmeti gören, köylülere ucuz girdi temin etmek amacıyla kurulan ve faaliyet gösteren bütün KIT'lerin, bu amaç doğrultusunda çalışmaları yasaklanmıştır.

Dahası, kredi dahil, KIT'lere hazineden yapılan yardım ve sübvansiyonlar, tümüyle ortadan kaldırılmıştır. Bu uygulama, KIT'lerin özel sektör karşısında rekabet gücünü kırmak amacıyla getirilmiş; tekelci sermayenin bu kuruluşları ham ham edebilmesi için kapılar aralanmıştır.

Dahası var. KIT'lerin örgütlenme biçimleri temelden değiştirilmiş; bu kuruluşlara görece özerklik verilen ve bunları siyasal iktidarı istediği gibi kullanmalarını engelleyen yapılar tümüyle ortadan kaldırılmış; ve sonuç olarak, KIT'ler tüm demokratik, liberal öge ve kıplardan temizlenmiştir.

Ve bütün bunlar, yasa gücünde kararname yolu kullanılarak yapılır. Anayasa, yasa gücünde kararname yolunu kullanabilmek için, TBMM'den yetki almak gerektiğini kaydediyor. Ne var ki, Evren-Özal patesi, böyle bir yetkiye bile gerek duymadan yasa gücünde kararname çıkarabiliyor ve KIT'lere ilişkin yüzlerce yasayı geçersiz hale getirebiliyor.

Nitekiği ne olursa olsun, genel olarak her rejimin uygulamaları ve eylemleri, en azından kendi koyduğu anayasa ve yasalara uygun düşmez mi? Ve bu uygulamalar, rejimin oluşturduğu kurumlar aracılığıyla yürütülmez mi? Ve rejimin politikaları, yine kendisinin koyduğu kurum ve kuruluşları eliyle oluşturulmaz mı?

Mantıksal olarak, evet. Ancak ya o rejim zayıfta? Ve bir bir desteklerini yitiriyor? O rejim ki, önüne koyduğu programı gerçekleştiremiyor ve varlık nedeni olan, "bunalımı aşma" görevinin üstesinden gelemiyorsa? İşte o zaman, o rejim, kendi koyduğu anayasayı da, baba yasayı da çöpmek zorunda kalır. Ve yine kendi getirdiği kurum ve kuruluşları da işletemez hale düşer.

Kemal Özgül için Fransız işçi s

12 Kasım Pazartesi sabahı gazetesini açan herkes, Paris'ten Marsilya'ya, Strasbourg'dan Brest'e kadar, Türkiye'li göçmen işçilerin Batı Avrupa'daki ilk sendikal savaş şehidi **Kemal Özgül**'ün gencecik, yaşama sevinci dolu yüzü ile karşılaşıyorlardı. Tüm gazeteler **Pirault işçisi Özgül**'ün ölümünü birinci sayfalardan vermişlerdi. Televizyon ve radyolann ilk haberleri de gene Özgül'ün ölümünü duyurmuştu.

Ülkede dev boyutlu bir protesto dalgası esiyordu. Sendikalar, demokratik kuruluşlar, sosyalistler, komünistler, demokrat bakanlar olayı şiddetle kınıyorlardı. Hatta **Patronlar Sendikası (CNPF)** bile... Ancak CNPF açıklamasında "Olayın tek bir patronun yarattığı bir olaydan ibaret olduğu, böyle bir olayı sınırlayarak tüm patronları hedef almanın havayı daha da gerginleştirmediye yarayacağını" belirtmekten de geri kalmıyordu.

Ne var ki Fransız işçi sınıfının umurunda bile değildi **Patronlar Sendikası**'nın öğütleri. CGT'nin en üst organı Pazar günü olmasına rağmen olağanüstü toplandı ve gericiliğin saldırısına yanıt vermeye kararı aldığını açıkladı. Karar alındı: 13 Kasım Salı günü tüm Fransa'da öğleden önce 15 dakikalık sembolik bir genel grev ilan edildi. Aynı gün tüm Fransız emekçileri **Kemal Özgül**'ün anısına bir dakikalık saygı duruşuna çağırıldı. Öğleden sonra ise tüm ülkede protesto mitingleri düzenlenecekti.

Orada, cinayet yerinde...

İlk protesto eylemi cinayetin işlendiği Mantes kentinde düzenlendi. 12 Kasım Pazartesi günü akşamı saat 17.30'de CGT'nin miting çağrısına 15 bin kişilik küçük kentte tam 5 bin kişi katıldı. Mantes, Mantes olalı böyle miting görmemişti. CGT ve CFTD (Sosyalist Parti'ye yakın ülkenin ikinci büyük işçi konfederasyonu) üyesi işçiler, yerel örgütler katıldılar bu mitinge. Renault işçileri, Talbot işçileri, FKP, Sosyalist Parti, İnsan Hakları Örgütü, Birleşik Sosyalist Parti, Öğretmenler Sendikası (FEN) ve... acil Pirault işçileri. Burada ilk CGT Sekreteri Jean-Yves Gendron konuştu. Ardından Pirault işçisi Sükrü Selik söz-

Trocadero Alanı'na on binlerce kişi bir pankart ve flama denizi içinde caddelerden taşarak akıyor

Fransa'da Türkiye'li

Feridun AKSIN

Kemal Özgül'ün patronu tarafından öldürülmesi diğer üç işçinin biri ağır olmak üzere yaralanmaları yol açan olaydan hemen bir gün sonra Chabrier'da Türkiye'li işçilerin kahvesine yayılma ateşi. İkinci Türkiye'li işçi Sivaslı Salih Kaynar ile İsparta'da dillah Yıldız öldü. 5 Türkiye'li işçi yaralandı.

Arka arkaya Türkiye'li hedef alan bu cinayet nereden kaynaklanıyor? Birbirinden farklı koşullarda ortaya çıkan bu iki trajik olayı hazırlayan nedenleri inderin derinden önce bizi sorulara açık cevaplamak gerekiyor. Fransa'da özel olarak Türk düşmanı var mı? Hayır! Bu iki olayda özel olarak Türk düşmanı var mı? Kesinlikle hayır!

Soruyu bir de şu biçimde soralım: Bu iki olay Fransa'da geliştirilen ve son yıllarda ciddi bir run niteliği kazanan ırkçılık ve göçmen işçi

Özgül'ün ölümü

Paris'in 50 kilometre ötesinde bir küçük Fransız kasabası: Epone. Mantes kentinin bir mahallesiydi sanki. Mantes'te komünistler ve sosyalistler güçlü. Ama faşist Le Pen'in de yandaşları var burada. Mantes de, onun bitişik kasabası Epone de birer endüstri kenti. Çevrede belli başlı dört büyük, ırılı ufaklı yüzlerce orta ve küçük işletme var. Emekçilerin yüzde 10'u göçmen.

Cinayetin işlendiği Pirault, bölgenin 90 kadar işçi çalıştıran orta boy işletmelerinden biri. Bir aile işletmesi bu.

Burada 10 Kasım 1984 Cumartesi günü Türkiye'li emekçi, Fransız Komünist Partisi üyesi, siyasal göçmen Kemal Özgül, patronun ve işçilerin açtığı yayılma ateşi sonunda vurularak öldü. Ölümünün öncesini ve ölümünü, Pirault işçileri, Özgül'ün arkadaşları, olayın canlı tanıkları anlatıyor.

görevli
ve Çeli
...ör
"Sonra
edilmiş
maya ça
dişildi.
savunm
muhasa
arabala
sendika
hakim o
Fakat c
adamın
vik ett
Onun i
laştı. Ya
kadarla
mız ha
raları

(FEN) ve acılı Prailut işçileri. Birjada ilkin CGT Sekreteri Jean-Yves Gendron konuştu. Ardından Prailut işçisi Sükrü Selik konuştu. Selik açıkça ilan etti: "Arkadaşlar, dedi, bu saldırdı yalnız biz Prailut işçilerine değil tüm işçi sınıfına yöneltilti. Devletin sağır mekanizması dayanarak ölümlü kusan silahlılarıyla saldılar bize. Fransız hükümetine soruyoruz: En doğul insan haklarını edimlik için yola çıktığımızda patronların ceza bilm kusan kahpe kurşunlar mı olacaktır?"

Özgül'ün ağabeyi'de yürüyüş kolundaydı

İl hemen tüm kentlerinde ve kasabalarında Kemal Özgül için protesto eylemi düzenlenmiş olduğunu bildirdiyordu.

Göstelerinin en büyüğü Paris'te gerçekleşti. Akşam 18.30 da başlaması öngörülen gösteri için daha saat 17'den insanlar akmaya başlamıştı. Trocadere Alanı hınca hınç doldu. Yürüyüş, CGT Konfederasyonu Yürütme Kurulu, işçileri Gérard Gaumé, Alain Obadia, René Lomet, Louis Vianney, Lydia Brovelli, Thérèse Poupon, Alphonse Veronée, Ernst Deiss, Jeanne Galland'ın olduğu en üst düzeyde bir delegasyonla katıldı.

Fransız Komünist Partisi ise Genel Sekreter Georges Marchais'ın yanında Politik Büro üyeleri Paul Laurent, Jean-Claude Gayssot, Merkez Komitesi üyeleri Jean Michel Catala, Henri Malberg'in olduğu en üst düzeyde bir delegasyonla katıldı.

Her iki delegasyon da toplantı yerine geldiklerinde doğruca Prailut işçilerinin yanına giderek Kemal Özgül'ün ağabeyine ve işçilere başsağlığı dilediler. Tüm yürüyüş boyunca Prailut işçileri ile birlikte yürüdüler. 18.30'da başlayan yürüyüşün önce, CGT Yürütme Kurulu üyesi Gérard Gaumé bir konuşma yaptı.

Gérard Gaumé'nin konuşmalarından sonra 50 bini aşkın bir kalabalık yürüyüşe geçti. En önde Fransızca "Patronlar tarafından öldürülen Kemal Özgül'ün anısına. Haklarımız için, özgürlükler ve yaşam için" yazılı büyük pankart yürüyüşün anlamını simgeliyordu. Geride bir pankartlar denizi halinde CGT, CFDT, FEN üyeleri akıyor. Onların yanısıra birçok demokratik ve sendikal örgüt ve Fransa'daki Türküvli işçi örgütlerinin hemen hepsi döviz ve pankartlarıyla yer almışlardı.

Özgül Anayurdunda yolcu ediyor
16 Kasım Cumartesi günü sendikal savaşının Batı Avrupa'daki ilk şehidi, Fransız Komünist Partisi Mantes örgütü üyesi Kemal Özgül'ün cenazesi Türkiye'ye gönderiliyor. Hükümetin savsaklamalarına, Türkiye'deki faşist rejimin Paris'teki temsilcisi büyükkelçilğin önce babasına rağmen Fransız işçi sınıfı savsakladığını cenazesi'nin bile teslim etmiyor faşistleri.

Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais yürüyüş kolunda

Saat sabah 7. Sen ırmağı kıyısında, Paris Morgu'nun önünde, ağaçların civelediği küçük bir meydanlık. İki-üç yüz işçi toplanmış alacakaranlıkta. Fabrikalardan gelen CGT delegeleri; Türküvli işçiler. Aralarında DISK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, FKP Avrupa Parlamentosu Milletvekili Jacky Hoffman, Mantes-la-ville Belediye Başkanı Gérard Gaudin.

Sochaux Peugeot fabrikası işçileri aralarında toplağından 1400 Fransız getiriyor, ailesine destek olmak için. Kemal Özgül'e son saygı töreni bu.

Sonra cenaze Öriy'ye, havaalanına uçağa bindirilmek üzere götürülecek. Törende CGT Genel Sekreteri Henri Krasuki konuşuyor. Paris'te yoğun hafta içinde. Hiç olmazsa son törene bağlı kalınmak istenmiş. Kemal'in ağabeyi ile, Prailut işçileri ile konuşarak, gösteri yapıyor, koca Krasuki ağlamaya başlıyor. 17'ya, gencecik bir çocukken direniş hareketine katılmış yoldaşlarının yanısında düşüp ölümlerini görmüş, yıllarca Nazi kamplarında kalmış, patronların adını duyunca iğdiğiden koca Henri Krasuki ağlıyor...

Sonra konuşuyor: "İşçi olarak onurunu, CGT'nin militan olma arkadaşları ile birlikte haklarını savunurken katledilmiş on. İki yüzler, CGT'nin çarşısı ile emekçilerin, bu cinayeti, onun sorumlularını, sendikaları karşı girişilen şiddet eylemlerini, emekçilerin her türlü hak istemlerine karşı açılan kampanyayı, bu kampanyayı örgütleyenleri protesto etmek için hareketi gemesini skandal diye nitelendirirler. Bunlar sınıf kınalı ile hak ettiği olan patronlar ve onların örgütleri. Onlar, biz ağlayalım, ama gerçek nedenleri ortaya koymadan, bir köşede sessizce ağlayalım istiyorlardı. Bu CGT'yi iyi tanımayanlar. Emek dünyasını iyi tanımayanlar. Bu ülkenin demokratlarını iyi tanımayanlar."

Ve Kemal'in cenazesi onlara arabah bir konvoyla Öriy Havaalanı'na götürüldü. Cenaze ile birlikte Kemal'in ağabeyi, bir akrabası yanında Fransız İnsan Hakları Örgütü'nden iki avukat, Le Monde ve l'Humanité gazetelerinden birer gazetecinin katılmasıyla oluşan altı kişilik bir delegasyon da birlikte gitmiş kararlaştırıldı.

Delegasyon şöyle oluşurdu: Jean Stanton (l'Humanité gazetecisi), Jean Benoit (Le Monde gazetecisi), Evelyne Mayer-Minville (Demokratik Hukuklu Örgütü'nden), Anne Breton (İnsan Hakları Örgütü'nden), Mehmet Özgül (kardeş) ve amcası.

Özgül Türkiye'de toprağa verildi

Kemal Özgül'ün cenazesi bir gece İstanbul'da kaldıktan sonra, Pazar günü akşamüstü Malatya Havaalanı'na vardı. Cenazeyi orada dostlarından, akraba ve köylülerinden oluşan büyük bir kalabalık bekliyordu. Köyden çıkıp yollara dökülmüşlerdi. Ama faşizm bu. Yığdın dirisinden de korkuyor, ölüsünden de. Hazer bekleyen askeri birlikler kuşatıyordu. Karşılamaya gelenleri yaklaştırmadılar. Cenazeye el koydular. "Sımdı hava karardı. Yarı sabah gelir alırsınız" dediler.

Erişti gün cenaze bir askeri konvoy gözetiminde köye getirildi. 700'ü aşkın köylü, mezarlığı peşpeşe kuşatmış askerlerin kenarlarına yığınmış namulamların önünde köylülerden çekmiş bir yığılı, bir komünist son yolculuğunda sessizce uğurladılar. Sıkıyönetim ağıt düzülmesine, geleneksel cenaze yemegine izin vermemişti.

ölümlü, Prailut işçileri, Özgül'den arkadaşları, olayın canl tamları anlatıyor.

Mort Fransızca öldü demek

Prailut grevlerinden İmam Çetin anlatıyor:

"Atöyden içeri girer girmez patronun adamı Jacques bize elindeki tüfeğe ates etmeye başladı. Sonra patronların geldiğini gördük. Patronları gelince ates daha da arttı. İkkin Haydar'ın sesini duydum. "Vuruldu" dedi. Onu arabaya götürdüler. Bu arada Afrikalıları varıyınızda. Geri kaçıyorlardı. "Ne yapıyorsunuz" dedim. Ta alidik saldırdı için. Birden Kemal koluma yapıpı, "vuruldu" dedi. Sırtıma alhparkaya götürdüm. Hemen hastaneye gittik. hastane polisine "Prailut'da adam öldürüyorsunuz" diye baykırdım. Adam gayet sakin ve soğuk. "Orada ne işiniz vardı? Gider-seniz böyle olur" dedi. Zor bela Kemal'i ameliyathaneye aldılar. Bir müddet sonra doktor çıktı. Bize birşeyler anlattı. Fransızca olduğu için anlayamadım. Ama sözleri arasında "Mort" kelimesini duydum. Fransızca "öldü" demektir. O zaman anladım ki Kemal ölmüş. Sonra bilmiliyorum. Bayılmışım.

Arabada bana "Ben galiba öleceğim. Arkadaşları söyle, kalplerini kırarak birşey yapmışsam kusuru bukmassınlar." dedi. Son sözleri bu oldu. Onu taşıırken sırtımda parka vardı. kandan kıpırkmış olmuştum. Eve gelince farkına vardım. Artık bu parkayı görmek istemiyordum.

Kemal Özgül işte böyle katledildi. Peki ya katiller? Onlar ne yapmıştı? Bunu CGT

...ve yüzbinler alanlarda

13 Kasım öğleden sonra, paydosu birlikte işçi selleri ülkenin dört bir yanında alanlara akmaya başladı. Lille, Caen, Clermont Ferrant, Nice gibi büyük sanayi kentlerinde eylem çarşısı CGT, CFDT ve FEN birliktelikte yapıldı. Rouen, Le havre, Evreux, Poitiers, Marsilya, Rennes, Tour, Besançon, Alsace, Bourgoin gibi kent ve bölgelerde ise çarşısı salt CGT'nin yapması olmasına rağmen protesto mitinglerine onbinlerce kişinin katıldığı tüm haber kaynaklarına belirtildi. Aynı kaynaklar Fransa'nın irtifi ufak-

Prailut işçileri: Ellerinde sınıf bayrağı, ve gözlerinde acı... Yürüyorlar

tal Özgül için 2 milyon 300 bin işçi 15 dakikalık genel greve çıktı... Tüm ülkede yüzbin

TEPKİLER

ler alanlara aktı...

sınıfı ayağa kalktı

kiyeli emekçilerin dostları da var, düşmanları da...

idun AKSİN

öldürülmesine
yaranlamasına
sonra Chateau-
ayılın işletil-
le (İspateli Ab-
lancın

in bu cinayetler
arkı koşullarda
nedenler üze-
ki cevaplar ver-
Türk düşmanlı-
k Türk düşman-

te: Bu iki olayda
la ciddi bir so-
çmen: işçi düş-

manlığın etkileri var mıdır?

Evet!

Pirault patronu haklarını almak için savaşım veren CGT'li işçilere ateş etmiş tirtilmiştir. 28 Türkiye içinin başlatıldığı grev eylemine diğer yabancı işçiler yanında Fransızlar da katılmıştır. Kurşun atılan patronun karşısında Fransız işçiler ve CGT'li sendikacılar da vardır. Temelde göçmen işçi düşmanlığı, patronların tüm emekçilere düşmanlığının özgün bir halkası değil midir?

Chateaubriant cinayeti ise göçmen işçi düşmanı ırkçı faşist propagandanın yarattığı olan fanatik bir manyak tarafından işlenmiştir.

Bu cinayetlere karşı Fransa'da çeşitli tutumlar alındı. Bu tutumlar turnusu kağıdı gibi dostları ve düşmanları ortaya çıkardı. Başta işçi sınıfının örgütleri FKP ve CGT olmak üzere tüm Fransız demokratik kamuoyu, törene katılan 2 milyon 300 bini emekçi

sokaklara dökülenler, Chateaubriant'da dersleri bırakıp gösteri yapan kızıl erkekler gençcek iseller...

Türkiye işçilerin düşmanları yok mu? Elbette var. Bu da ortaya çıkıyordu ortaya konan tavirlerle. Örneğin Patronlar Sendikası olayları göstermek olarak kinamak zorunda kalırken bir yandan da "büyüttüğü" gerekçeyle CGT'ye saldırıyordu. Sağcı politikacıların tek ses çıkmadı. Ne Giscard d'Estaing'den ne Jacques Chirac'dan ne de adamlarından. Ama karşı kampanya görevi sağ basına verildi: "Türkiye işçiler patronu tehdit etmiştir", "işçiler silahlandı", "İflasin eşliğinde zavalı patron dengisini kaybetmiştir".

Evren Cuntasının "Bizim Avrupa'da dostlarımız da var" dediği işte bu patronlar ve bu patronların politikacılarıdır.

Türkiyelilerin dostları ve düşmanları var Fransa'da. Dostları Cuntasın düşmanlarıdır; düşmanları da Cuntasın dostları...

münü arkadaşları, Pirault işçileri anlatıyor

görevlisi olarak olay yerinde bulunan Merve Celikel anlatıyor.

"...önce havaya ateş edildiğini sandık. Sonra havamı anladık ki üzerimize ateş ediliyordu. Herkes yere yatarak kendini korumaya çalışarak atöylenin içine ve çevresine dağıldık. Taşlar ve başka şeylerle kendimizi savunmaya çalıştık. Bu arada patronun muhasebecisi ve patronun büyük oğlunun arabalarına geldiğini gördük. On taraftaki sendikacı arkadaşımız ona "Adamlarına hakim ol, katliam yapıyorlar," diye bağırdı. Fakat o hiç alırdırmadı içeri girdi. İçerde adamları "Durma, ateşe devam et" diye teşvik ettiğini birçok arkadaşımız duydu. Önün içeri girmesiyle ateş daha da yoğunlaştı. Yaranalanan olduğuna farkettik. Arkadaşlarımız topladık. Yaralı arkadaşlarımız hastaneye gönderildi. Daralt fazla ya-

50 kadar silah sesi duyduk. Seslerin çeşitli silahlardan çıktığı izlenimini aldık. Fabrikamız önüne geldiğimizde patronun büyük oğlunun ve muhasebecinin arabalarına atöyden çıkıp gittiklerini gördük. Bunların silahları çıkarmak için gittikleri daha sonra anlaşıldı. On tarafta geldiğimizde Bölge Komiseri bir polis ekibi ile oradaydı. Kendisine üzerimize ateş edildiğini söyledik. Bize "Rüya mı görüyorsunuz? Burada ateş filan açılmadı" diye cevap verdi. Fabrika içinde araştırma yapmadığı gibi bizim yapmamıza da engel oldu.

Bu ilk değil, bir kez de buldozerle saldırılmıştı patron

Cinayet, bilinci çankırısı Pirault patronunun işçilerine yönelik ilk saldırısı değil. Öncesi de var bunun. İşyeri CGT belçeli-

kaldırılması kararı çıktı. Ama nedense mahkeme diğer benzeri örneklerde olduğu gibi patronun ücretleri ödemesi konusunda hiçbir karar almadı. Bu karar üzerine patron bizi fabrikadan uzaklaştırmaya işini bizzat üzerine alarak kalkıştı. Buldozerle fabrikamız üzerine kuruldugu arsa- nın yan tarafindaki parmaklığı delerek üzerimize saldırmaya kalkıştı. Çeşitli provokasyonlarla bizi tahrik etmeye girişti. Polis haberi verildi. Gelecek olayı durdurdu. Biz greve devam ettik...

Pirault işçilerin anlatılacakları çok şey var. Batı Avrupa'nın kızıllık bir kasabasına sınıf savaşı veren, sendikacı hakları için ölümlü gözle alan ve ölümsüz bilen Kemal Özgül'ün arkadaşlarının anlatılacağı sayfa- larına saygıyla davet ederiz. Saygıyla davet ederiz. Saygıyla davet ederiz.

Mesajlar demokrasi güçlerinin kararlılığını yansıtıyor

Kemal Özgül'ün öldürüldüğü haberi duyulur duyulmaz Fransa'da dev bir tepki dalgası koptu. Ülkenin en iyi demokratları, sosyalistler, komünistler bir yandan cinayeti kınarken, Fransa'da hortlama eğilimleri gösteren ırkçılıkta savaşmaya kararlı olduklarını da

net biçimde sergilediler. Devlet Başkanı Mitterand, Fransız Komünist ve işçi hareketinin önderleri, İktidardaki Sosyalist Parti'nin önde gelenlerinden gelen mesajların özetlerinden oluşan küçük bir seçmeyi sunuyoruz:

Francois Mitterand
Fransa Cumhurbaşkanı

Bu cenaze önlende saygı ile eğilmeye geldim, çünkü ben Fransa Cumhurbaşkanıyım ve bütün Fransızların da benimle birlikte olmasını bekliyorum.

Georges Marchais
Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri

(Kemal Özgül'ün bağlı bulunduğu FKP Yvelines II Komitesi'ne ve ayrıca Kemal Özgül'ün ağabeyine gönderdiği mesajları)

Değerli yoldaşlar, Yoldaşımız Kemal Özgül'ün öldürülme haberini derin üzüntü ve nefrette okudum. Türkiye'ye kan kusturan azılı diktatörünün Fransa'da zoraki göçmenliğe ittiği Kemal Özgül'ü yitirdiği savaşım süreci içinde partimiz aralındaki doğal yerini daha yeni almıştı. Gençcek yaşında, FKP ile birlikte, CGT ile birlikte özgürlük ve adalet için baş kaldıran, üstelik göçmen bir işçiyi hazmedemeyen tarafından kurşunlandı. Bu alçakça cinayet tüm demokratları hareketlendirmeli, Antikomünizm zehrinin aktulması, tehlikeli ırkçı kıskırtımlara, antisendikal baskılara, emekçilerin haklarının sistematik bir biçimde ayaklar altına alınmasına tepki duyan herkes bu alçakça cinayeti protesto etmelidir. Kemal Özgül'ün kanı yere kalmamalıdır. Patronların baskılarına dur deme zamanı gelmiştir. Kendi adına, FKP yönetimi adına ve tüm komünistler adına Kemal Özgül'ün anısı önünde saygı ile eğilir, ailesine ve arkadaşlarına sizler aracılığıyla başsağlığı diler, sarımsız dayanışmamızı diler getiririz.

GEORGES MARCHAIS
FKP Genel Sekreteri

Sayın Mehmet Özgül, Kardeşiniz Kemal Özgül'ün ölümü beni derinden sarstı. Haklarını savunduğu için onu alçakça katlettiler. Kemal Özgül, bundan böyle bizim gözümüzde adalet ve onur için savaşımın, kendisini ülkemizde gurbette yaşamaya zorlayan, demokrasi için savaşımın, Fransız ve göçmen emekçiler aramızdaki dayanışmanın cisimleşmiş simgesi olarak kalacaktır. Bu acılı koşullarda, kendim ve tüm Fransız komünistleri adına, en derin yakınlık duyularımı bildirir, size ailenize ve nişanlısına en içten başsağlığı dileklerini sunarım.

Henri Kraski

...larımızı topladık. Yaratı arkadaşları-
mız hastaneyi sebeb vermemek için fabrika-
nın arka tarafından çekilerek fabrikanın
önünde toplandık. Biz arkadaş çekilirken
ateş hâlâ devam ediyordu. Olay sırasında
bunun işçilerin benelik ilk saldırısı değil.
Öncesi de var bunun. İşyeri CGT delegesi
Hüseyin Tanrıöver anlatıyor:
Patron grevin yasal olmadığı gerekçesi-
le mahkemeye başvurmuştu. Mahkeme-
den işgal olduğu ve bunun polis gücüyle

...ları ve sayıları delil olarak gösteriyor-
duğunu farkında oluruz. Birbirini ver-
Kavga sürüyor...
Tıpkı şimdiki gibi: Döğüşler ölenlerin
tutunuyor yazı... Eğer döğüşüyorlarsa, sa-
vaşıyorlarsa...

Henri Rasquin
C.G.T. Genel Sekreteri

Emekçilerin Kemal Özgül'ün katli kar-
şısında CGT ile birlikte gösterdikleri
tepkî herşeyden önce bir emekçinin,
arkadaşlarıyla birlikte hakları arayan
bir sendika temsilcisinin öldürülmesi
karşısında duydukları derin nefretin
ifadesidir. Bu derin nefreti paylaşıyo-
rum. 20 yaşında CGT'nin aktif bir mili-
tanı, ülkedeki azınlık başkısıya baş ka-
daran Türkiye'li göçmen emekçilerin ve
demokratların onurlu bir tek temsilci ola-
bilen Kemal'in Fransız ve göçmen tüm
arkadaşlarının derin üzüntüsünü içine
duyuyorum. Ardıyetteli ve sınıf çevre-
lere ne derse desin bu tepkinin ulusal

bir boyut almış olması anlamıdır. İn-
sanlar, geçerli bir gerekçeleri olmadan,
öyle bir gün içinde ulusal çapta ha-
reketlenip gösteri yapmazlar. Kendilerin-
den birinin öldürülmesi karşısında tep-
kî gösteren emekçiler ayı zamanda bazı
çevrelerin körüklediği antisendikal
baskı ve zorbalıkların günlerde artı-
ma eğilimi göstermesi karşısında duy-
dukları tepkili dile getirmiş oluyorlar.
Çiçeği burnunda genç yaşında trajik bir
şekilde bizlerden ayrılan arkadaşımızı
anarken aynı zamanda savaşımızı
sürdürme azmimizi bir kez daha dile
getirmiş oluyoruz.

Fransa'da ırkçı-faşist lider Le Pen'in ektiği tohumlar patlıyor

Fransa'da bir ırkçı: Le Pen

Fransa kapitalizminin bir türlü aşamadığı ekonomik bunalımın kitlelerde yarattığı haklı hoşnutsuzluktan yararlanan Fransız faşist hareketi son iki yıl içinde hızla bir tırmanışa geçti. Henüz ölenemeyen bu tırmanışın liderliğini Le Pen adlı kırk yıllık bir faşist ve nazi işbirlikçisi üstlendi. Propagandasının odaklarından birine yabancı düşmanlığını, aşırı milliyetçiliği yerleştiren Le Pen küçük burjuvazinin genellikle gerici olan esnaf kesimine ve küçük sermayedarlara sesleniyor. Fransız tekelci sermayesinden ise açık destek görüyor. Savundukları arasında idam cezasının yeniden konması, tüm yabancıların zorla ve hemen sınır dışı edilmesi özellikle öne çıkıyor. Le Pen'in yükselişi ölenemeyen Fransa'da daha çok yabancı kanı akacak demektir.

SALİH KAYNAR

Chateaubriant'ta ırkçı bir manyağın kursunlarına hedef oldular

ABDULLAH YILMAZ

Chateaubriant'ta faşist cankırımı: İki Türkiye'li emekçi öldürüldü

Fransa Kemal Özgül'ün öldürülmesi haberi ile çalkalanırken bir gün sonra 11 Kasım Pazar akşamı buna bir yenisi eklendi. Fransa'nın batı ucuna yakın Chateaubriant kentinde bir Türk kahvesine dışardan silahlı yağım atışı açıldı. İki Türkiye'li işçi Salih Kaynar ve Abdullah Yıldız öldürüldü ve beşi de yaralandı. Chateaubriant 15000 nüfuslu küçük bir şehir. 800 kadar Türkiye'li işçi bulunuyor. "Onbir yıldan bu yana hiçbir olay olmadı burada" diyor fabrikanın CGT delegesi. Sinan Papila olanları şöyle anlatıyor: "Memduh Gürsoy'un kahvesinde oturuyorduk her zamanki gibi. Saat 18.30'a doğru ani bir patlama duyduk. İki patlamada bir arkadaşımız yere düştü. Ateş devam etmeye başladı. Biz ateş edildiğini anlayarak yere atkî kendidim. Ateş sesleri bir ara durdu yeniden başladı. Polis, jandarma, itfaiye ayı yerine geldi. İki arkadaşımız Salih Kaynar ve Abdullah Yıldız emekçi doktor müdahalesi-
ne rağmen öldüler. Kahvede 15 kişi civarında vardı. Adam atış ederken "Hitler sağdır, Hitler yavşar" diye bağırdı. Tutuklanmadı da öyle konuş-
muş. "Yabancıları sevmediğim için ateş ettim" demiş. Öldürülen işçilerin Salih Kaynar 40 yaşlarında ve 6 çocuk babasıydı. Siyasîlığı: Abdullah Yıldız ise 36 yaşındaydı. İki çocuğu vardı. İspartalıydı. Her ikisi de on yıl aşkın bir zamandan beri doküm fabrikasında çalışıyorlardı. CGT ve CFTD sendikaları emetisi gün 12 Kasım Pazartesi bir ortak gösteri düzenledi ve bu ırkçı katliam kinandı. Bu arada lise öğrencileri de derst bırakarak yürüyüş yaptılar.

Pierre Bérégovo Ekonomi ve Maliye Bakanı

Türkiye'li sendika militanının öldürülmesini ikircimsiz kınıyor. Adalet bu konuda görevini hızla ta-
mamlamalı ve bütçesi olayları önle-
mek için caydırıcı karar almalıdır.
Nefret ekilirse zorbalık biçilir. Sen-
dikalizmi hiçe sayan, böyle davranır.

Michel Delebarre Çalışma Bakanı

Kemal Özgül'ün öldürülmesini ke-
sinlikle kınıyor. Fabrika yöne-
timinin daha önce imzalamış olan
anlaşmayı yerine getirmemiş olması
anlaşmazlığı derinleştirmiştir. Hiç-
bir sosyal anlaşmazlık zorbalığa ba-
vurularak çözümlenemez.

Lionel Jospin Sosyalist Parti Birinci Sekreteri

Sosyalist Parti adına bu cinayeti kesinlikle protesto ederim. Bu alçakça saldırı
patronlar kesiminde bazı çevrelerin sosyal anlaşmazlıkları zorbalığa çözmek için ya-
na olduklarının açık bir ifadesidir.

Jacky Hoffman FKP Avrupa Parlamentosu Milletvekili

Ben kısaca bu alçakça cinayet karşısında
duyduğum nefret ve protesto duyularımı
belirtmek istiyorum. Ben de bölgemizin
diğer seçilmiş milletvekilleri, Belediye
Meclisi üyeleri, başkanları, İl Genel Mec-
lisi üyeleri gibi çeşitli girişimlerde bulun-

dum. Özellikle Başbakanlık'a başvurarak
bu olaydaki suçluları ve sorumluları
ortaya çıkarması ve cezasız kalmaması
işin sonuna kadar gidilmesi gerektiğinin
üzünü vurguladım. Ölen işçinin ailesine
derin başsağlığı dileklerini sunam.

Jean-Claude Gayssot FKP Politik Büro Üyesi

İğrenç bir cinayettir. Üzülüntü derindir. Patronların 5 aydan fazladır
ücretlerini ödemediği bu emekçiler sadece haklarını aramak istiyorlardı. Aylar-
dır Fransız patronlar kanat çırpıyor. Sendikal örgütlenişleri kısıtlamak istiyor.
Yeni devletleştirilmiş kuruluşları geri almak hakları çigönmek istiyor. Ağır kâr için,
anti-sendikalizmi, anti-komünizmi ve ırkçılığı kan kusarak körükliyor. Baskı al-
tına alınmak istenen emekçilerle yarılarında olduğumuzdu dile getirmek istiyoruz.
FKP bu gidişe kesinlikle dur demeyi bilecektir.

OKUYUCU POSTASI

Gazetemiz 1 Aralık'ta Duisburg'a taşınıyor

YENİ ADRESİMİZ VE TELEFONUMUZ BELLİ OLDU

Türkiye Postası'nın elinizdeki bu sayısı, Batı Berlin'de çıkan son sayıdır. Gazetemiz 1 Aralık'ta Federal Almanya'nın Duisburg kentine taşınıyor ve önümüzdeki 46. sayıdan itibaren orada çıkmaya başlayacak.

Bu taşınmayla birlikte adresimiz ve telefonumuz da değişiyor.

Yeni adresimiz
Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Federal Almanya
Yeni telefonumuz
0203/34 03 97

Bütün okurlarımıza, gönüllü muhabirlerimize, temsilcilerimize ve dostlarımıza 1 Aralık tarihinden itibaren bu yeni adresimizle ve telefonumuzu kullanmaları gerektiğini önemle duyururuz.

Abone ve temsilcilerin dikkatine

Duisburg kentine taşınıyor olmamıza rağmen banka hesap numaramız kendine değışmiyor. Abonelerimiz gazetemize gönderdikleri "abone ücretlerini" ve temsilcilerimiz de "satış paralarını" gene eskiden olduğu gibi

Vereinigung für Völker verständigung
und Solidarität
Postcheckkonto 4614 32 - 100
BLZ 100 100 10
Postcheckamt Berlin-West

hesabına yatacağılardır. Ama parayı yatırdıklarını gösteren mabzuzu, doldurdıkları abone fişini, varsa adres değışikliğini ve temsilciler de "satış raporlarını" Duisburg'daki yeni adresimize postalayacaklardır.

Mark yoksa viski ver

İzine gittiğimde, gece saat 10 civarı - Arabada iki çocuğum, bir de ailem

Rejimin aynası konsolosluklar

31 Ekim günü bazı işlemlerimi yaptır-mak için gittiğim Stuttgart Başkonsolosluğu'ndaki uygulamalar ve vatandaş-lara karşı yapılan kötü muamele yuka-ndaki başliğı doğrulamaktadır. Başkon-solosluk memurları vatandaşlara öylesi-ne kötü davranıyorlar ki insan illallah diyor. Ancak iş kötü muameleyle kal-mıyor, oradaki emniyet görevlileri ken-dilerine soru soran insanlara dayak at-ıyorlar.

Konsoloslukta 30-40 civarında insan beklemeye yerinde evraklarımızın gelme-sini bekliyoruz. Saat: 10.30'da, 18-19 yaşlarında bir genç konsolosluk kapı-sından içeri girdi ve hemen kapının so-lunda bulunan, içinde kapıcı ile canı sıkkan koruma görevlilerinin oturduğu bölmeye gelerek bir şeyler sordu. Genç-in orada kısa bir an duraklamasından içerdikileri konuştuğu anlaşıyordu. Bizler konsolosluğun giriş kapısından uzak olan bekleme salonunda oldu-ğumuzdan içerdikileri göremiyorduk.

Bulduğumuz odadan gördüğümüz gençin, bilmeyen içerdikilere "Espri yapmaya ne lüzum var?" dediğini duyabiliydik. Olan işte ondan sonra oldu. Bölmenden orta boyllu, esmer, küçük boykılı, kafasının kelinii yandan uzattığı saçlarla örtmeye çalışan koruma görev-lilerinin biri çıktı, gençli yakasından tuttu ve bölmeye doğru çekti. Çantalar içeri girer girmez tokat sesleri gelmeye başladı. Gençli döven memur biraz son-ra, büyük bir ihtimalle gençin pasaportu-nya, üst katlara doğru tembel tembel, diğer insanlara da "bize laaet etmez-seniz sonunuz budur" der gibi çıktı.

Bundan iki veya üç yıl önce yine bir işini yaptırmak için gittiğim Stuttgart Başkonsolosluğunda gene bir vatan-daşın şimdi orada göremediğim bir me-mur tarafından dövüldüğüne şahit ol-muştum. Bu olayların hep de benim bulunduğum sırada, tesadüfen olması-na ihtimal veremiyorum. Orada sık sık insan dövüldüğünden kuskum yok. Bir kedi veya bir köpeği yurttan bir bile-yerek öldürdü Federal Almanya'da bu konsolosluklar, Türkiye'deki Evren-i Özal rejiminin aynasıymış gibi baka-

OKUYUCU ŞİİRLERİNDEN SEÇMELER

İsmim Gülcen Doyduk. 1975'de babam bizi buraya getirdi, para, çok para kazanmaya. Ama ne para ne de birşey kazandık. Akrabalarımız-dan, arkadaşlarımızdan ayrı bir hayat sürdürüyoruz. Bu yıl ise birinci sınıf bitiriyoruz. Lisede 1300 öğrenci var ve ben Türk olarak yapa-yalnızım. Yemeklerden sonra bir kenarda oturup şiir yazıyorum. Dört yıldır bu böyle. Şiirlerimi hep Fransızca yazmıştım. Yazdığım ilk Türkçe şiiri size gönderiyorum.

Şu çocuğa bak

Aç gözlerini, şu çocuğa bak
Gözleri yüreğindeki kin kadar kara
Aç gözlerini şu çocuğa bak
Gözlerinde aç kalan bir çocuğun bakışı
Dinle bu çocuğu, sesi ezizlerinin sesi
Dinle bu çocuğu, yoksulların temsilcisi
Tut ellerinden onun
Gördün mü, elleri şimdiden ne kadar güçlü
O senin, bizim çocuğumuz
O bu ülkenin çocuğu
O geleceğin umudu
Onu kurtarmalıyız.

Gülcen Doyduk/Strasbourg

Ben Avrupa'da yaşayan milyonlarca Türkiyeli emekçiden biri olarak şu ara ekmeğimi Fransa'da kazanmaktayım. Ara sıra halk şiiri türün-den yazarm. Bildiğiniz gibi Evren Paşa şiiri pek sever. Her gittiği yer-de de, ekşak olmasınlar, bazı halk ozanlarını ona şiir sundukları ga-zetelerden okuyoruz. Evren Paşa da bu şiirlerden anıklarımızda par-calayarak kendisine bu şiiri sunuyorum. Nedenise Batı Avrupa ülkelerine yolları pek düsmüğü. Yoksa şiirimizi kendilerine bizzat sandırd. Art-ık ne kusurumuz varsa, bağışlana...

Evren Paşa

Evren paşa Evren paşa
Değişir bu devran paşa
Cehaletten fayda gelmez
Oku biraz, öğren paşa

Evlerin önü kışla
Adam olunmaz alkışla
Yılma alfabeden başla
Adamlığa imren paşa

Aklı fikri arasından
Holdinglerin parasından
Narinerin sofrasından
Meze gibi yenen paşa

Boş kelamın safsatanın
Kan döken kan ağlatanın
Amerikancı cuntanın
Sonu kötü Kenan paşa

Halk Ozanı/Fransa

Mektup

Mektubunu aldım
Zeytin beryüzü lira

Zaman gelince...

Küçüküksün çok küçük
Emniyetin yeğenim

Çalışma raporunda barış savaşımına ve dayanışma hareketine geniş yer ayrıldı

KKDK'nın 2. Kurultayı yapıldı

11 Kasım gün'ü Köin'de toplanan ve 54'ü örgüt delegesi olmak üzere 150 kişinin katıldığı kurtulayda barış savunması, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki anti-faşist güçlerle dayanışma, demokrasi güçleri arasındaki eylem birliğinin güclendirilmesi, yabancı düşmanlığı, ilgalciların sorunları, DGB için- de örgütlenmenin önemi, işsizlik, gençlik ve dil sorunları üzerinde duruldu. DKP yönetim kurulundan Heinz Lang, Yunan Cemaat Başkanı Papas Konstantinos ve sendikacı Saltı Aydoğmuş'un birer konuşma yaptıkları kurtulayda çeşitli Türkiye ve Kürt örgütlerinden gelen mesajların yanı sıra Suriye Komünist Partisi ve Irak Komünist Partisi'nin mesajları da verildi.

Barış ve silâsızlaşma sorunlarına geniş yer ayıran çıkışma raporunda Kürdistan'da barış mücadelesinin anlamlı ve önemli üzerinde duruldu. "...bölgeimizde kalıcı bir barış, dostluk ve işbirliği ortamının yaratılması Kürdistan halkının uzun bğlamı sğasıdır, demokrasi ve barış mücadelesinin zaferiyle daha da güçlenecektir," denildi. Barışın sadece savunulması değil, uğrunda savaş verilmesi gerektiği vurgulandı. Ulaşılarası dayanışmanın ele alındığı bölümde ise, Hür kârlı ile gerekli maddi ve diplomatik dayanışmanın sağlanması için tüm Kürdistanlı demokratik örgütlerin ortak çabalarının önemli ve üzerinde duruldu.

F.Almanya'daki çalışmalar

Çalışma raporunda örgütün Federal Almanya'daki görevleri ve çalışmaları da geniş yer aldı. Yabancı işçilerin çeşitli sorunlarının ele alındığı bu bölümde, yabancı düşmanlığının tehlikeli boyutlara ulaştığı koşullarda, verli-yabancı tüm emek-

çilerin ortak yaşamsal çıkarları açısından dayanışmayı yükseltmenin önemi üzerinde duruldu. Ayrıca Federal Almanya'da yaşayan itilacıların durumu ele alındı, itilacıların insanca yaşama koşullarının sağlanması, toplama kamplarının dağıtılması, kölece "kamu yararına" çalışmaları yasaklanması, özgürce politik çalışmaya ve seyahat hakkı tanınması istendi.

Eylem ve güçbirliği

KKDK, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki anti-faşist güçlerle dayanışmayı derinleştirenler, faşizmin iktidara gelmesini birlikte Kürt ulusu ve diğer azınlık halklara karşı izlediği sindirme politikası üzerinde durdu. Dayanışma hareketinin geniş demokrasi ve barış güçlerine götürülmesi vurgulanarak, "KKDK, Türkiye Kürdistanı'ndaki devrimci direnişlerle maddi ve manevi dayanışmasını güçlendirmeyi boynunun borcu olarak görüyor" denildi.

Güçbirliği ve **KKDK**'nin perspektiflerinin ele alındığı bölümde ise örgütün Türkiye ve Kürdistanlı örgütlerle ortak iş yapmaya verdiği önem vurgulandı, eylem birliğinin amaçları üzerinde duruldu ve güçbirliklerinin başarılı olmasında örgütlerarası dostca ilişkiler ve güvenin önemi ele alındı.

Raporun son bölümü ise 1979'da ilk örgütlenmesi başla-
tıp hızla güçlenen KKKD'nin çalışmalarındaki kimi eksi-
klikleri ve çözüm yollarını ele aldı. Bu bölümde KKKD'nin iktidara
alternatif bir gövresi olmadığı, Kürdistan Öncü İşçi Partisi'nin
gerçekçi bir politika izlediğini inandığını ve bu politikanın yay-
gınlaşmasını vargüçle desteklediği belirtildi.

kararları, daha sonra 12 Eylül darbesi sırasında ile geliverdi. Bu nedenle, gelişmelerin başlangıç dönemi olarak düşündüğümünden

Türkiye Postası: 24 Ocak kararlarıyla sendikalar hareketi açısından nasıl bir süreç başladı?

Ahmet Erol: 24 Ocak kararlarının başına ulaşabilmesi için ücretlerin dondurulması gerekiyordu. Bu arada İşveren Sendikaları Konfederasyonu ile hükümet arasında toplu sözleşme konusunda birliktiyordu. Hükümet Toplu Sözleşme Konfederasyonu Kurulmuştu. Örneğin, grev-

ile kitabı hakkında kısa bir söyleşiyi sunuyoruz:

Türkiye Postası: "Belgelerle Türkiye'de Sendikal Yaşam" adlı kitabınızda başlangıç dönemi olarak neden 1979 yılını seçtiniz?

Ahmet Erol: 1979 yılında ekonomik ve siyasal bunalım en yüksek noktasına ulaşmıştı. Bunun nedeni olarak da işçi ücretlerindeki artışlar gösteriliyordu. Öte yandan 1980 yılında da bir milyona yakın insanın toplu sözleşme görüşmeleri gündemdedi. AP azınlık hükümeti bu süreçte

FTIB'in Kurultayı toplandı

FTİB'in birlik kurultayı 24-25 Kasım günleri Paris'te toplandı. Fransa'nın çeşitli bölgelerinden işçi birliklerinden kalabalık delegeler topluluğuna katıldıkları birlik kurultayı iş gün boyunca Fransa'da yaşayan Türkiye'li göçmen işçilerin sorunları hakkında kapsamlı çözümler getirdi. FTİB'in yakın bağları olan ölümlüde çalışma döneminde bir üst düzeye çıkartıcı açılımları tartışıldı. Öte yandan barış için savaşıma, ülkemizde demokrasi güçleriyle dayanışması kararı bir biçimde vurgulandı.

İki gün boyunca yoğun bir tempo-
la gerçekleştirilen Kurultay'a ilerici
Fransız politik ve sendikal güçlerinin
üst düzeydeki temsilcileri katılmış
çokşuğa izlendi. CGT'yi yönetim ku-
rulu üyesi Jacques Tixier, FKP'yi poli-
tik büro üyesi Mirelle Bertrand ve
göçmen emekçiler bölümü sorumlusu
Alfredo Desa, Sosyalist Partisi'ni Lo'
Duarte, Sosyalist Birlik Partisi'ni Paul
Auriol, Ulusalaraşı Aş Örgütü Fransız
Seksiyonu'na Annie Steller temsil et-
ti. Öte yanda, İngilizca grasi Halida-
n Kardeşleri İçin Hareketi, Fransız
Halk Yürüyüş Kurumu, Göçmen Emek-

çilere Fransızca Eğitimi Yardım Kurumu, Güçmen Emekçilere Fransızca Eğitimi Yardım Kurumu, Fransa-Türkiye Derneği Başkanı Ayvut F. Weyl, Fransız Komünist Gençlik Hareketi, ülkeyi terketmek zorunda bırakılmıyş birş, sendika, gençlik ve kadın hareketlerinin temsilcileri, HTTB ve HİDEF temsilcileri ile Birlik Yolu, KIP-Geçici Birlik Komitesi, KKDK, Denge-Komal, Anadolu-Der, KKK-F birlii kurultayını selamladılar. Özellikle Kemal Özgöl'ün şhit edidiğı Hüseyin Tanrıöver'in konuşması ayakta büyük bir coşku ve saşş azzimle selamlandı.

Kuruluş, Türkiye demokrasi güçleri dayanışma, Kürt halkıyla dayanışma, siyasi mülecilerle dayanışma, diğer demokratik Türkiyeli örgütlerle çiyem ve güç birliği. Batı Avrupa'daki göçmen işçi örgütleriyle ortak çalışma, Fransa işçi sınıfı ve demokrasi güçleriyle yakın ilişkiler, diğer ülkelerden gelen demokratik örgütlerle yakın ilişkiler ve Türkiye Postası'nı yayma ve güçlendirme konularında kararlar alarak ve merkez yönetimini sorerek kanadı.

kısa kısa... kısa kısa.. kısa kısa...kısa

FRANSA: Fransa'da Villetaneuse'de üniversite öğrencileri 12 Kasım günü Komünist Öğrenciler Birliği (UEC)'nin öncülüğünde Türkiye cezaevlerinde tutukluların serbest bırakılması amaçlayan bir kampanya yürüttüler. Eylem günü üniversitenin her yanı Türkiye'deki baskıları sergileyen afişlerle donatıldı. Okulun bahçesindeki ağaçlara ve binaların duvarlarına devrimlerin idamını sembolleştirilen insan iskeleti maketleri asıldı. Bunların yanı sıra Türkiye Başkonsolosluğu'na gönderilmek üzere Türkiye'deki baskıları protesto eden bir kart kampanyası başlatıldı ve sonuçunda toplanan 600 imza Türkiye Başkonsolosluğu'na gönderildi.

FRANKFURT: Frankfurt Türk Halk-evi'nde 17 Kasım Cumartesi günü yapılan "Nikaragua Halkı ile Dayanışma" toplantısını 60 kişi izledi. Toplantıda Federal Almanya'dan Nikaragua'ya okul yapımı için giden Norbert Pfülför Nikaragua tarihi, derinlik ve gelişmesi ve kazanımları hak-

BAD KREUZNACH: Şimdiye dek birçok kişiye oturma hakkı alması için yardımcı

Soldan alından. Ahmet Erol Türkiye Barış Derneği'nin kuruluş çalışmalarında da aktif yer aldı ve kurucu üye oldu. Bu çalışmalar sonucunda cuntadan nasıbları aldı. Hakkında çeşitli davalar açıldı ve DISK davasına ölüm cezası talebiyle dahil edildi. Şimdi İsveç'te bulunan Ahmet Erol

insanın toplu sözleşme görüşmelerini sürdürmediydi. AP azınlık hükümeti bu gelişmeler içinde kuruldu ve başbakan müsteşarlığına yıllardan beri sendikal özgürlüklere karşı savaşan Turgut Özal getirildi. Bu, sendikal hareket açısından bir tebhihe işaretiydi. Nitekim arkasından 24 Ocak

24 Ocak'ta, Hükümet Toplu Sözleşme Komisyonunu Kurlurdu oluşturdu. Devlet Bakanları Kurulu tarafından süreci erteledi. Kasaca, 24 Ocak kararlarıyla birlikte sendikaların bir taraf olarak fonksiyonlarını yerine getirmeyen kuruluşlar haline getirilme süreci başlatıldı.

Türkiye Postası: Ya 12 Eylül darbesinin ardından olanlar?

Ahmet Erol: Bilindiği gibi sendikaların faaliyetleri durduruldu. Cunta Yüksek Hakem Kurulu'nu oluşturdu. Kitabımda özellikle Yüksek Hakem Kurulu'nun sonuçlandırdığı sözleşmelerde işçilerin kazanılmış haklarının nasıl yok edildiği ve Türk-İş yönetiminin cunta ile işbirliğine geniş yer vermesi çalıştım.

Türkiye Postası: Bu kitabın hangi amaçla hazırlandığını?

Ahmet Erol: Serbest toplu sözleşme düzeninin ortadan kaldırıldığı Türkiye'de "demokrasi vardır", "serbest toplu sözleşme düzeni vardır" diyen cunta yönetiminin aldatmacalarını açığa çıkarmak ve bunun beğelerle ortaya koymak için bu kitabı hazırladım.

Kitaptan satın almak isteyenler aşağıdaki adrese başvurabilirler: Ahmet Erol, Sörbyplan 13, Ztr, 16371 Spanga-Schwenen Postgöro: Ahmet Erol 484414-5 Fiyatı: 50 İsveç Kronu

ALTERNATİF LOKAL RADYO TÜRKÇE VE KÜRTÇE YAYINI

Zürich'de Alternatif Radyo

Zürich sınırları içinde yayın yapan yerel alternatif radyo Türkçe ve Kürtçe yayın yapmak ve radyonun yayın programı Zürich'de bulunan Türk demokratik hareketleri arasında ortak olarak hazırlanmaktadır.

BAD KREUZNACH: Şimdiye dek birçok işçisi oturma hakkı alması için yardımcı olan PİDEF üyesi Halkevi bu çalışmalarını daha da hızlandırdı. Bu konuda oluşturulan iki özel grup Türkiye'den gelen işçilerle birlikte çalışmalarını sürdürüyor ve ev ziyaretleri yapılmaya başlandı. Oturma hakkı alabilmek için gerekli işlemler yurttaşların evlerinde tamamlanıyor. Halkevi Spor Kulübü gençleri de oluşturulan çalışma gruplarına katılıyorlar.

Oya Baydar Barış Derneği'ne ilişkin sorulara yanıtlıyor

MÜNİH: Münih'de çok sayıda gençlik evini (Freizeitheim) çatısı altında toplayan belediyeye bağlı "Bölge Gençlik Kurumu" (Kreisljugendring) 10 ve 17 Kasım tarihleri arasında bir "Barış Haftası" düzenledi. Hafta boyunca çeşitli gençlik evlerinde konu ile ilgili etkinlikler düzenlendi. Bölge gençlik Kurumu'na üye Münih Türkiye Gençler Birliği (MTGB) de bu haftanın düzenlenmesinde aktif gö-

rev aldı. Açılış günü dernek salonunda düzenlenen toplantıya çok sayıda Alman, Yunanlı ve Türküli izledi. "Barış İçin Birlikte" belgisinin ön planda olduğu toplantıda Türkiye Barış Derneği Yönetim Kurulu üyesi Oya Baydar önce kısa bir konuşma yaptı, sonra da soruları yanıtlıyarak Türkiye'deki durumu izleyicilere aktardı.

BRÜKSEL: Brüksel'de 30 Ekim günü Şili Konsolosluğu önünde yüzlerce Şililinin ülkelerindeki baskıları protesto amacıyla yaptıkları gösteri Belçika polislinin ağır saldırısına uğradı. Saldırı sırasında da birçok kişi ağır yaralı olarak hastaneye kaldırıldı.

di, birçoğu da tutuklandı. 8 Kasım günü saat 18.00'de çeşitli demokratik örgüt ve partiler aynı yerde Şili'deki diktatörlüğe hayır gösterisi yaptılar. Beşbin kişinin katıldığı gösteri Belçika polislinin vahşice saldırısına güçlü bir yanıt oldu.

HEILDENBERG: Heildenberg Volkshochschule (Halk Yüksek Okulu) çeşitli kuruluş ve grupların katılmasıyla 12-17 Kasım tarihleri arasında başlan bir "Türk Haftası" düzenledi. Türkiye'den, Almanlardan, kilise ve sendikaların yoğun bir şekilde katıldığı hafta boyunca çeşitli toplantılar ve tartışmalar düzenlendi, dia filmleri ve "Hakkari'de Bir Mevsim" filmi gösterildi; kapana sıkışmış bir "Türk-Alman Dostluk Gecesi" gerçekleştirildi. Hafta boyunca demokratik Türkiye'de ressamlar Hüseyin Parilant ve Kemal Söğütçü'nün tabloları ve çalışmalarını sergiledi; Türkiye'den getirilerek sergilenen tarihi eser ve el işleri ziyaretçilerin hayranlığını topladı.

GİRİT: Girit'in Hanya ve Iraklio kentlerinde Yunanistan'ın iki demokratik kadın örgütünün düzenlediği Türkiye ile dayanışma toplantıları 31 Eki ve 3 Kasım günleri yapı-

ldı. TTDKB (Türkiye ve Türkiye Kürdistanlı Demokratik Birliği) adına toplantıya katılan kadınlardan Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki baskıları ve karşı mücadeleyi anlattılar.

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1. İkinci Dünya Savaşı sırasında, insanlarla karışık elektronik araçların ilişkisini ve uyumunu sağlamaya yönelik araştırmaların doğmuş olduğu bir bilim dalı - (Ters) Ahaş üstüne yapılan parlak kaplama, 2. Bugün İran'da mutlak iktidarı elinde tutan dini lider, 3. Genel-

denim bacaklarda ortaya çıkan, toplar damar genişlemesinden doğan bir bedensel bozukluk - İngiltere'nin başka adı, 4. Birendire - İspanya'da Fiat lisansı ile üretilen otomobillerin markası - Mucize yaratıcı gücü olduğu varsayılan su ya da benzeri sıvı, 5. Yasadışı işler yapanlar oluşturduğu birlik - Padişah ya da kral evi - Tersinin tersi üst, 6. Yabancı - Silahın elle tutulacak bölümü - (Ters) Eski dilde işçi, 7. Sarhoş - Öndört ve onbeşincileri pek ünlü olan Fransız kralları - Bulacı bir hasta, 8. Eski dilde zarar ya da çekilecek şey - (Ters) Şeytan - (Ters) Tablet biçiminde ila, 9. "Hauria" anlamında bir emir - (Ters) İri taneli, bol azot ve karbonhidrat içeren bir sebze - Türkiye'de Milli Savunma Bakanlığı'nın kısıtlanmış - (Ters) Damarlardan akan sıvı, 10. Kabul etmemek, geri çevirmek - Kırsal kesimde zengin ve iktidarı sahibi kişi - Asya'da bir çöl, 11. (Ters) Türkiye'de bir ilçe - Göze seslenen, görmeye ilişkin, 12. Sıvacının aleti - Normal olmayan, hastalıklı - Bir nota.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Tolstoy'un bahsesi, 2. (Ters) Aldatılması kolay - Bir boru gösteren yazın belges, 3. Güneydoğu Asya ve Okyanusya'da grülden, çoğu kez renkli ırkırla muşallat olan örüdücü bir hastalık - Binanın üstü, 4. Anadolu uygarlıklarından biri - Türk tiyatrosunun ilk ve en ünlü kadın oyuncularından biri Ermeni yurttuşması (Soyad: Binameçyan) - (Ters) Tok onun halinden anlamaz, 5. Sovyetler Birliği'nin en kalabalık halklarından biri - Koyu kırmızı, 6. Hollanda'nın kısa yazlığı - Katıksız içilen içki - Cetvel, tablo, 7. Almanya'da bir ırmak - Ege'de denizi ve rafinerisi ile ünlü bir kasaba, 8. Gogol'un en ünlü romanlarından biri, 9. (Ters) Eski dilde: Kendiliğinden - Su, 10. (Ters) Türkiye'de sivil ve amatör havacılık etkinliklerini düzenleyen yapı resmi kuruluş - Onsekizinci yüzyılda İstanbul'da yaşamış ama Divan değeri halk güveni benimsenmiş bir şair, 11. (Ters) Kimyada: Altın - (Ters) Kimyada: Gümmüş, 12. Güvencili - Esas, 13. Sosyalist ülkelerin oluşturdukları ekonomik işbirliği örgütü - (Ters) Elektrik enerjisi depolanan küçük düzencek - Siyahla beyazın karışımından oluşan bir renk, 14. İstanbul'da Yeşilköy'ün, Cumhuriyet öncesi adı, 15. (Ters) Hollanda'nın kısa yazlığı - Birinin durumunu belirtmek üzere verilen resmi belge, 16. (Ters) Federal Almanya'da bir eyalet - Bir tahıl ölçüsü.

Türkiye Kürdistanı'nda halkı hedefleyen askeri saldırı Batı Avrupa'da protesto ediliyor

Cuntanın Kürdistan'a saldırısına tepkiler büyüyerek sürdüürdü ve geçtiğimiz günlerde Batı Avrupa'nın değişik ülkelerinde Türkiye'de örgütlerin eylem birliği çerçevesinde yaptıkları etkinliklerle Kürt halkına yapılan baskılar protesto edildi. Yürüyüş, miting, uyarı nöbeti ve imza kampanyası şeklinde sürdürülen etkinlikler, "Türkiye Kürdistanı'ndaki baskılara, işkence ve idamlara son, genel af" belgileri altında yapıldı.

Hamburg

Birlik Yolu, DİBAF, FİDEF, Gerçek ADK, İşçi Gerçeği, KKDK, KOMKAR, KURD-KOM, Kurtuluş, Kürdistanlı Devrimciler ve Proleter Dayanışma'dan oluşan 11 Türkiye'de eylem birliği içinde 17 Kasım 1984 günü Federal Almanya'nın Hamburg kentinde cuntanın Kürt halkı üzerindeki baskılarını protesto etmek amacıyla bir protesto mitingi düzenlediler. Mitinge Dev-Yol ve Dev-Sol destekleyici güç olarak katıldılar. Kentin Altona-Spritzenplatz meydanında yapılan mitingde, Türkçe ve Almanca bildiriler dağıtıldı, konuşmalar yapıldı, uyarı nöbetleri tutuldu ve imza kampanyası başlatıldı. Kürt halkı üzerindeki baskılara, idam ve işkencelere son verilmesi, genel af istemlerinin dile getirildiği mitingde çok sayıda Türkiye'den göçmen işçi ve Alman katıldı.

Münih

Federal Almanya'nın Münih kentinde 17 Kasım Cumartesi günü Türkiye Kürdistanı'ndaki olayları protesto etmek ve olaylardan Alman kamuoyunu haberdar etmek amacıyla Birlik Yolu, DİBAF, Gerçek, MİDER ve KOMKAR gibi Kürdistan İşçi Derneğiyle birliği yapılarak ortaklaşa bir 'info' masası açıldı. Bildiri ve kart dağıtımının yanı sıra, konuşmaların yapılarak Türkiye'den göçmen işçilerin

17 Kasım Batı Berlin yürüyüşünden...

10 Kasım günü Hamburg'da Dev-Yol, Av.Dev.Genç, Partizan tarafından düzenlenen ve Halkın Kurtuluşu tarafından desteklenen Kürdistan'daki baskılar, protesto eylemi, merkezi düzeyde eylemlenilen yapılan 10 Kasım günü Hamburg'da düzenlenen eylem.

İsviçre

Kürt Kürdistanı'ndaki baskılara, işkence ve idamlara son, genel af istemlerinin dile getirildiği mitingde çok sayıda Türkiye'den göçmen işçi ve Alman katıldı.

Nisan ayında İsviçre'de oluşturulan "Türkiye'de İnsan Hakları ve Demokrasi için İsviçre Komitesi"nde İsviçre milletvekilleri

İsviçre'de Türkiye'de demokrasi ve insan hakları için uluslararası bir konferans

Bu yıl Nisan ayında kurulan Türkiye'de İnsan Hakları ve Demokrasi için İsviçre Komitesi, 16-17 Şubat tarihlerinde yapılacak olan uluslararası bir konferans düzenledi. Türkiye'de Demokrasi ve İnsan Hakları için Stockholm Konferansı adı altında düzenlenecek toplantıya raporörler olarak uluslararası örgütlerden kendi dillerinde uzman olan yöneticiler katılacak.

İsviçre Parlamentosu Genel Kurul Salonu'nda yapılacak olan konferansa açılışa bir konuşma yapması için Avusturya eski Başbakanı Bruno Kreisky'ye davet edildi. Oluşturulan bir alt komite tarafından ön hazırlıklar yoğun bir şekilde sürdürülen konferans teknik hazırlıkların tamamlanmak üzere olduğu bildirildi. Konferansın aktif bir şekilde destekleyeceğini açıklayan Stockholm Belediyesi de tüm delegelere Belediye Sarayı'nda akşam yemeği vermesi üstlenmiş bulunuyor. Uluslararası örgütlerden, Avrupa ülkelerinden kendi dillerinde saygınlığı olan isimlerden ve Türkiye'de örgüt yöneticisi düzeyinde kimselerden 150 dolayında delegenin katılacağı konferansın raporörlüğü de saptanmış durumda.

le devam edecek ve Stockholm Deklarasyonu adı altında yayınlanacak bir sonuç bildirisiyle son bulacak. Açık konuşmasını Türkiye'de İnsan Hakları ve Demokrasi için İsviçre Komitesi Başkanı Karl Axel Elmquist yapacak, daha sonra Bruno Kreisky konuşacak. Kreisky'den sonra Ahmet Erol Türkiye'deki durumu anlatan bir rapor sunacak. Açılışa yapılan bir konuşmalardan sonra ana temalar üzerinde oturumlar başlayacak.

Türkiye'de İnsan Hakları ve Demokrasi için İsviçre Komitesi, bu konferansı düzenlemekle ilgili amaçlarını Türkiye Postası'na şöyle açıkladı.

- Konferansın delegelerine Türkiye'deki baskılar konusunda bütünsel bir tablo çizmek.
- Türkiye'de insan hakları ve demokrasi için yürütülen dayanışma çalışmalarını güçlendirmek. Avrupa düzeyinde kamuoyu yaratmak.
- Türkiye'deki yönetime Avrupa demokrasi güçlerinin ilkedeki gelişmeleri yakından izlediklerini hatırlatmak.

Bildiri ve kart dağıtımının yanı sıra, konuşmaların yapılarak Türkiye'di işçilerin ve Alman kamuoyunun bilgilendirildiği etkinlikler çok sayıda insan tarafından ilgiyle izlendi. Ayrıca, 18 Kasım Pazar günü "**Erleneri Kürt Halkının Çekini**" adı altında bir bilgilendirme toplantısı yapıldı. Sol güçlere yönelik olarak hazırlanan toplantıya az sayıda TKSP, TTP ve Kurtuluş sempatizanı katıldı.

Batı Berlin

Batı Berlin'de 17 Kasım 1984 günü Birlik Yolu, İşçi Gerçeği, KKDK, Kültür Merkezi, Kürdistan İşçi Derneği, Proleter Dayanışma ve Türk Merkezi tarafından "**Kürdistan halkına karşı savaşın verilmelidir, idam ve işkenceler durdurulmalıdır, politik tutuklulara özgürlük, genel af**" belgileri altında bir miting ve yürüyüş yapıldı. Çok sayıda insanın katıldığı mitingde Batı Berlin Sosyalist Birliği Partisi (SEW) adına yapılan konuşmada, Federal Almanya ve Batı Berlin hükümetlerinin cuntaya yaptığı yardımların derhal durdurulması istendi ve konuşmacı, Kürt ve Türk halklarının faşist cuntaya karşı savaşımını SEW'nin desteklediğini söyledi.

Düsseldorf

Federal Almanya'nın Düsseldorf kentinde 17 Kasım 1984 günü Düsseldorf Türkiye İşçi-Gençlik Birliği tarafından, cuntanın Kürt halkına baskıların protesto etmek, olaylara ilgili olarak kamuoyuna bilgilendirmek amacıyla ve "**Kürt halkına karşı savaşın son**" belgisi altında etkinlikler yapıldı. Schadowplatz'da uyan nöbetleri tutuldu.

11 örgütün 17 Kasım'da Hamburg'daki protesto gösterisinden...

İsviçre

Kürdistan'daki baskıların protesto etmek amacıyla, 10 Kasım 1984 günü İsviçre'nin Cenevre kentinde bir miting ve yürüyüş yapıldı. Yaklaşık 500 kişinin katıldığı yürüyüş ve miting, Atımla Dayanışma, Birlik Yolu, Özgürlük Yolu, KIP-Gbk, Halkın Kurtuluşu, Partizan, Dev-Yol, İşçinin Sesi, Kawa, Devrimin Yolu, Kurtuluş, Gerçek adlı Türkiye'di örgütlerin eylem birliği çerçevesinde gerçekleştirildi.

Öte yandan, 17 Kasım 1984 günü İsviçre'nin Zürih kentinde, 11 Türkiye'di örgüt tarafından Türkiye Konsolosluğu'nun önünde bir gösteri düzenlenerek idamlar ve Kürdistan'daki katliamlar protesto edildi. Konsolosluk önünde bildirilerin dağıtıldığı ve konuşmalar yapıldığı gösteri, AKSA, Atımla Dayanışma, Birlik Yolu, Devrimci İşçi, Devrimin Yolu, Feyka Kürdistan, Gerçek, İşçi Gerçeği, İşçinin Sesi ve Kivılcım adlı örgütlerin tarafından gerçekleştirildi.

Münster

17 Kasım günü FİDEF, Kürt-Kom ve Komkar sempatizanları belediye binası önünde dört saat süren uyan nöbeti ile Kürt halkı üzerindeki baskıları kınadılar. Eylemde 11 örgütün imzalandığı ortak bildiri yoğun bir şekilde dağıtıldı ve Avrupa Komisyonu'na gönderilmek üzere hazırlanan, genel af istemlerini içeren kart-postalardan çok sayıda imzalandı.

Bielefeld

17 Kasım günü tiyatro binası önünde FİDEF sempatizanlarının açmış olduğu

dağıtımını katıldığı konferansın raporları derlenerek haftanın sonuna Türkiye Kürdistan'daki baskılar konusunda bilgi verildi. Ortak bildiri dağıtıldı ve aralarında imzalandı. Bilgilendirme masası FİDEF sempatizanlarının bu kentteki ilk "**stand**" olması nedeniyle büyük ilgi gördü.

CÜNEYT BAŞBUĞ

Nokta

Paris'te, Trocedora Alanı'nda...

Paris büyük Avrupa kentlerine özgü bir işgücünün içine girmeye hazırlanıyor. İnsanlar güneşten önce sokaklara. 5.30'da çalışmaya başlayan banliyö trenleri-metro-lar otobüsler saat 7.00'den sonra daha sıkışırken gittikçe kalabalıklaşıyor. Sokakları ilk dolduranlar içlerinde sefer taslarını taşıdıkları büyük çantaları olan emekçiler. Büyük kent günün ilk gelgiti içinde. Birazdan kaldırımlarda, otobüs duraklarında, hatları birbirine bağlayan metro geçitlerinde koşuşturanlar içinde öğrenciler de görülmeye başlanacak.

İnsanların yoğunlaştığı giriş-çıkışları tutmuş kadınlar-erkekli gruplar gelp geçeniyle bir bildiri dağıtıyorlar. "**Emekçileri**" diye başlayan bildiri CGT imzasını taşıyor. "**Konfederasyonumuzun bir militanı, bir işçi arkadaşımız 5 aydır ödenmeyen maaşını alma kavgasını verirken patron tarafından kurşunlanarak öldürüldü. Konfederasyonumuz Kemal Özgül için herkesi...**"

Paris'teki üniversite ve fakülte girişleri birbirine benzer çoğunlukla. Saint-Denis Üniversitesi de benzer özellikler taşıyor. Duvarlar, cam bilmöler çok çeşitli duvarlara, afişlerle kapalıdır. Boş buldukları yerlerde sergiler açmış öğrenciler kitapları, kırtasiye eşyasından incek-boncuğa değişik şeylerin satışını yapmaya çalışıyorlar. Bazı kadınlar fış kuyruğunda, kimi daha önceden edindiği fişlerle aldığı kahvesini-mesrubatını içiyor. Birkça da günün gazetelerini göz atmakta.

Sabahtan buyana, kapıda içeri girenlere bildiri dağıtan ikisi üç üç öğrenci bir arkadaşlarının getirdiği afişleri duvarlara yapıştırmaya başlıyorlar. Afişin üzerinde genç bir işçinin resmi var, altında ismi yazılı. "**Kemal Özgül**". "**Herkes saat 17.00'de işverenler Konfederasyonunun önüne**" diye yazıyor resmin hemen altında. "**Bu al-kaçka cinayeti protesto ediyoruz...**"

İşverenler Konfederasyonu'na doğru yapılacak protesto yürüyüşünün başlayacağı Trocedora ya giden metrolar, günün bu saati için hiç alacakları bir insan yok-

da dağıtımını katıldığı konferansın raporları derlenerek haftanın sonuna Türkiye Kürdistan'daki baskılar konusunda bilgi verildi. Ortak bildiri dağıtıldı ve aralarında imzalandı. Bilgilendirme masası FİDEF sempatizanlarının bu kentteki ilk "**stand**" olması nedeniyle büyük ilgi gördü.

ni hatırlatmak. Tümü dünyaya yürütülen dayışma hareketini koordineli bir hale getirmek.

ni taşıyorlar. Kentin en lüks semtlerinden biri olan Trocedora'ya emekçilerin yolları çok nadir olarak düşer. Belki bir hafta sonra, Eyfel kulesini yakından görmek ve yandaki parklarda gezinmek için gelmişlerdir daha önce. Oysa, şimdi, bu işbitiş saatinde gerçek haline akyorlar. Kiminin elinde henüz açılmamış pankartlar var. Türkiye'di emekçiler göğüslerine Özgül'ün resmini işnelemişler.

Fransız, Afrikalı, Cezayirli, Faslı, Tunuslu, Güney Amerika- li emekçilerden oluşan kalabalık gittikçe dolduruyor alanı. Güneş yititi yitecek. Meydan sokak lambalarının ışığıyla aydınlanıyor. Arada televizyon kameralarının lambaları yapıp sönüyor. Sloganlar atılmaya başlanıyor birden, kalabalığın çeşitli işçilerinden. Fransız ve yabancı, yürüyüş gelen tüm işçiler katılıyorlar. "**Katıl patron!**" Pankartlar açılıyor yavaş yavaş.

Sonra yürüyüş başlıyor. Dilleri, dinleri, ülkeleri farklı sınıf kardeşleri, hakkını alma mücadelesi yürütenler patronları tarafından kurşunlanarak öldürülen Türkiye'di Kemal Özgül için işverenler Konfederasyonu'na yürüyorlar. Bugün Özgül'ün katledilmesini protesto eden ve onun anın sınıf kardeşleri birkaç ay önce yine Özgül'le birliktedi. Onun işverene karşı yürüttüğü grevi destekliyorlardı. Sendikalarıyla onun yanında duruyorlardı.

Batı Avrupa ülkelerinde çalışan Türkiye'di emekçiler için işçileri taşıyor bu yürüyüş. Onlara dostunu düşmanını gösteriyor. Onlara gerçek entegrasyonu ne olduğunu anlatıyor. İşte yürüyüş kolunun başında elinde megafon konuşan ılerici Fransız sendikacı, işte yurmuşu havada slogan atan Afrikalı emekçi, işte Özgül'ün dostları... Yani tüm Türkiye'di emekçilerin dostları.

Yürüyüşün noktalanacağı yerde düşman var; Fransız işveren Konfederasyonu, onların Alman-İngiliz-Türk ortakları, Türkiye'di emekçileri türlü vadiere Batı Avrupa ülkelerine çağırıp, posalarını çıkartırken sonra binbir sorun ortasına atıyorlar. Türkiye'di emekçileri sırtlarını sıvazlayan yolları iten, dövizlerine el koyan, haklarını gaspedmesine göz yumular.